

فیکر و کله شه فیکریه کان له فهزای ده قی ئه ده بیدا . . باند باجه لان

چمکی دهق و دینه وهی پناسه یه کی گشتی ب دهق بهر له نووسینی دهق، پویستی نییه و دهکر به به ئه وهی له خمان پرسیب دهق چیه، قسه له بار ی دهق و بکهین و چه ندین دهق له ئاست و بواری جیاجیادا بنووسین. کردهی نووسین خای گوزار شتکرده له مانا و پناسه ی دهق. (پال یکر) پی وی دهق گوتار که له گای نووسینه وه نه بت، ناچه سپت. له وانگه یه وه قسه ل بار ی چیر کک و دکم که (مناره ی ئاوه دانی) یه، به به ئه وهی پناسه ی چیر کم کرد بت. ئیشی چیر ک کردنه وهی نیشتمان ک نییه به ووی دنیادا. شنبیران له (یابان) هاوان له سر ئه وهی بنه ما هی (میچی) فاکته ری کرانه وهی یابان بوون به ووی شارستانیته و شنبیری ئاوادا نهک هونه ر و چیر ک و نووسین به گشتی. (مناره ی ئاوه دانی) به و سته گه و ئایدیا و میت دکی دیاریکرا و و نابستم و، هاوکات دژی ئه و ترادسی نه دگمایانه م که ئه ده ب پلله ده کهن.

میت ده کان له گای ئه و مه عریفه یی هه یان گرتووه، له سر گرفت و که لانی میت دی بهر له خیان ئیش ده کهن. میت دخوازی خانه به ندکرنی ئه ده به، ئه مه ش زو مکردنه له دق. به ره مه کانی (سامو ل بکت) ده درانه پا م د رنیزم و پست م د رنیزم، به ام م د رنیزم و پسته کی له گان، که چی هشتا ده قه کانی ئ و نووسر خونه ری خیانان هیه و جگیرن. (دسته قسکی) ده قه کانی به نه یاری هوت کی ئه ده بی داده نران و (لینین) له بیسته کاند گوتبووی قی له خاوه نی مان (برایانی کاراماز ف) ه. (لینین) کتایی هات و (ستالین) یش به دوایدا، به ام ده قه کانی (دسته قسکی) ئستاش ده خو ندر نه وه و لای هه ندک به سیمبو و سوپه ر ناوده برن.

به شک له کلاسیکیاتی چیر کنووس و هخنه گر ئه و کاته خای مانیفست ده کا که ئیش له سر سز ده کر. نزیکبوونه وه له سز به مانای دوور که وتنه وه یه له شوناس (مه به ست له سز کی نائه قانییه، چونکه زربه ی سزه کان له بشاییدا دروست نابن و ب فیکر و ده به ستر نه وه). شته چه سپاوه کانیش سوود له سز وه رده گرن. مه رج

نییه قوو بوونه وه له هه موو بابه ته هزریه کان و گه انه وه ب لقه ئا زه کانی فله سه فه و گه ان به دوای یاسا کان به ب ه چا و کردنی پره نسپی یاسایی ب قسه کردن له بار ی چیر ک و به تایبه تی ئه و چیر کانه ی (کاروان کاکه سوور) ده یان نووس، پویست بن (ل رانه دا باسی یاسا ده که م و باسی فیکر ناکه م، چونکه یاسا کان به ره می س ز و فیکرن و س زیش وه کو به ش کی دانه ب او له فیکر باسی کراوه).

چیر کنووس به ب بوونی خو نه ری جدیش ده توان ز رجار داه نان بکا. دژی ئه و ب چوونه ی (عه بدولموته لیب عه بدولا) م که پی وای داه نان ئه و کاته ده رده که و که ئاماده گی ه شیارانه ی خو نه ر و بیر کردنه وه و چژی خو نندنه وه بوونیان هه ب ت و داه نان ب به شداری خو نه ر له نگه. (عه بدولموته لیب) ئاستی داه نانی به ست ته وه به ئه ی خو نه ره وه. ئه و ب چوونه کوشتنی داه نانه وه کو چه مک ک و سه ندنه وه ی ئازادی شه ل ی وه کو کرده یه ک. داه نان پویستی به ئام ژگاری و سنوور نییه. ئه مه به تا کردنه وه ی وزه ی داه نانی پ ده ن.

چیر ک وه کو ژانر کی ئه ده بی، ز رجار لقی زانستی و فیکری و که که ه ی هزری م د رنی ل ده ب ته وه. ب ل دوان له بار ی چیر ک که ل کی له و ش وه یه و، ئه وه نده ی پویستیمان به د زینه وه ی توخمه چیر کیه کان و ل ک ک ی نه وه و خو نندنه وه و افه کردنی ده قه ئه ده بییه ج را و ج ره کان هه یه، دوو ئه وه نده پویستیمان به گه انه وه هه یه ب ووت کردنی زه ینی و سه رچاوه فله سه فی و ئایینی و ئاید لژی و ک مه ناسی و زانستییه کان به گشتی. به خو نندنه وه ی هه ند ک چیر ک، ده گه ی نه وه ب گه ردون و نه نییه گه ردونییه کان، ئه مه ب ئه و چیر کانه ی گرنگی به ووداوه بینراوه کان د د ن و که متر ئیش له سه ر ئه فسانه و خه یا ده که ن، ئه و چیر کانه سه رد ر ی نزیک له زه ینیان هه یه. ئه و چیر کانه شی له ده ره وه ی گه ردونه وه سه رچاوه ده گرن و وه کو چیر ک کی ناواقیعی پناس ده ک ر ن و ج گیرمان ده که ن له ناو ئه و فهزایه ی چیر ک که که ی ت دا ده خو نر ته وه.

ج گیر کردنه که زاده ی گه ان و ئاشکرا کردنی کی به رده وام بووه له سه ر تادا، فره ج ر ک له ه گریمان ده که ن به بابه ته سه یر و نام کان و ته سک کردنه وه ی باز نه کانی واقع، ب ئه وه ی له و گه یه وه به ره و کام بوونی ئه ده بیاتمان به ن، چیر کنووسه که ش هه و دها وه کو ب هیمی یان پ شه نگ ده ربکه و. (ر به رت م زیل) ی چیر کنووس له چا و پ که وت ن کدا ده : ددان به وه دا ده ن م که ئه وه ی دیر کی نییه، من له به رده می ووداوه واقیعییه کاندانیم، ده توانین له بری ئه وان ووداوی تر بگ ی نه وه.

(مارکیز) ی مان نووس له مان کیدا په نای ب سه رچاوه ی ش وه کاری بردووه. مارکیز له ته مه نی 9 سا یدا گه شت ک به ن و ووباری

(مهجدنیا) دا دهکات و له ښامانی (خښهویستی له سرردمی کولرا) دا دووباره ېې نهو گهشته و دیمننکانی نهو ښووباره دهگهتهوه. (مارکیز) پېی و ابوو شوهکارهکان وښه ښووباری (مهجدنیا) یان جوان کښاوه. (کاروان) یش لهم چیرکهدا دیمه نه جوانهکانی نهو روپا بهلاوه دهنت و ېې وښهیک دهگهتهوه ښههات که وښه منارهی چلییه. سهرهتای چیرکهکه ئاوايه:

له کاتکدا دهستت له ناو قوهکه دایه و دهتهوت تهسپک ېې (ئالان) ی خوشکهزات دروست بکهیت، خښت نازانی ېې بیر لهوه دهکتهوه، که تې نهو تا وا تهمنت له چل تېدهپهت و هښتا منارهی چلیت له نریکهوه نه بینوه.

چیرکی (منارهی ئاوه دانی) ی (کاروان کاکه سوور) اځپېکی دیکه ی جیاوازی دا هښاوه به پشت بهستن به زمانی ئرگینا. له ښگای چیرکهکهوه جیاوازی له نوان چیرکی مه عریفی و ئیداعی و چیرکی پهرپوتدا دبینن. دهقه که ورد نووسراوه و هچاوی وردبینی م عریفی کراوه و پمان ده ښه که بوونی شته دووباره کان ئماژهن ېې فیکرکی تهسک و نووتهک و سهرچاوه یه کی شواو و ته سلیمبوو به هیچ. (سهلامه موسا) که نووسهرکی مسرییه و بهرهمی دیاری هن، وای داناوه که نا ېې نووسهر له دهر ېینهکانیدا وردبینی م عریفی له بوارهکانی فلهسهفه، نهدهب، نه خلاق هچاو نهکا.

چیرکهکه پښکښ بهو کس کراو ک وای ل چیرکنووس کردوو ېې ناچاری واز ل یاری تپی ېې بهنت. وازه ننان له تپی ېې به ېې مردنی نهو حمزه له ناخدا، وازه نانه له کردهیک به قسهی جښاوی سهر به خای که سی سیه می تاک، قسهیک هښنده کاریگریی دهبت، تپ دهبت ته ېې مېکی دانراوه، بهام فوتبا وهکو هونه رکی نریک له چیرک و نهدهب و فیکر و جوانی، له ناخیدا هگی خای قایمتر دهکا:

پښکک شه بهو هاو ښ یاریکهره م، که له بههاری 1982 له ستادی می ههولر له بهرچاوی دهیان کهس گا تهی پ کردم و پېی وتم: (ښ واز له تپ ېې نه، چونکه ت نه له تپ تدهگهی و نه دهزانی شووتی ل بدهی) ... هر به استی لهو کاتهوه من نه متوانی یهک شهقی تر له تپ هه بدهم و وازم له تیمه که مان هښا، بهام نهو وای ل نه کردم له خه یای خمداد هست له یاریی فوتبا هه گرم.

نهو چیرکه که قسه کردنه ېې نهو یتر، بهام ههست به خودئاگایی و ېې زاریی نووسهره کهی ده کهی له قهیرانه کان، نه مهش هاو تهریبه له گه گڼ انکارییهکانی نه ده بیات که دهره نجامی قهیرانه کانن. دواي شکستی شښ، نه ده بیاتی کلاسیک له دهقهکانی (شارل ېې دلر) و (گستاف فلریر) چ ېې وه که پ بوون له کښه و قهیران. (سارتهر) باوه ی به کاریگریی بیگرافی هه بوو له سهر دهق و پېی و ابوو نهو نووسهره ی

خودئاگایانه دهنووسا بهرهو جړک له عهفهویهته دهچا.ت. من لهگه
ئو بچوونهی سارتهر ناککم، بهتایبهتی که ئستا خهريکم قس
لباری چیرکی منارهی ئاوهدانیهو دهکم و هیچ عهفهویهتک
نابینم.

(کاروان) باسی قهیرانی مهملهکه تک دهکا له دهرهوهی ئو
مهملهکه ته. کات ئو چیرکه دهخوئینهوه و دواتریش دهبیستین
نووسه ره که له (دانیمارک) دهژی، تووشی شهژان دهبین، ئه مهش
جیا که رهوهی چیرکی (کاروان) ه له چیرکی (شهزاد حهسن، عه تا
نه های، عه تا موحه مه د، یوسف عیزه دین و... هتد)

ئه گهر به راوردک له نوان (کاروان کاکه سوور) و (شهزاد حهسن) دا
بکین، دبینین (شهزاد) کشی به رده وامی هیه و نهیتوانیوه به
همان هه ناسه (حهسار و سهگه کانی باوکم) درژه به ئزموونی
نووسینی خی بدا، کات کیش دهگینه سهر (خونی جا جا کان و ژنکی
منگن)، تووشی نئومدی دهبین. به رده وامی نه بووه ته کشی له به رده م
ئزموونی نووسینی (کاروان) دا. (بهختیار علی) له شوئندا کدا له مه
به ره مکی (کاروان) دا پی وای ئه گهر ئو به ره مهی (کاروان)
باشترین که مه چیرکیش نه بت که لهو چند سا هی دواپی
خوئندوو پی ته وه، ئه و بگومان یه که له باشترینه کان.

ئستا که من هاتووم قس لباری منارهی ئاوه دانیهو دهکم،
ماوه یه کی ز به سهر وته کی (بهختیار) دا تپ پیو، بهام همان
بچوون دووباره دهکرته وه.

ناام ئو بچوونهی من ته و او عه قانییه، بهام دنیام له وهی
پچوان ککی نیه. عه قانیته له پناسه که نه کیدا بریتییه له
پشته ستندکی قایم به عه ق و نه گه انه وه بواقع و ئزموون به
مه بهستی شی کردنه وه و گیشته ئه نجام. مه بهستی من له عه قانیته
ئو بچوونه ته قلیدییه نیه، من باوه م به گه انه وه بواقع
هیه. عه قانیته (rationalism) له ای (فاروق هفیق)، ئو
قوتابخانه فلسه فیه یه که له سهره تا کانی سهره دانیه فلسه فیه
مدرنیه و پگیشتنی شانه شانی ئزموونگه رای (empiricism)
هاته کایه وه. (فاروق) پی وای عه قانیته ناو که ب که مه
تیری جیاواز که خای هاوبه شی نوانیان باوه ه به عه قی مرث که
دهتوان وهامی پرسیاره بنه هتیه کانی ناو کایه فلسه فی
بداته وه، بهام من عه قانیته تم ب (منارهی ئاوه دانیه) به مانای
که انه وه یه کی هاش ب عه ق به کار ه ناوه و ئو ه گوره یه م
نه به خشیوه ته عه قی مرث.

مرث که تاوه کو ئستا نهیتوانیوه له چل نایه تی ناخ و
نه نیه کانی خی بگات، مه حاه بتوان وهامی ئو پرسیاره گه ورانه

بداتوه که فلسفه دهیانکات، مه به ستم له گوره یی پرسیاره کان له ټووی قه باره ووه یه نهک له ټووی به هاوه. عه ق ټ لای من چیر ټو ټهرکه قورسهی له سهر نییه که (فاروق) و به ش ټکی ز ټری فلسفه کاره کانی ټټ ژئاوا ټټ یان دیاری کردووه، به تایبه تی له مه سه له ی په یوه ست به و به شهی ټده به ووه. هه ټبه ته ټه وان ټو ټهرکه به ټهرک ټکی قورس دانان ټن، به ټکو به فاکته ری جوو ټان ټوه ی عه ق ټی داده ن ټن، به ټچه وانوه ټ من به ماندوو کردن ټکی ټمانای عه ق ټی داده ن ټم و هیچی تر. دیسانه وه و ته به ناوبانگه که ی (کارل مارکس) ده ه ټنمه وه: بیرکړدنه وه ل ټ ناگه ټټ بژیم.

ټ قس ټ کردن ل ټ بار ټی ټو ده قهی (کاروان) ټو عه ق ټم نه کړد ټ ته سه نته ر. ټهرکی عه ق ټ له چیر ټکدا ټاشکراکړدنی شته په نهان و نادیاره کان نییه به پشته ست به که ره سته ی به رجه سته. گهر و امان کړد ناچار ده گه ټټ ټینه وه ټ ټو غه ریزانه ی قاچ ټکیان له نادیاره و قاچ ټکی تریان له دنیا دایه، به مه به سته ی فره اه مکردنی ژیان و گه یشتن به حه قیقه تی ټو یستبوونی بوونی چیر ټک و غه ریزه ی مانه وه. ټو ټټ چوونه ی (ش ټپنهاوهر) که ټپی وای ټ ده ټ له ټرامب ټر بوونی جیهان شیوه ن بگ ټټ ټن نهک ټټ بکه نین، ټت ده که مه وه. شیوه ن گ ټټ ان ټ بوونی جیهان به ش ټوه یه ک له ش ټوه کان که م کړدنه وه ی به های ټده ب و چیر ټکه، به تایبه تیش که ټو ټهرگ ټم ټنتانه ی ش ټپنهاوهر پشته ی ټ به ستوون، له گه ټ ټو ټهرگ ټم ټنتانه ت ټک ناگر نه وه که من ټټ چوونه کانی خ ټم ټټ سه لماندوون له باسه کانی ټټ شترمدا. ټټ شم وایه ټټ چوونه کانی ش ټپنهاوهر ټه نجامی نه بوونی هه ند ټ گوتاری سه ره کییه.

بیرکړدنه وه وه کو یه ک ټک له جدیترین کایه کانی مه عریفه ناکوژ ټنمه وه و به های که م ناکه مه وه، به ټام ده ټت پرسیاره ټده به ییه کان له ده ره نجامی ت ټگه یشتنی ته و او له دنیای ټده ب سه رچاوه بگرن.

مامه ټه کړدن له گه ټ ټو چیر ټکه تووشی وه سوه سه ی ټټ یاردانمان ده کا. ټټ چوونه کانمان له د ټر ټکیه وه ټ د ټر ټکی تری ده گ ټټ ټن، کاریگه ری چیر ټکه که ش له سهر خو ټنهر ټک ټ خو ټنهر ټکی تر جیاوازه. له لای (ر ټلان بارت) ت ټکستی نووسراو زیاتر له واتایه ک هه ټده گر ټ و فره دیو و فره ناوهر ټکه. واتاکه ی له خو ټنهر ټکه وه تا خو ټنهر ټکی تر جیاوازی هه یه. (د ټریدا) پشت به ست به هه ټوه شان دنه وه و ش ټټ بوونه وه ټ ن ټو هه یکه لیه تی زمان و گوتاری سه نته ریزمی ل ټ گ ټسی خود سه نته ریدا، به گومان بوو له وه ی ده ق یه ک و اتا هه ټبگر، ټټ کو ټه چاوی خو ټننده وه ی جیاوازی ټ ده ق ده کړد. ټه مه ش بناغی فلسفه که ی (د ټریدا) و ټو گ ټټ انانه بوو که له هزی فلسفه فیدا ټوویاندا. به مه ش زه بر ټکی کوشنده ی له بونیادی گوتاری هزی و ټه پستمی ټټ ژئاوا دا.

من هه ستم به ساده بوونه وه و ژیان کړد له دنیای ن ټو چیر ټکه که، به

په چوانه‌ی چیر که کانی (کافکا) و (جیمز) که دنیا له چیر که کانیان وه کو شت کی ئا ز و بمانا دهرده که و. جیاوازی کافکا له گه جمز له وه دابوو، کافکا به دواي مانایه که ب دنیا ده گه ا، به ام جمز باوه ی به هیچ نه بوو. جیاوازی دنیای (کاروان) له گه هردوو نووسر له بوونی مانایه که ب دنیا، ته نانه ت نه گهر ئو مانایه سهرچاوه که بمانا ییش ب. کوثرانی (ست ساما) به دهستی (ساما) ی کو ی و کوثرانی (قیان) له سهر قسه ی باوکی، مانا و ده لاله ته شراوه کانی دنیایان له پشته، له ناو کوشتنیشدا هشتا دنیا هه ناسه ده دا. نامه و (کاروان) له گه (کافکا) و (جمز) دا به راورد بکه م، به کو ده مه و ده قه کانیان به یه کدا بده م، ب ئوه ی له گای ئو به یه کدا دانه وه مانا مانیفست بکه م. ئو به راورد کردانه نه گهر دهره نجامیان نه ب. ئوه نده ی زیانیان ب ده ق هه یه سوودیان پ نه گه یا ندووه .

چیر که که به دروستکردنی ئه سپ کی قو ی نه وه ده ست پ ده کا. ئه سپی قو یین ده کر وه کو دیاریکه ری ژینگه ی که مه یه تی و نا که مه یه تی و کاتی چیر که که چاوی ل بکر. استه وخ ب دیاریکردنی کاتی ووداوه که ئیش نه کراوه و بایه خ دراوه به لکته نراوی. ب ناشکراکردنی ناوی کاره کته ری سهره کیش که (ز ره فان) ه، هونه ر کی دیکه به کار هاتوو و چیر کنووس استه وخ نه یگوتوه کاره کته ره که مان (ز ره فان) ی ناوه :

ئه گهر چی ت تاکه یز رف نه بوویت، به ام ئو ناوه ته نها به سهر ت دا ب ا و هر ئاوا بانگ ده کرایت. سهره تا وات ده زانی وشه که هه ندک له ناوی خ ته وه نزیکه، یان با ب یین له نوان (ریز رف) و (ز ره فان) دا ز ره ی پته کان هاو به شن...

گرنه گترین ئو چه مکه نه ی په یوه ستن به ده قه که و:

ئو کاته ی چه مکه کان جگه له مانا بنه هتیه کانیان مانایه کی دیکه ی دوور له مانا استه قینه که ی خ یانیان پ ده در، ج ره گه مه یه کی زمانه وانی د ته په شه وه و چ ژکی ئه ده بی ده به خش. وشه ی (mach) که به مانای یاری نوان دوو تیم د، نزیک کراوه ته وه له وشه ی (ماچ) ی کوردیه وه. وشه ی (coach) که به مانای اه نهر د، په یو ندیه کی ئه ده بی ب دروستکراوه له گه وشه ی (کچ) ی کوردی. که مه ه چه مک کیش زه ق کراونه ته وه:

• ترس و چ ژ:

ل د ق ک دا په یو ندیه ک له نوان ترس و چ ژدا ه ی. ل ترسان له و چیر که نه ی باسی مناره ی چ لی ده که ن تا ترسان له

(ست ساما) که مام-ستایه له یه-که له قوتا بخانه کانی کچان و به-ه-ی له سه-داره درانی م-رده که یه وه به به-رده وامی جلی -هش ده پ-ش، هاوکات چ-ژ وه رگرتن له لایه ن-کی چیر-که کان و جوانیی (ست ساما). نه ترسان نیشاندانی ئادگاری مر-فی -استه قینه نییه.

لای من شت-ک نییه به ناوی مر-فی -استه قینه و مر-فی وه همی. (میش-ل ف-ک) به-ه-ی ئه و -ه-خنه به-ه-زانه ی ئا-استه ی کران، خه-کی له فهلسه فه -ادیکالیه کان دوور خسته وه، پ-ی و ابوو ش-ته کان مر-فی -استه قینه، چونکه ش-ت د-رک به و مه عریفه یه ده کا که گه یشتن پ-ی ئه سته مه و ش-تیی له دیارده یه کی پزیشکیه وه کرد به دیارده یه کی ک-مه -ایه تی. ب-چوونی من زیاتر له وته کی (پاسکال) وه نزیکه که پ-ی و ابوو ش-ته کان تا ئه ندازه یه ک ش-تن، نکو-یکردن له و ش-تییه ب-خ-ی ج-ر-کی تره له ش-تی. (ف-ک) ده -ت: ش-تیی هونه رمه ند و ئه دیب له و دیو خه یا-دانیه وه خ-ی مه -اس داوه. (ز-ره فان) ش-ت نییه و چیر-که که ش ش-تانه ش-تیی نه گ-ا-وه ته وه. بوونی هر -ه فتار-کی ش-تانه ش له چیر-که که دا په یو-ندی به و ترس و چ-ژه و -ه ی-ک پ-شتر باسمان کرد، نه ک به -اده ی ژیری و پیا و بوونه وه.

▪ بوون:

فیکری (هایدگر) به -هت کردنه وه ی ئایدیا کانی (دیکارت) ده ست پ-ده کا. کاریگری له سه ر فهلسه فه و میتا فیزیکی -ژئا واییدا ه-بوو. به به-رده وامی ده یپرسی: بوون چییه؟ ئه و پرسیاره ی له سه رده می (س-کرات) وه تا سه رده می (دیکارت) به لاو -نرا بوو. (هایدگر) ئاماده گی ت-دا نه بوو ده ست له و پرسیاره ه-گ-ر-ت و ده یگوت ئه و که سه فه یله سوف نییه پرسیاره ز-ر و زه به ند ده ورووژ-ن- و به ب-وه -ام ده یانه -ته وه، ئه و که سه فه یله سوفه که هه موو ژیا نی ب-تاکه پرسیار-ک ته رخان ده کا.

ئه نت-ل-جیا له فهلسه فه ی هاوچه ر خدا به های ب-گه -ای-وه. باسی بوون باس-کی قوو-ه و گ-ا-نه وه ی مه حا-ه، به ب-بوونی پ-ناسه یه کی گشتیی بوون (وجود) و عه ده ممان کردب-ت به دژی یه کترمان داناوون. مامه -ه کردن له گه -ئو چه مکه له چیر-که که دا مامه -ه یه کی تایه تییه. (ئهرست) پ-ی وای-بوون گشتگیرترین و هه مه کیتترین و ده کر- به فهلسه فه ی یه که م ناوی به یین وه کو جیا کارییه ک له گه -فهلسه فه ی دووهم که زانستی سرووشته. له چیر-که که دا باسی بوون و په یو-ندی مردوو ه کان

بهم دنيايهی ئه مه وه و هه نانه وهی مردووه کان له مناره ی چا ی ها تووه .

▪ کچه مه له یه تیبوون:

ئه گهر چیر کنووس بکه و ته نه نهستی کچه وه، مانای وا نییه که وتب ته ژر کار یگه ریی فیکری مکه و کچه نه پار زان و . نزیکبوون له که سهک یان که شهک مانای تکه یشتن نییه له . (فوناد فقه) ی شاعیری لوبنانی که وه رگری خه یاتی گ ته یه ده ی من ز له گ ته وه نزیک بوومه، به ام له ی ت نه گه یستم، چونکه ده توانم له فیهله سوف، شاعیر، زانا، پیاوی یاسایی ت بگم، به ام تکه یشتن له که سهک که هه موو نه وانیه له خه گرتووه، نهسته مه. مناره ی ئاوه دانی په یو ندیی به و که شوه وا کچه مه له یه تییه و هه یه ک نووسهر تیدا ژیاوه، په چه وانیه له گه ب که له فیهله سوفه کان که په یان وایه په و ندی کردنی به ها یه یه کان به نه ده بیه وه به ووداوه کچه مه له یه تییه کان، مانای تکه یشتی لاهه کیی نه به ها یه ده گه یه نه .

▪ نهوین:

ستوون کی ئاماده یه له ده قه که دا، نه وه نهوین به مناره ی چا لیه وا له (زه فان) ده کا، ده ست له دروست کردن هه بگر و به ره و دروستکرا و که که مناره که یه بچه ت. نهوین په نهانه له تکه سته که، به ام نه مه نه وه ناگه یه نه بوونی نه به ت. دیار یکردنی چا ری نه وه نهوینه ت ز که زه حمه ته. (ستان دال) عیشق په ل ل ن ده کا به چا ره کانی: عیشقی په ره شی، عیشقی جوانینا سانه (aesthetic love)، عیشقی فیزیکی (عاشق بوون به جهسته).

نهوینی (زه فان) له چا ری یه که مه وه نزیکه. دوا ی چل سا نهوینی بینینی مناره ی چا ی له نزیکه وه له لای سه ره ده دا، نه مه ش که که له گه (سپوینزا) که په ی و ابو نهوین ده به ت ئا سووده ییه کی پشت به ستوو به معریفه و هه کاره کانی به ت. جوانی وه کو هه کار کی معریفه، به شه وه یه کی سه ره به ست بوونی نییه، به کو بینینی به ستر او ته وه به شته وه همی و به ره جهسته کان به ده قیشه وه که له نه وان وه هم و به ره جهسته کاندایه. مه رج نییه له ناو هه موو جوانیه کدا ویست له ناو بچه ت.

▪ خه کوشتن:

ئایا خه کوشتن له نه و چیر کدا تاوانه یان هه یه؟ تازه گهریی ژئاوایی له سه ر فردانیته وه ستاوه و نه و فردانیته ژنیشی گرت ته وه، فردانیته که زه رجار و سته گه یشتنه به خه کوشتن. هه خنه (شه پنه اوهر) له یه هود گه رای ی و زانا

یه‌هودییه‌کان له‌وه‌دایه، څو‌کوشتیان حه‌رام کړدووه به‌ب ټه‌وه‌ی له‌کت‌به‌کانیا‌ندا حه‌رام یان‌ه‌څه‌ڼا کړا‌ب.

به‌ای (ش‌پنهاوهر) خ‌کوشتن ٬گره له به‌ردهم زا‌٬یوونی مر‌ق
به‌سهر ویستدا، به‌ام هه‌مان ب‌٬چوونی (ئهرست٬) و (ژان ژاک
٬س٬) و (زه‌ین‌ن)ی هه‌یه که هه‌ر کا‌ت٬ مر‌ق له هه‌موو لایه‌که‌وه
پا‌ی پ‌وه بنر‌ت ب‌ خ‌کوشتن و ئیتر ژیان ب‌ ئه‌و قه‌فه‌س‌کی
داخراو ب‌ت، ده‌کر٬ خ‌ی بکوژ٬. (ش‌پنهاوهر) خ‌کوشتنی به
تاوان دانه‌ناوه و به‌هه‌ی داناوه.

(ئەمىل دۆركھائىم) بېچوونىڭكى تا ئاددەيەك نىزىكى ھەيە لە
 (شېنھاۋەر). ئەو لە كىتەبى (خۇكوژى)دا خۇكوشتىن بە كىشە
 كىمە ئايەتتىكە ئايدىنىدىغان (فرىد) دەيگوت خۇكوشتىن
 سەرھەتلىك بولۇپ، بە بېچوونى مىن بىلى ھەيە ئەو تىزەي
 (شېنھاۋەر) بىر دەقە ئۇ ئاۋايىكەن قىسە ھەبىگر، بە ئام بىر
 چىرىكە ئۇ ئايەتتىكەن بە تايىتەي ئەو چىرىكانەي (كاروان
 كاھەسوور و سادىقى ھىدايەت و مەحمود دەۋلەت ئابادى و غەزىز
 نەسىن و... ھتە) دەياننووسىن بايەخى نابەت، مەگەر نووسەر
 بىھەلە ئۇ گەي خۇكوشتىن ھەيە بەھەي خۇكوژەكە ديارى بكا،
 بىھەلە ئۇ گەي كوژرانى ژيانەۋە جوانىي ژيان پىشان بەت
 (ماناكەي).

ژن:

ژن له چیرې که که دا یه کسانه به (ح و جهسته). له دهقه که دا
ته نیایی وهرسکه ره، به ام ته نیایی ژن کوشنده یه. ته نیایی
کوشنده به مانای مانه وهی ته نها له گه خود نایهت، به مانای
س بوون و متبوونی ته به دی دت. ژنی س بوو ته نیایه، به ب
ته وهی هر لهو ته نیاییه بکا یان بیري ل کردب ته وه. (ست
ساما و قیان) دیارترین نمونه. بیرکردنه وه له ژن بهرهمی
مه عریفه یه، واته ته وه مه عریفه یه ته وه ده گ ته ته که ژن
وه کو کله شه سه یر بکر.

ژن وه کو کښه له بهر دهم ناراسته کړنه نا ه واکانی پیاوډا
 ها تووه. ده قه که پمان ده: به هی بوونی نا کښه فیکری و
 جیاوازیه میت دپیه کانی نوان ژن و پیاو، کاره کتوری ژن
 له لای به شکی گهوری پیاوانی دنیا، خسه تی عیشقه م دل و
 خودی پ دراو و زرجاریش له و وانگه یه وه پراو ز خراوه.
 تا قی کړنه وه و ته فسیر کړدنی هوتی ئا یدیا کانی ژن، له ځای
 دنیا بینی و مهرام و نیازی ل ژیکناسه پیاوه کانه وه، زو م که
 بـرامـبـر ژن ئه نجام ددر. پیاو قهت له ژن و چل نایه تی
 ناخ و کښه و معریفی ژن ت ناگا، ئه گهر له و باز نه ک نهی

هه‌یه‌تی دهرنه‌چات و بـ یاره‌کانی باکگراوندـکی ژنانه له‌خـ نه‌گرن. له کـمه‌گه‌ی پیاوسالاری، فلتەرـک نییه به‌شـک له حه‌قیقه‌تی ژنبوونی له‌خـ گرتبـت، بـیه بـچوونه دروسته‌کان ده‌بنه دـگما. له وـاتانه‌ی نه‌ته‌وه جیاوازه‌کان تـکه‌بوونه و وـات به‌ره‌و پلورالیزمـکی کـمه‌ایه‌تی چوو، مه‌ودای نـوان ژن و پیاوی هاونه‌زادی و هاوونیشتمانی له کشاندایه. هـی تر که وـیان هه‌بووه له دروستبوونی ئه‌و مه‌ودایه، لاوازبوونی ئینتیمایه بـ ابردوو و تـادسیـن و هـشیاری مـژووئی. به‌گشتی له دیدی تاکه‌کانه‌وه، جیاوازییه‌کی زـر هه‌یه له نـوان ئه‌و ژنانه‌ی بوونه به دایک له‌گه‌ ئه‌و ژنانه‌ی هـشتا نه‌بوونه‌ته دایک. ئه‌و جیاوازییه له چیرـکه‌که‌دا هاوار ده‌کا. زـرن ئه‌و شاعیر و نووسهرانه‌ی ئافره‌تیان به شه‌یتان داناوه و باسی دایکی خـیا‌نیان وه‌کو فریشته‌یه‌ک کردوو که هیچ وزه‌یه‌کی ئه‌هریمه‌نی تـدا نییه. ئه‌مه له وتاری (دایکانـکم هه‌ن، میهره‌بانترن له گه‌ای دره‌خت...) (بـوار سیوه‌یلی) له پهرتووکی (نه‌ته‌وه و حیکایه‌تدا) به وونی دهرده‌که‌و.

- حه‌قیقه‌ت:

چیرـکه‌که فه‌زا و زه‌مینیه‌ی ئازاد و فره‌ه‌نگ له ناخی بونیاد و ستراکچه‌ره‌کان هـنگرـژ ده‌کا و وـوگه جیاوازه‌کان کشف ده‌کا له خه‌یاـگه و ژـرخانی ئه‌ده‌بیدا. گهره‌کیه‌تی دیدگا و وـانینـکی ترمان پـ به‌خشـ بـ چیرـک. ده‌قه‌که بـ ته‌و فه‌زا وـونه‌ی تـیدا حه‌قیقه‌ت بـ نـو بیری وه‌هم شـ ده‌بـته‌وه، تاوه‌کو حه‌قیقه‌تی گه‌وره له گـشـیه‌کدا به‌رجه‌سته ببـت. زـربه‌ی که‌ناـکانی گهره‌کیانه خـیا‌ن به جیاوازگهری و ئیستـتیکا و زه‌خره‌فه و سحر بارگاوی و لـورـژ بکه‌ن. دواچار هه‌موو ئه‌مانه ده‌بنه پاشکـی شتـکی گرنگ که داھـنانه. ده‌قه‌که سـ قاچی هه‌یه، قاچی یه‌که‌می له وـگای ئاشکراکردنی بچمی استه‌قیه‌نه‌ی حه‌قیقه‌ته‌وه به‌رده‌وامی به خـی ده‌دا، واقع به ژیرییه‌وه اقه ده‌کاته‌وه، ئه‌و قاچه ده‌که‌وـته نـو فه‌زایه‌کی یـتـپی و وه‌همیه‌وه. قاچی دووه‌می له عه‌قـدا هـگی خـی داکوتاوه و په‌رده له‌سهر واتا ئاـبـووبه‌ره‌کان و کـد و مه‌رجه کـنکرـتییه‌کان و مـرالیه‌ت و ئاکاری خه‌سـنهر و سکـچه ته‌ماوییه‌کان و ئه‌و بیمارستانه‌ی تـیدا نامرین، لاده‌دا. نه‌مردن جیا به له ژیا‌ن، نه‌مردن جـرـکه له ژیا‌نکردنی خـی له جوانی. قاچی سـیه‌می نادیاره و نازانـر ده‌که‌وـته کو، به‌ام ئاماژه‌کان پـمان ده‌ن بوونی هه‌یه.

زټټره یې ټټشېرانی کورد هرکه گوټیان له ناوې (سادقې هېدايهت) ده بټ، وټنه یې که سټکی ټه شېن له ژيانيان دټته بهرچاو که خټی و کاره کتري سهره کیې نټو یه کټک له چيرټ که کانی به غاز ده خنکټنټ، بټټام له و چيرټ که ی (کاروان) دا حه قيقهت هټشتا گه شه و تا ئه و شوټنه بټ ده کا که درټ کان ده ست پټ ده کهن، ئه مهش ئه وه ده گه یه نټ له مامه ټه کردن له گه ټ چه مکی حه قيقه تدا، (کاروان) سهرکه وتنی به ده سته ټناوه.

ټه فسانه (fable):

جياوازی له نټوان ټه فسانه و حه قيقه تدا ئه وه یه، ئه میان حه قيقهت ده بينټ و ئه ویان ټه فسانه. ټه فسانه جياوازه له درټ، چلټ نایه تی حه قيقهت ټټټزه ی ئه و جياوازی به دیاری ده کات. یټټپا نزيکتره له ټه فسانه وهک له درټ، به ټام یه کسان نیه پټی. ټه فسانه کان هټکار بوون بټ مانه وه ی حه قيقه ته کان له ناویشیان حه قيقه تی جه نگه ټستان (خورانی بټهټز له لایه ن به هټزه کانه وه). ټه استه قینه کان ټه فسانه کانیان دا هټټناوه نهک به پټچه وان ه وه، مرټق (human) وه کو ټه استه قینه یهک له ټه فسانه وه نه خوټقاوه.

(که مټ) پټناسه ی ټه فسانه ی گټټی له گه ټان به دوا ی مانا بټ ئټزموونکردنی مانا. (که مټ) داوا ده کا ټه فسانه ی گه لانی دنیا بخوټنینه وه نهک ټه فسانه ی ئایینه کانی خټمان، گوايه فټرمان ده کهن چټن بټ ناخ بگه ټټینه وه. چيرټکی (مه سیح) له ئینجیلدا داوا ی قه بوټکردنی مهرگمان له ده کا، مهرگی مه سیحی کوټی خدا. (جټزيف که مټ) له چاو پټکه وتنټکیدا له گه ټ (بیټ مویز)، مهرگی (مه سیح) به سهره تای گه یشتن به ئازادی ناوده با، به ټام ئه و مهرگه سهرټتای سه فره ی ئازادی به کشتی ژيان بټ وټاتی ونبوون.

دابه شکردنی ئایین (religion) به سهر جومگه کانی (بیروټا و ټچوټټ و ټه فسانه) یه کانگیر نیه له گه ټ بټچوونی من. ټه فسانه کان بچووکترین پنتیان له ناو هر ئایینټکدا هه بټت خټی زا ټ ده کا به سهر بیرورا و ټچوټټ و کټی هه یکه لیه تی ئایین، دوا جار ئایین ده بټته هاوواتای ټه فسانه. ئه گهر له دیدټکی ټه ده بی سادده وه ټه فسانه پټټټن بکه ین، ئاوا ی له دټت:

1: ټه فسانه ی نټو ده قه کان (چيرټک، شیعر، ټټمان و هتد)، بټ نموونه له (دټن کیشټت) ی (سټرقانس) دا ټه فسانه یهک ها تووه: خدا له سهره خټ وازی له عهرشه که ی هټنا و بووه فره مانټه وای گهر دوون، خټر و شه ی جیا کرده وه، شته کانی مانا دار کرد.

(دڼ کیشټ) له ماځهکې هاته دهرهوه و جیهانځکی بینی که نهیده توانی بیناسټهوه. جیهان له ونی دهسهټاتی باډا، سرله نوځ دهستی پکړدهوه. تاقه حقیقه تی ځها تهقیهوه بځ چه ندین حقیقه تی ځڅه یی و ځهټکی له ځوان ځیاندا دهستیان به دابهشکردنی کرد.

لځرهوه جیهانی نوځ و لهگهټیشیدا ځځمان پهیدا بوو که وځنه ی ئهوجیهانهیه. ځهځنهگران وهکو ئهفسانه ی دهرهوی دهق که جځری دووهمی ئهفسانه یه و دواتر قسه ی لځوځ دهکین، مامهټه یان لهگهټ ئهوجنه یه کردووه. هه ندټکیان به ځهځنه یه کی عه قټانی له ئایدیالیزم ځشټواوهکې (دڼ کیشټ) ی داده نځن، که چی هه ندټکی تر به ستایشکردنی ئهوج ئایدیالیزم ناوی ده بن. ههردوو بځچوونه که ههټن، چونکه وهکو شټټکی ئاکاری مامهټه یان لهگهټ ئهفسانه کهدا کردووه نهک له چوارچټوهی ده قدا.

بځچوونه کانی (ئهدمټ ند هټسرل) گرنگی ځیان هه یه که فه یله سو فټکی ئهټمانی سه دده ی بیسته مه و دامه زرټنهری فینټمینټلټجیا یه و دوا ی ئهوه ی (هایدگر) ده بټته سرټکی زانکټی فرایبټرگ له ژټر ترسی نازییه کان ناوی (هټسرل) له لیستی مامټستایانی زانکټکه لا ده دا.

2: ئهفسانه ی دهرهوه ی دهق، ئه میشیان دوو لقی لځ ده بټتهوه: (ئهو ئهفسانانه ی له دهرهوه ی دهقن، بهټام له ځځگایه کهوه ده چنه وه سهری) و (ئهو ئهفسانانه ی سهر به سه ده یه کی تر و گه لټکی تر و دنیا یه کی ترن)

له ناو دهقی (مناره ی ئاوه دانی) دا ئهفسانه ځووه و حقیقه ت مل ده نځ و هټنده ی نه ماوه بگاته لای، له دهرهوه شی ئهفسانه کټنه کوردیه کان به تایبه تی ئهوانه ی مټرکی شه ځ و ئاواره بوونیان پټوه یه ځیان لټی نریک ده که نهوه و گهره کیانه دهستی ته وقه ی بځ درټر بکن.

حاهته کان:

له فهزای چیرټکه کهدا حاهته ههستییه کان، حاهته نهستییه کان، سهلمانندی ترسناک و جدیه تی ځځساکان و شتی تریش له سهر خوانی ئهده بدا کځ بوونه تهوه.

دژه کان به یه کهوه لکاون و وهکو ته واکهر و ئاسایی ده بینرټن. نووسهر خودی ځی پیرټز و ئهوی تری کافر نه کردووه، له هه ندټ شوټنی دهقه که خود و بټران بټره که یت بځجیا ناکرټتهوه. نووسهر له دنیای چیرټکه کهدا که جیا یه له دنیای ځسته قیه نه،

خود که باوه ای به به یه که وه ژیان و ای بامب ر هیه.
 (تاس هبز) ی فله سوفی ئینگلیزی که ململان گر ددها به
 چاکسازی خود و باوه ای وایه ژیان بریتیه له ململان ب
 به دهسته نانی زرتترین دهسه ات و ئوه مردنه کتایی به و
 ململانیه دهه نه. قس کردن لباری به یه که وه ژیان و ب خای
 فلسفه یه کی فره هه نه. (دن کیش) توانای دروستکردنی
 په یو ندیی نه بوو له گه خه کیدا، به یه ته نها له خه یا ی
 خیدا پا هوان بوو. (دن کیش) دالامچا هه ناکا له گه
 بچوونی جیاواز و ئوه دنیا قازانجواز و ب هحه
 مده نه دا. (فک) پی وای (دن کیش) داب ان کی
 ئه پسم لژی تازه یه.

نمونه: ئوه له و دیو ده رگای ژووره کم دانیشتون و خهریکی
 قاوه خواردنه وهن. یه کک له ئوه بانگم ده کا: خهریکی چی؟ له
 وه امد ده م: چایه ده خمه وه. به ب ئوه ی منتان ل دیار
 بت و په رداخه چایه که متان بینیت، هر یه که تان و نه یه کی لا
 دروست ده بت. یه ککتان چایه که له ن و ئیستیکانک ده بینت،
 دووه متان له ن و ژرپیا ه، سه یه متان له ن و قری چا، ئیتر
 به و ج رانه. په یوه ندی هیه له ن و ان چایه ی به رده می من و
 ئوه ی ن و خه یا دانی ئوه. له بازنه ی ئوه ساگه لانه و
 ده که کی (کاروان) دا به ه وای ده بینم ئه گهر له سهر هه ندک
 حاته کبکه وین که پشتر هه موومان نه مان بینیت ته نها یه
 دووان کمان بینیتیان.

زمان (language):

له کتبی (ویستی هز- The will to power) دا که افه له پا
 میتاف ه، (نیتشه) نووسیویه تی: تاقه شو نی بیرکردنه وه
 فمی زمانه، ئه گهر ازی نه بین، چیتر بیرناکه ینه وه.
 زمان ئه و کاته ئه و هه ده بین که په یو ندیه کی سازگار
 ته رخان بکرت له ن و ان تکست و افه کاردا. (گادامر) چه مکی
 په که وه بوونی ب مانیف استکردنی هه مبه رتیی ن و ان افه کار و
 ده ق به کار ه نا. (ریک) ئه و زاراوه یه به ش هیه کی
 به رفراوانتر ده ربی. زمانی چیر که که سهر که وتوو بووه و
 بووه ته شو نی بیرکردنه وه به هی ئه و په یوه ستبوونه ز ره به
 ووداوه کانه وه. له کتبی (حقیقه ت و میت د) (گادامر) دا
 ها تووه که باسه که ی (شلایر ماخر) له مهر ه رمن نیک و هونه ری
 افه ناسینی تگه یشتنی باش (good) و خراپ (bad)، افه کردنی
 ده ق به ره و باشتتر تگه یشتنمان ده بات. (کاروان) خولیا یه کی

زځري هه يه و زمانى دهقه كې نه كړدووه به سيمبولكې خه يا ډاوى.

(فرځيد) له (راقه څولياكان) دا جياوازي كړدووه له نځوان زمانى خوليا و زمانى سيمبولكې خه يا پهره وري، پځى واځي ته وې دووه ميان زمانكې ناكارا يه.

(لامارتين) له وه ناره حهت بوو كه زمان له توانايدا نيه گوزار شت له هه څونه كاني بكا. ده قى ته ده بى له يه كه زمان يه كان پكها تووه. ځسته شى كړدنه وې هونه رى بهر هه مه ته ده بيه كان له سر بنه ماى تير و ميت ځه كاني زمان ناسى ځځگايه كې ئاسانه، وه ځ جوان نيه. فرماليس ته كان و پكها ته گه را يه كان شى كاري ده قه ته ده بيه كان يان متمانې ته دا نه بوو، مامه ځه يه كې همزيان له گه هونه ره كاني ديكه ده كړد، ته وې له بواره كاني (سینه ما و وځنه و مځي قا و بيناسازى و كايه جياوازه كاني تر) بځمان ماوه ته وه شت كې همزيه. من نه گه او مه ته وه بځته و بيرد ځ و ميت ځدانه له كاتى قس كړدن لځباري ته و ده قه و كځ په نجه مان له سر شل كړدووه.

پځل ځنكړدن ته ده بيات له ئامانجه كاني نووسه ره. نها ته گهر ئمه ته ده بياتى كوردى پځل ځن بكه ين بهم جځره ځ دځ:

1/ ته و ته ده بانې مرځك له ځياندا هه ځده گرن، له كځتايي شدا ده ځنكځنن، مرځقه كه ته كنېكه.

2/ ته و ته ده بانې سىحربازك له ځيان هه ځده گرن، سره نجام ده يسووتځنن، سىحربازه كه زمانه.

3/ ته و ته ده بانې پځنگك له ځده گرن، دواچار كه وځي ده كهن، پځنگك ناوى ځځنځيريه.

كه م ده قى ته ده بى هه يه (زمان و ته كنېك و ځځنځيرى ته ده بى) به يه كه وه گرځدا. زاراوه ته ده بى به كړدار پځناسه نه كراوه. ته ديه كانمان به ته ده بځك ده ځځن دا هځنان كه هځشتا باق نه بوه (ځي نه ناسيوه). (كاروان) له م ده قه دا كاري بځته و گرځدانه كړدووه.

• كورتبځي:

درځدادرى ته نفله وه نزاى ته ده به. وشه ځيز كړدن به مه به ستى دروست كړدنې ځسته، ځسته ځيز كړدن به مه به ستى دروست كړدنې بابهت، لايه نى خراپى نووسين پځشان ده دن. (خوان ځځفځي نووسه رى به ناوبانگى مه كسيكى، به ځځمانى (پيدرو پارام) كه له 150 لاپه ره زياتر نه بوو، بوو به يه كك له گه وره ترين ځځمانووسه كاني دنيا و دواى ته و ځځمانه ش بځته به د ده ستى له

نووسین هه ځگرت.

ځان مان هه که له جهوه ردا (300) لاپه هه بووه و له (150) لاپه هه دا چې کراوه ته وه. (ئکتافیه پاژ) که نزیکتین هاو ځای (ځف) یه وه ها باسی ده کا: ځ (ځف) ځ ده نگی کوشنده بوو، هاو ځ کانی داوای ځ مانى تازه یان ل ځ ده کرد، به ځام ئه و وا هه ستی ده کرد هه موو شت ځ کی له (پیدر ځ پارام) دا گوتووه. (مالارم) نه یگوتووه ئه ده ب مان دوو کردنی پیته کانه، ځ ځ کو ئه و ده یگوت "ئده ب پهره پدانی پیته کانه". ئه و کاته شی (بلانش) ده ی: گرنګ نییه چی ده نووسی؟ دوو باره کردنه وه گرنګه وه ک ئه وه ی یه که مین جار ب ځت نووسی ب ځت، پره نسیپ ځ کی دیاریکراو هه یه ته و او جیا وازه له و پره نسیپ ځ ی در ځ دداده کان ئیشیان له سر کردووه. در ځ دداده ی جیا یه له ز ځ رنووسین. باسی ز ځ رنووسینی (نیتشه) ده کړ. نووسین ځ ئه و گوزارشت نه بووه له فلسفه یه کی ئه بستر اکت، ئیشی له سر دامه زران دن نه کردووه، به ځ کو کارى ئه و سهره ول ځ کردنه وه ی مانا کان بوو، ځ یه وه کو دا ه ځ نه ری میت ځ ل ځ جی چاوی ل ځ ده کړا، تا ئه و کاته ی (هایدګر) هات و وه کو دوا فیه له سوفی ځ ځ ژاوا خستیه ن ځ و ځ زانی میتا فیزیکی.

نمونه له سر کور تې ځ یی ن ځ و چیر ځ که که:

- دایکت وهک ځ ځ ی مار پ ځ وه ی دا ب ځ ت...
- هیچ له وه ت ځ نه ده گه یشتی ئه وانه چ ځ ن و که ی و له کو ځ به یه کتر گه یشتوون...
- ئه گه رچی سوور ده زانی (فیان) ناتوان ځت قسه ت له گه ځ بکات، چونکه ما وه که ی ته و او بووه...
- ځ گومان ت ځ له ده رفه ت ځ کدا هه موو ئه مانه ی ل ځ ده پرسى...
- یاخیبوون:
- یاخیبوون لای (کام) ځ ځ یاخیبوونی میتا فیزیکی و یاخیبوونی م ځ ژووی دا به ش ده ځ. یه که میان س ځ لقی ل ځ ده ب ځ ته وه:
- (هه تکرده وه ی هه ها - مارکیز دیساد)
- (هه تکرده وه ی نه جاتبوون - ئیفان کاراماز ځ ف)
- (شیکاری هه ها - نیتشه).

(کام) دواى وه رگرتنی خه ځ اتی ن ځ ب له سا ی 1957 دا له لایه ن ئه کادیمیای سویدی، نامه یه ک به ساده ییه وه ځ ځ زانی (نیکس کارانتزاکیس) ده نووس ځت و ت ځ پیدا ده ځ: (کارانتزاکیس) شایسته تر بوو له من ځ ئه و خه ځ اته. سادده یی (کام) ئاو ځ ته ی سادده یی (کارانتزاکیس) ده ب ځت و در ځ ژ ده ب ځ ته وه تا ده گاته

(نیتشه)، لهوځدا (کازانتزاکیس) به ټاشکرا و به ساده‌ییه‌وه پښه‌وه دیاره چن سوودی له (نیتشه) وه‌گرتووه. ټو سوود وه‌گرتنه ټاساییه، (ټفلاتون) که زځرجار به باوکی فله‌سه‌فه داده‌نر، له سه‌ره‌تادا له‌ژر کاریگه‌ریی (هیراکلیتس / 544-483 پ ز) و (فیساکځرس / 580 - 500 پ. ز) و (سځکراتدا) بوو. له ناو هه‌ند له دځره‌کانی چیر که‌دها هه‌ستم به ساده‌ی نووسه‌ره‌که‌ی کرد، وځنه‌ی نووسه‌ر له ناو فه‌زای بیرک‌دنه‌وه‌ی کاره‌کته‌ره‌کانی وځنه‌یه‌کی ته‌ماوییه، ټوه فه‌زای گشتی چیر که‌که‌یه وځنه‌ی نووسه‌رمان پځشان ده‌دا که وځنه‌یه‌کی یاخیه به ټام خځشی جیا ناکاته‌وه له کځمه‌گا. له چیر که‌دها ها ټووه:

- بځنی عه‌تره‌کانی ته‌فه‌ریان ده‌دای.
- وات ده‌زانی که‌نارییه‌ک له ناو قوځگیدایه.
- ټه‌گه‌رچی ټه‌وان وایان ده‌زانی ټ له داخی ټو نازناوه وازت هځنا...

- که‌واته ټو چه‌ند جاره‌ی یه‌کتریتان ده‌بینی، ټو مردبوو له گځځستان گه‌ابځوه.

- هیچ له‌وه ټنه‌ده‌گه‌یشتی ټه‌وانه چن و که‌ی و له کوځ به یه‌کتر گه‌یشتون؟...

• داه‌نن و پاس‌ل‌ژی:

لای ده‌رووناسی نه‌مساوی (سیگمن فرید) دامه‌زرځنه‌ری قوتا‌بخانه‌ی دځروونشیکاری، داه‌نن په‌یوه‌ست نییه به حځده‌سه‌وه و حځه‌تځکی پاس‌ل‌ژییه. (فرید) له ځځگای بیردځزی دځروونشیکارییو، شیک‌دنه‌وه‌ی بځه‌ونه‌ری (دافینشی) و (دیسټځفسکی) و (شځکسپیر) ده‌کرد، پځی و ابوو هونه‌ر هیچ نییه جگه له فاکته‌رک بځ پځ کردنه‌وه‌ی که‌لځنه سځکسییه‌کانی مرځف و حځه‌تځکی سځکسیی پاس‌ل‌ژییه. دابونه‌ریتی کځنی کځمه‌ایه‌تی که مامه‌یه‌کی لاواز له‌گه سځکساندندا ده‌کا، هځکاره له‌پشت هونه‌رځو. به بځچوونی من ټو بځچوونه‌ی (فرید) به‌ره‌می نه‌خوځندنه‌وه‌ی داه‌تووی ټه‌روپا و پځگه‌ی سځکس (sex) له داه‌تووی ځځژئاوایه، ټو کاته‌ی سځکس زځربه‌ی سنووره‌کان ده‌به‌زځنځ.

بځی هه‌یه جوانترین هونه‌ر هونه‌ری ټو هونه‌رمه‌نده بځت که بځشایی سځکسیی نییه ټمه بځجفات ځځژه‌باتی و ځځژئاوایی دروسته. داه‌ننای چیر که‌که‌مان، به‌ره‌می فیکرځکی نزیک له مناره و دار و به‌رد و چه‌ک و سځکسځکی ته‌ماوی و خوځنه، نه‌ک نزیک له مه‌مک و باسک و پشت و بنه‌نگ و داوځنی ژنی

ئەوروپى.

(فيلپ (س) لە چاوپەكەوتنەكدا لەگە (ميلان كەندەرا) ويستی بچوونى ئەو بزاند ب سەكس وەكو (ماننووسەك. (كەندەرا) وەها وەئامى داىەو: باسى سەكس چىتر قەدەغە نىيە. (اوەستان بە وئەكردنى گشتى يان ددانپەدانانى سەكسەو، سەرنجەكەش نىيە، بەكو وەرسكەرە.

لەم دەقەدا كار بچاكارى و تەكشاندى فەمە دووبارەكان و بەخشىنى مانايەكى تازە بە دەرەكان كراو. (بەم) مكو بوو لەسەر ئەو شاعىر بەر لە هەر شت لە خەي دەپرس: چەن ئەدەبەكى جياواز بنووسم؟ شىعرەك بە خەيەكى كەسدا نەهاتەت. چەن چەنى جياكارى دروست بكەم؟ لە باسى (فەمشكاندن) دا ئەم باسە زياتر كەوتە سەر پاى خەي و پەلەن كرا لە تىرەيەك لەمە (مىتەدى خوئەندەو يان هەوەشانەو دەق). (بەم) نووسى: ئەدەب فەرمان دەكا لەپەناوى داھەنان و واتاى تازەدا، فەم تەكەشكەنين.

(دەريدا) بە پەچەوانەي (ئەفلاتون) و پەي وابوو هەموو وشە و نىشانەيەك پەيوەستە بە جياكارىيەكى واتادار. لە چىرەكەدا جياوازيى فيكرى كارەكتەرەكان (گەر نەبوو لە بەردەم كەبوون لەسەر مەسەلەكەك كە تەنها لە ساتى خوئەندەو چىرەكەكە هەستىيان پەدەكەين نەك لەكاتى قسەكردن لەبارەي و. جياوازيەكان (گەر نەن لە بەردەم گەشتن بە هاوبەشەكان، جياوازيى بزوئەرى هاوبەشى و هاوبەشى فەزاي بە زىندوو هەشتەو جياوازيە. قەشە (ئەگەستىن 354-430ز) كە بىرەكەكانى ئەنگدانەو مىلمانەي نەوان بىرى مەسىحى و يەنانى كەن بوون، لە باسى كەمەگادا كەمتر باسى جياوازيەكان دەكا تا هاوبەشەكان، لاى ئەو كەمەگا برىتيە لە كەمەكەك خەك كە بىروباوەي هاوبەش كەيان دەكاتەو.

فەلسەفە:

ئەنگە يەكەك لە كارەكانى چىرەك وروژاندنى پرسىارى قوو بەت. بە نموونە: "بناغەي دروستبوونى گەردون چىيە؟" ئەم پرسىارە گەرتەكى بنەتەي بوو لە بەردەمى فەلسەفە و فەلسەفەكار و فەزاي فەلسەفى لە ژاوا و ئەقەي بچاكارە. كەشەيكى بنەتەي هەر سەقەناغەكەي فەلسەفى يەنانى بوو كە هەكارى (استەقینەي بوونيان بە هەكارى ماددى دەگەندەو. مەبەستم لە:

قەناغەي فەلسەفى بەر لە (سەكرات).

قەناغەي (سەكرات) تاوەكو (ئەرست).

قناغی دواى (ئەفلاتون) (ئەو قناغە تاوھە کو سەرھە تاي چەرھە کانی ناوھە است درژەى کشا). ھەر بى نموونە:
_ تايس (548-560 پ. ز) بناغەى دروستبوونى بوونى بى ئاودەگە اندەوھ.

_ ئەنکسمندريس (610 - 545 پ. ز) بى ھەواى گە اندەتەوھ.
_ ھیراکلیس بى ئاگر و پارمەندیس بى ھەبوونى دەگەندەتەوھ.
_ ئەنبادوکلیس دەگەندەتەوھ بى پىنج توخمى (ئاگر، ھەوا، ئاود، خى و کاریگەرى). ئەو توخمانەش وەکو خودای ئەفسانەى باسیان لىوھ کراوھ.

فیکر لەم چیرکەدا بى چەند بەشى جیاواز دابەش دەبەتەوھ. دابەشبوون بە مانای پەرتەوازەبوون و شەقبوون نایەت، بەکو گەنەوھى فیکرە بى بەشەکانى. ئەو دابەشبوونەى خەیاى خوئەنەر پەيوئەندىيەكى استەوانە و دانەبىاوى لەگە کەبونەوھى فیکرى نووسەر و یەگەرتەوھى پارچەکانى خەیاى ھەبى، بى ئەوھى بکەش بە یەکتەردا و وەکو بروسکە بگرمەنن و دەقەكى ئەدەبى بەرھەم بەنن. بەرھەمەکە وەکو شتەكى دەستەم لەسەر لاپەھەکان خى ئاشکرا دەکا، خوئەنەر پەيوستى بەوھ نىيە بگەندەتەوھ بى خەیادانى (کاروان) و شرەقى فیکرى و مەعریفى بى بکا. خوئەندەوھى چیرکەکە گەگەمان بى کورت دەکاتەوھ، وشەکان دەبنە ماسى و کەى دەقەکەش دەبەتە دەریا نەک کەمەھە ماسى، چونکە وشەکان لە خەیادا نوقم بوونە و مامەھەى ئەمە بە تەنھا لەگە وشەکاندا نىيە، بەکو لەگە ئەو خەیاھەشە کە لە پەشتى وشەکاندا خى مەھەس داوھ و وشەکان لە ناویدا مەلە دەکەن.

لە یادمان نەچەت خەیاى پەشت وشەکان یەکسان نىيە بە خەیاى نەو خەیادانى چیرکەنووس. وشەکان گرینگ نین، ماناکان گرینگن. زەربەى ئەو وشانەى لە چیرکەکەدا ھاتوون لە ژيانى ئۆزانەماندا بە کاریان دەھەنن، بىام ئەوھ ماناکان جیاوازییەکان دروست دەکەن.

دەق بەردەوام فیکر بەرھەم دى و کەى دەکاتەوھ. دەکرە دەقى ئەدەبى بىبەتە مەبەندى بەرھەمەننە بىرکەى فەلسەفى و پەسەى بەرھەمەننە ئایدیا و جیھانبینیەکان. (فەکە) لە کتەبەكى ئەدەبى سەدەى شازدەھەم و چەندین تەزى فەلسەفى ھەھەنا، کە (دەنکیشەت) (سەرقانس) بوو. دەقى ئەدەبى بە تەنھا گوزارشت نىيە لە ئەدیبوونى نووسەر، زەرجار ھەوئەکە بى بەرھەمەننە فیکرى فەلسەفى، ھەندەجار بارودەخەکە دەگەن. فیکرى فەلسەفى و ژيانى فەیلەسوفەکان ئاراستەمان

ده‌کهن بـ نووسینی ده‌قی ئه‌ده‌بی.
 به‌ر‌د‌بار‌ان‌کردنی (ژان ژاک سـ)، داد‌گای‌کردنی (سـ‌کرات)،
 شـ‌تبوونی (نیتشه)، ده‌کرـ بـنه بیر‌که‌ی نووسینی چه‌ندین
 سـ‌مان و چیر‌ک و شاعر و بابه‌تی ئه‌ده‌بی تر. خـ‌کوشتنی
 (گـ‌گـ‌ل) و ژیا‌نی (ئه‌کاکی ئه‌کافیجی) نـ‌و (پا‌تـ)،
 زین‌دان‌یک‌ردنی (مه‌رسـ) ی نـ‌و (نامـ) ی (ئه‌لبـ‌ر کامـ)،
 (راسـ‌نیکـ‌ف) ی (دیسـ‌تـ‌فسکی)، ئه‌مانه فیک‌ر به‌دوای خـ‌یا‌ندا
 ده‌هـ‌ن.

گر‌نگ‌ترین ئه‌و پرس‌یاره فیک‌ریا‌نه‌ی چیر‌که‌که دروستیان ده‌کا:
 - مردووه‌کان له کو‌ی زین‌دوو‌ه‌کان‌دان؟
 - خـ‌کوشتن سهره‌تای ئه‌به‌دیه‌ته یان ئه‌به‌دیه‌ت سهره‌تای
 خـ‌کوشتنه؟
 - دای‌کان‌مان چی ئـ‌مه بوونه له سهره‌تادا؟ (به‌ر له بوونی
 ئـ‌مه).
 - من‌دا‌ی یانی چی؟

بـ‌ند با‌جه‌لان

سهر‌چاوه‌کان:

- بیر‌ی پـ‌ستم‌دـ‌رنیزم ، ئازاد حـ‌مـ، هـ‌ولـ‌ر، 2002
- لـ‌بووردـ‌یی و فـ‌لسـ‌فـ‌، رـ‌بووار سیوـ‌یلی، هیوا حاجی، نـ‌وزاد
 جـ‌مال، هـ‌ولـ‌ر ، 2009
- فـ‌لسـ‌فـ‌ بـ‌ ئـ‌و کـ‌سـ‌ی دـ‌یـ‌وـ‌ت، د : نبیل عبدولحـ‌مید
 عبدالجبار، هـ‌ولـ‌ر، 2010
- سـ‌ران ئازاد، کار‌دانه‌وه‌ی هزر (فکر) له سـ‌مانی کوردیدا،
 ده‌نگه‌کان، 2012
- مناره‌ی ئاوه‌دانی، کاروان کاکه‌سوور، گـ‌فاری ئایینه‌ده، ژماره
 نه‌وه‌د و یه‌ک.
- مدر‌نیه و مدر‌نیسم، مجموعه مقالاتی در سیاست، فرهنگ و نظریه
 های اجتماعی، ترجمه و تدوین: حسین علی ، تهران 1378
- ازدواجیه العقل، دراسه تحلیلیه نفسیه، کتابات حسن حنفی،
 جورج طرابیشی.

بورجواکی شنایی، کمم نیزم کی ششگ ل حزب کی ئینت رناسی نالدا با د کات. ج مال ک شش

(ل ووانگ ی پویستی شار زابوون و ئزمون و پ یو ندی گروپ و پارتی کمم نست کان، ئم نویسن پ رگرتنی خراییی ووتک ب ناوی "ئنت رناسی نالی کمم نستی ششگ" ب خو ندران د ناس ن. ه و مداو دیدگا و سیاست و میدان کانی تک شانیان ب چی و ل جو دا بخ مم وو، ئم ناسا ندن و پاپشتی هر ووتک ک ب رگری ل مارکسیزم و خباتی چینای تی کرکاران بکات و ناچت س ره س نگانندی پلاتفرم و برنام ک یان).

پاش ئوی (تد گراند Ted Grant) و هاو کانی خ یان ل [کم میت ب نون ت ووی کرکاران Committee for a Workers' International ((CWI)) جیاد ک ن و، ل گ (آلان ودرز Alan Woods) ل سا (۱۹۹۲) دا (وتی مارکسیستی ئنت رناسی نال International Marxist Tendency) داد م زرنن. ل بریتانیاش وک کخراوی "بانگ وازی سوشالیستی Socialist Appeal" جیاد بند و ل [وتی ملیتانت - Militant tendency]. (دواتر د مم و س ری).

ب کاره نانی م متدی متریالیستی و ئرسد کسی مارکسیستی و گان و ب نوسراو کانی مارکس و ئنگلس و لینین و تر تسکی و پ ردان ب ه ندی تری ل خباتی چینای تی و ثابوری سیاسی و ل زانست و گ ردووناسی و کلتور و ئایناسیدا، بابازی ب رج ستی ئم د ستپ شک ری بوو. ب شداری کاریگران و ب رد واما ن یان ل ن و کخستن کرکارید کان و نقاب و ئ نجوم ن و کم میتی مانگرتن کان و ب تایب ل ن و لاوانی س شالیست و گ نجاندا، پ گکی چینای تی ئم ووتی پت وود کرد و ب گر دانی ب ششی س شالیستی و دکتاتری پر لیتاریا و تکشکانندی سیستمی س رمای و است و خ ب و پراتیکی است و خی سروشتی چینای تی ل کای ب ئ وروپایی و

بہ نونہ تہ و یی دہ بستہ و و تا قانہ ی دہ کرد .

دام-زړاندنی ئ-رگانی ا-گ-یاندنی حزبی ب-لش-ویکی و پ-گ-یاندنی کادری پیش-یی و کارا و ب-دسپلین، خ-ش-نبیرکردنی ه-م-لای-ن- و ک-رس و زانک-ی ئ-ت-رناتیف و چوون-ن-و پر-س-ک-م-ای-ت-ی-ئ-ز-کان-و-، دابینکردنی مالی س-ر-ب-خ- و پشتب-ستن ب- ک-م-ک و هاوپشتی ئ-ندامان و لای-نگرانی و فر-شتنی ب-اوکراو-کانی، ئ-م جو-ان-و-یی ل- ماو-ی-کی کورتدا گ-ی ب- ی-ک-ک ل- ب-ه-زترین ه-ش-ش-ال-یست-کانی ن-و بزووتن-و-ی کر-کاری.

بەدر ژايى ئىم سا ئا ئىم، خەباتى نەونە تەو ۋىيان پەرر پەدا، سەررەى توندوتىژى و زىندانى و ئاۋ دونا ن لىلايىن دىسە تداران و گروپە فاشىستەكانە، لى ھەمانكا تدا جىابونە ۋە دابەش بوون و كەرتبوون ۋوويدەدا، بىلەم پەيگىرانە و باۋەتە ۋە سوربوون لىسەر لىجىكى مەترىالىستى بە خەندە ۋەى دونا تەوانىان ئىم ئەرگانە بچوۋكە جارە تر و لى سەردەمەكى تەدا بەتە ۋە سەر شانەى سىياسى و لىنە ۋە ۋە تانەك كە بە سەدە ۋە دەرەكە ۋەتن كە ئارام و ھەموو شە لى جەگەى خەيدەيە، بومە لىرەزەيەكى سىياسىان لىسويسرا، دانمارك، سوید، فىنلەند، ئەلمانىا، ئەمەرىكا، ناپە ۋە يەكسەر پەرچەمى شەشە سەشالىستىان بەرزكردە ۋە دەنگدانە ۋە لى مەدىا گەرەكاندا، بەرژوازى شەشەندە.

هیچ بزوتند و ی کی شگ ا ن نا توا ن ت ب ب ری شگ ا ن ب ت

ما پښتانه کی زیندوویان به ناوی "به رگری له مارکسیزم- Marxism" دامه زراند، وکه ئه رگانی فره رمی له سه ره ئاستی نه ونه ته وایی، جدالاته کی گرنګی تیره و سیاسیان به مه به سته پشتیوانی و ناسه دارکردنی بزوتنه وه ی کرکه کاری و که مه نستی له نه وه دای ئاوه که ره کانه ده له که شه جیاوازه کان و نه به رد جیاکان و هره مه کانه ده له م په کدوو ساپی که تاییده ده که میپه کی فراوانی نه ندامگیری و سازمانداریان له زهره ی ناوچه کانی دنیا به ناوی (ئایه ته که مه نستی؟ دی که واته خت به که خراو بکه - Are you a communist? Then get organised!) به به خست. له هه نده که له وه اتان به به ژدی له سه دا سه ده و له هه نده که جه گا له سه دا سه ده و په نجا نه ندامگیریان چوه سه ره (سويسرا و نه مسا و سوید و دانمارک)، به مجره په داوېسته په کان به هه نگاو په کی گرنګی ئاوه که به به خوش ها ته به وون.

پرشنگدارترین گڼش و ئا-وگڼی چ-نای-تی ل-کڅستند-
ک-م-نیستی-کان ل-سا-ی ا-بردوودا، دام-زراندنی
(ئ-نت-ناسی-نالی ک-م-نستی ش-شگ-Revolutionary Communist-
International) بوو. ل-ژانی (۱۰) تا (۱۵) ی (حوز-یرانی ۲۰۲۴)
ل-ئیتالیا ب-ئاماد-بونی است-وځی (۵۰۰) ک-س و ل-گای
(زووم) یش-و (۷۷۰۰) ک-س ل- (۱۲۰) د-و-ت-و ب-شدار ی دام-زراندنی
حزبی ک-م-نستی ش-شگ-ی ن-ون-ت-و ییان کرد. ی-ک-ک ل- ک-نفر-نس-
جیهانی- گ-ور-کانی ک- ل-ماو-ی ئ-و (۶) ژ-دا، گفتوگ-ی جدی
ب-رنام-ی و ستراتیژی و حزبی و پ-رو-رد-ی ب- (۲۵) زمان ب-و-
چوو. ه-ر ل-و-دا نزیك ب- نیو

ملی-ن (۴۸۸.۲۸۵) ئیر- ک-م-گ ک-کرای-و. ئ-م ک-نگر-ی ب-ت-ک-ای
ب-شداربوان ل-س-ر ب-رنام- و سیاس-تی ک-م-نستی و ووخاندنی
د-س-اتی ب-ورژوازی و کڅستنی حزبی و دام-زراندنی
(ئ-نت-ناسی-نالی ک-م-نستی ش-شگ-ر) ب-یاریاندا.

ما-پ- س-ر-کی-ک-یان (ب-رگری ل-مارکسیزم) ب- (۴۹) زمان
ب-ره-می ت-دا ب-اود-ک-ن-و. ب-ش-ک ل-ب-ره-م-کانیان ب-زمانی
کوردی، ع-ر-بی، فارسی، تورکی ل-و-دا ه-ن. گ-فار-کی و-رزی تی-ری
س-راس-ریان ه-ی ب-ناوی (ب-رگری ل-مارکسیزم). ز-ربی ل-کانیان
ب-تایب-ت ئ-وان-ی ک- حزبیان دام-زراندوو، ژ-نام-ی-کی
مانگان-یان ه-ی.

نزیکردن-وی کام-را ب- و-ن-گرتنی دوو جوگرافیا

لقی پاکستان: پاکستان ی-ک-ک ل-ناوچ- ه-ر گ-رم-کانی خ-باتی
چینای-تی-ی. ب- (ک-راچی) ی د-وتر-ت (پتر-گرادی پاکستان). (۳۲۰)
ه-س-اوی ک-م-نست ل-ژنان و پیاوان ل-ژانی (۷ و ۸) ی مانگی
(۱۲) ی (۲۰۲۴) ل-س-رانس-ری شار و ه-ر-م-کان-و ل-لاهور ک-بون-و،
تیايدا نو-ن-رانی سریلانکا، ئ-م-ریکا، ئیتالیا، ک-ن-دا و
نو-ن-رای-تی (سکرتاری-تی ک-م-نستی ش-شگ-ری نیون-ت-و-ی) ب-شدار
بوون. ل-ماو-ی ئ-م دوو ژ-دا ل-س-ر ب-رنام-، ل-س-ر چ-نی-تی
دام-زراندنی حزبی ب-لش-ویکی ل-پاکستان، خ-باتی کر-کاران،
ماف-کانی ژنان، چ-نی-تی ب-اوکردن-وی گ-فاری مانگان-ی ک-م-نست
(شیعاری نان، جلو-برگ، ن-شت-ج-بوون)، و ه-ب-ژاردنی ئ-رگان-کان
ب-و-چوون. پاکستان ل-ن-و ت-ک-ی گرنگی پ-یو-ندیدای-، ل-گ-
سریلانکا، ب-نگلادش و هیندستان، ک- ب-ه-ی-و ک-سان-ک ل-مانگرتن-
گشتی-کانی کر-کاران و خ-باتی ج-ماو-ری ئ-و و-اتان-و

بہادر بوون، ھارو ھا بہا نام و اگہ یا ندنیان دکر دسار شش لہ بنگلادیش، لقی پاکستانی لہ بارہی مژووی و جوگرافیا و زمان و کلتور و، یکہ لہ گرنترین وھستیارترینا ن۔

لقی بریتانیا: ئم بہش بہ گرنترین بہش و بہمشکی ناوہند کہ داد نرت و مہبہندی سارہ کی ئنتہرناسیہ نالہکش ھر لہ لہندہ۔
وتی ملیتانت، سارہتای دامہزرنندی بہ (۱۹۶۴) دہگہتہو،
میلہکی ترہتسکی نہو [پارتی کرہکارانی بہریتانیا-Labour Party (UK)] بوو، لہ دہوری گہقاری ملیتانت کہہبونہو۔ سکرترہی
سیاسیہ کہی (تہد گرانہ-Ted Grant)، سکرترہی نیشتمانی (پیتہر
تاف-Peter Taaffe) بوو۔ ئم ہوتہ بہتایہت لہ شاری لیفہرپوول،
پہگہی کہی جہماوہری فراوان و (۳) ئندام پہرلہمانی ھہبوو، و
نامانجدارانہ لہنہو گہنجانی حزبی کرہکاراندا خہریکی ہکخستنی
حزبی بوون، لہنہو حزبی سہشیالیستی لاوانی حزبی کاردا، تہواو
دہسہاتی ئاراستہ کردنی سیاسہتیان پہیدا کرد۔ حزبی نہو حزب بوون،
لہ ماوہی ساہانی ھشتاکاندا، سہنگہرہکی یہکجار بہہزہوون
لہہرامبہر تاتچہر، و پشتیوانی مانگرتنہ گہورہکانی کرہکارانی
کانہ خہوزہکان بوون، بہہام بہردہوام ئم ہوتہ لہژہر گوشاری
دہوتہ و بہتایہت (پارتی کرہکاران)دا بوو، تا دہرکردنی ئہندامان
و لہوانہش تہد گرانہ۔ ملیتانت بہہی ئاہوگہتہکانی جیہان و بہہی
ئوہی ئایا ھہرہمہننہو لہنہو (پارتی کرہکاران)دا، بوون بہہو
کہرتہو، کہرتہکیان حزبی کاری ملیتانتیان دامہزرناند کہ
زہرینہبوون، ھاوہتیانی تہدگرانہ و ئالان وذر، ہکخراوی (بانگہوازی
سہشیالیستی-Socialist Appeal)یان دامہزرناند و بہاوکراوہی کہ
نیومانگانہیان بہو ناوہو دہردہکرد تا نہفہمبہری ساہی پار (۲۰۲۴)
کہ ناوی خہیان گہی بہ (پارتی کہمہنستی شہگہر) کہ لہسہرانسہری
بہریتانیا (۱۲۰۰) ئہندامی چالاکیان ھہی و لقی بہریتانیای
(کہمہنستی ئنتہرناسیہ نالی شہگہتہ)ن۔

لقی سویسرا: گہتوگہی کہی کورت لہگہتہ (مادلینا یہت، کادرہکی
سارہتایی پارتی کہمہنستی شہگہر لہ سویسرا

چہن ہکخراوہکہتان/ حزبہکہتان لہ سویسرا بہم شہوہی گہشہی سہند؟

مادلینا: ساہی (۲۰۰۸) ہکخراوی (دہر فونکہ سویسرا)مان
دامہزرناند۔ گروپہکی بچوکی لہ لاوان کہ سیاسہت بہلایانہو گرنگی
ھہبوو لہ بہشی ہژئاوای سویسرا لہگہتہ خہکانی نہمسا پہیوہندیان
پہیدا کرد، کہ ئہوان پہشتر لہک بوون لہ (ہوتی مارکیستی

نئەنتەرناسىيە نال-International Marxist Tendency). ل سا
يەكەمەكانى كارماندا ئەمە خەمان خزانە نەو يەكەكانى كەخراوى
(لاوانى سەشپالىست)و، توانىمان ھەندەك ل ئەندامانىان بەلەي
خەمان ئەبەكەشىن و ناوكى كەخراوى يەكە جەگىر دابەمەزەنەن. ووردە
وردە توانىمان ل بەشەكانى تەرى سويسرا (بەشە فەزەنسەكەي
“مانەي”، بەرن، بازل، زورىخ) گروپى تە دابەمەزەنەن و ژمارەمان
زەگەشەي سەندەك ل سەرووى (۲۰۰) ئەندامى چالەك ل سەي
(۲۰۲۳)دا، تا ل ئەنجامدا بەھەي گەشەيەكە خەرايى ئەندامگىرەيەو
ل مانگە ئايارى (۲۰۲۴)دا، (حزبى كەمەنستى شەشەگەر)مان پەكەھەنا،
بەمجەزە زەمىنەسازىيەكە زەرتەرمان بە ئايدەيەكەمەنەزم ئەخسانە.

ئايە ھەزەلەسەزەتاو پەيوەندىتان بە (ئەوتى ماركسىستى
نەونەتەوئەي)و ھەبوو، و ئەوان چە و كارىگەريەكەيان
لەسەرتان ھەيە؟

مادالينا: بە، ئەمە ھەزەلەسەزەتاو پەيوەندىمان ھەبوو لەگە
(ئەوتى ماركسىستى نەونەتەوئەي)، بەئەم پەيوست بوو لەپەشدا ئەمە
ئەرگەكانى خەمان بەستەراكتوورى دىمەكراتىەو (بە نمونە وەك
كەنفرەنس) ھەبەت و جەگەرەين و بە ئەوئەي بەشەيەكە فەرمى بەينە
بەشەكە ئەو ئەوتە. ئەوتى ماركسىستى ئەنتەرناسىيە نال، بەشەوئەيەكە
زەربا و كارىگەر مەتريەي پەروەردەكەن بەرھەمدەھەنەت، كەزە
يارمەتە ئەمە دەدات تا بەشەوئەيەكە ئەست ئايدەيە ماركسىسزم
تەبەگەين و فەربەين. ھەروەھا ئەمە ل پەيوەندىيەكە بەردەوام داين
لەگە ئەبەرى ئەو ئەوتە، وئەمە پرسىيارەكانەمان دەنەو و ل
دامەزەندانى كەخراوئەيماندا پەشتىوانىمان دەكەن. ئەمە و ھەروەھا
گەنگەرىنەش ئەوئەي شەشەي كەمەنستى تەنھە دەتوانەت سەركەوتوو بەت
كە ئەنتەرناسىيە نال بەت. ھەزەلەي پەيوستى بەكەخراوئەيەكە
نەونەتەوئەي ھەيە.

بەچە لەم سەلەنەي دوايدا ھەندە گەشەتان كەدوو و سەركەوتوبون،
لەبەرجە بەتايەت ل ئەوروپا و كەنەدا؟

مادالينا: قەيرانى سەرمایەدارى چەندەيەي نەئەزەيەتى و تەوئەي
بەرھەمدەھەنە. ئەزەمەي كەرنە، بەشەنەدا ھەئەئەوسان،
فەراوانبەنەوئەي مەيدانى جەنگەكان، ئەمانە ھەمويان ئەماژەيەكە
ئەونە بە سىستەمەكە كە بەشتەين ئەئەكانى خەي ژياو. ئەمانە
خەكەنەكەيەكەجەزەزەلە سەرانسەرى دۇنيا ھەستەي پەدەكەن و بەشەوئە
ئەگەي دەچەندا دەگەئەن. لەرەدەيە ماركسىسزم و حزبەكەي ئەمە،

گونجاوترین و پامی هی و هربیه و ها سارک و توبوین. و ئم
بشوو کی گشتی دروست هروک ب ئوروپا و ک ن داش.

ت چن بیری ل د ک یت و، ک س ک مارکسیست بت پیویست ل م دا
چی بکات؟

خت پورو رد بک و چالاکان ل پورو رد کردنی ها و یانت
یارم تید رب، ئم حزب و ئ نترناسیه نالی ک م نستی ش رشگ
دابم زرند. هرو ها پیویست ئم ه ند ز ر بین و ه ند وشیار
بین ک ب واقعی بتوانین ئم دنیا ی بگ ین.

ت بینی: ل ما پی ای "ب رگری ل مارکسیزم-In Defence of Marxism"
ل لاین (کام ران ئ حم د، کاو ئاسنگ ر، کارزان ع زیز، حس
حس نی) بشک ل و تار و باب ت کان و رگ دراو ب س ر زمانی
کوردی- س رانی.

جنگ کان در ژ پ د ری سیاس تی چ و س ن و ی ئا بووری چینا ی تین !!! . ن جم دین فارس

ئ و ی ک ل ابردودا گوز راو و ، ل ئ ستادا د گوز رت، ج نگ کان
ه مووکات ه کاری د م ز رد کردن و ی د س ات و ب ر ژ و ندی تایب تی
ک م کی ک می با باد ست بوون، ل ف م جیاواز کانی د و ات و
د س اتی خ کی و ئینی و ئ رست کراتی و د موکراسی و ئ لیگارش
و دیکتات ریت و ئیمپراتر کان بو.

س ر تای دابش بوونی ک م گای س ر تای ب چین و تو ژ ب دووچین و
دووب ر ژ و ندی جیاواز ل م ژوودا، س ر تای د ستپ کردن ج نگ
جیاواز و ج راو ج ر کان بو، بش واز و ت کنیکی جیاواز ، ل پ ناوی
ه ژ موونگ رای و ب ر ژ و ندی رستی با باد ستانی خ و ف م
جیاواز کانی د س ات تار تی و د و ات. دروست کردن و ب رپا کردن
ج نگ کان ل م ژوودا ب شاردن و و پ رد پ شکردن و دوور خستن و ی
ل د ستدانی د س ات و ب ر ژ و ندی تایب تی کانی د س ات داران

بوو، کډل نځامی جیاوازی چینایي تی و هټاوږدنی چینایي کانی خوارو و سړوشتکی ململانې لښوونیانیا نډاږوستکردوو، وې بږدو وامي لښوونیانیا بوون.

بې پېی سږردمکان جېری چک و تېچووی جېنگی کانی گڼانکاریان بې سږرداها توو. دواک ووتویی و پېشک ووتووی جېک کان گڼانکاری بې سږر ټټری کوشتاروو کاولکاریدا هټاوو. لښوونیانیا جېنگی کان هټکاری ما وېرانی خوښ شتن وقات وقي بوو و دې بېت، بې هټرشو وېک بېت ټو جېنگان جېنگی کانی نډاږو و نا وای بې ژیانې مرقي بېت، لښوونیانیا ډرېږ پېدېری هټمان هټلومر جې ژیانې بې شو وېک کی خراپتر. جېنگی کان لښوونیانیا بې یادانی د سټا تدارانی خ و د وټو وټو بېرپا بوون و هیچ لایې نکی خوارو وې کډم گاکان ټټرام نډیان لښوونیانیا بوو و ډرېږ بېوو. بېرېږ وټو نډ پېرستانی د سټات ، بې بېرېږ وټو نډی خیان جېنگی کانیان هټگیرساندوو. ټو گډر د سټا تدارانی د وټو بې قازانجی خیان و هټشتن وې د سټا تیان و کډیل کردنی دانېشتوانی کریگرتی کارو سټرمايې نې بېت، ټو یان توانی بې تېچووی جېنگی کانیان دېان بې هټژاری بدایې و قاتو وقي وبرسټی وکښ ناو خې کانیان بنج بېو و کډتایان پې بهانیايې. ډرېږ نجام جېنگ بې د سټا تداران لښوونیانیا جېهاندا هټکار بې کډیل کردن و چوسانندن وې زیاتری بې شو کانی خوارو وې کډم گایې و بې د سټه نانی زیاتری د سټات و بېرېږ وټو نډی بې د سټا تداران.

جېنگی کان بې شو کی گډوړی بازرگانی وقازانج بې کډمپانیا کانی بې ره م هټنانی چک لښوونیانیا. بې پېی ټاپېرتی کی ما پېی DW ی ټټمانی لښوونیانیا ۲۰۲۱ ز یدا، بې چکی سږربازی فر شو او لښوونیانیا جېهانیدا ۵۹۲ پېنج سډو نډو و دوو ملیار دډلار بوو، لښوونیانیا بې شې شېر بې کډمپانیا ټو مریکی کان بې او کډ زیاتر لښوونیانیا ټو بېی سږر وې کډ بای ۲۹۹ دوو سډو نډو وټو نډ ملیار دډلار بوو و بې وټو تانی فر شوو. ټټری فر شتن کانی چک لښوونیانیا وټو تانی بې ره م هټن و بې م شېو یې، ۳،۲% د وټو تانی ټو وروپا، ۲% ټیسرائیل، ۱،۶% ټو مانیا، ۶،۸% بېریتانیا، ۱،۲% کډریای باشوور، ۳% روسیا، ۱،۵% یابان، ۴،۹% فډرل نډا، ۲،۸% ټیتالیا، ۱۸% چین، ۴% د وټو تانی تر، ۵۱% ټو مریکا. (۱) ټو م د سډو وټو بې شوو ماری بې د سټه نانی دډلار چکی جېنگی پېوېستیان بې جېنگ و بې کار هټنایان، تا لښوونیانیا کانی جېهاندا ساغیان بکډ وټو. بازرگانی چک پې قازانجترین بازرگانې لښوونیانیا. لښوونیانیا وټو وودانی جېنگی کان هټکار دېن بې بازار گډرمی چک. وودانی جېنگی کان سړوشتی سیسټمی بازار ی

سرمایه‌داین.

سیستمی سرمایه‌داری و بهره‌واری لیبرالی له‌وکات‌وایی که سری له ناو په‌یوئندی ئابووری که‌م‌لای‌تی سیاسی د‌ر‌ر‌ر‌گایه‌تیدا د‌ره‌ناو، له‌پ‌ناو سه‌قامگیرکردن و ه‌شتن‌وایی د‌س‌سات و ف‌م وش‌واری بهره‌م‌ه‌نان و به‌وو‌بردن و چاود‌ری کردنی که‌که‌ی سرمایه‌و قازانج، له‌م‌ژووی خ‌یدا ز‌رت‌رین ج‌نگ و کوشتارگ‌ی به‌ریاکردوو له‌چاوو ج‌نگ‌کانی که له‌ه‌ردوو س‌رد‌می فرماس‌نی ئابووری و که‌م‌لای‌تی که‌یلای‌تی و د‌ر‌ر‌ر‌گایه‌تیدا ویانداو. ج‌نگ دوورود‌ر‌ژ داگیرکاری‌کانی ئ‌ورپا و ج‌نگ ناوخن‌ید‌کان و دروستکردنی هاوپ‌یمانیه‌ جیاواز‌کان و ه‌ردوو ج‌نگی جیهانی ی‌که‌م و دوو‌م و ج‌نگ‌کانی ناو ق‌ا جیاواز‌کان، ه‌کاربوون به‌ کوژرانی س‌د‌ه‌املین مر‌ف‌ه‌رو‌کو ئ‌و ج‌نگ‌انی که ی‌ن‌انی‌کان و م‌انی‌کان، پ‌رس‌کان، ئیسلام و خ‌اچ‌رست‌کان به‌ریایان کردوو و خ‌کیان به‌ناه‌ق که‌م‌ کوژ کردوو، له‌پ‌ناوی د‌س‌ساتی پاوانخوازان‌ی د‌س‌ساتداران و بهره‌و‌ندیدا ئ‌نجامیانداو. هیچ ج‌نگ‌کی نا‌وای د‌وو‌تان و د‌س‌ساتداران له‌م‌ژوودا نه‌بوو‌ت‌ه‌ی باشرکردنی ژیانی ئابووری و که‌م‌لای‌تی و سیاسی، به‌ج‌گ له‌و‌ی که ه‌کاربوو به‌ کوشتارو به‌ ماف کردن و زیاتر ه‌ژارکردن و برسی کردنی ز‌رت‌رینی دان‌یشتوان‌که‌ی و به‌تایب‌ت‌ر که‌یل‌ی فر‌شیارانی ه‌زی کار پیشکی ش‌ری ئ‌و بر‌ستی و قاتوو‌قی‌ی به‌رکه‌وتوو و به‌رد‌که‌وت.

له‌و‌ج‌نگ‌انی ئ‌ستا له‌ناوچه‌که‌و جیهاندا وو‌د‌دن، ج‌نگی تورکیا د‌ژی کوردی دان‌یشتوی سوریا و تورکیا و ج‌نگی و‌سیا د‌ژی ئ‌کرانیا و ج‌نگی ن‌وان د‌وو‌تی ئیسرائیل و ف‌له‌ستینی‌کان و به‌تایب‌ت‌ر د‌ژی غ‌ز‌ید‌کان، ج‌نگ‌کی ن‌گریسی خو‌ن‌او‌ی و به‌ر‌کی به‌ دان‌یشتوان‌کانیان گرتوو، نا‌و‌ای و مر‌ف‌ه‌کی ز‌ری تیادا د‌به‌ت به‌قوربانی وسو‌ت‌م‌نی، و هیچ ئ‌ندام‌کی خ‌زانی د‌س‌ساتداران و خ‌یان تیاناچ‌ت، به‌کو د‌به‌ت‌ زیاتری به‌د‌سته‌ن‌انی قازانج به‌ بازگان‌انی ج‌نگ، و فر‌شتنی زیاتری چ‌ک له‌لای‌ن وو‌اتانی بهره‌م‌ه‌نیو. ه‌رو‌کو له‌پ‌شت‌دا باس‌مان کرد، به‌ ت‌چ‌ووی ئ‌و‌ج‌نگ‌ان ئ‌یان توانی چ‌ار‌س‌ری ه‌ژاری و بر‌سیتی ون‌داری و ئ‌اوار‌یی له‌ ناوخی وو‌ات‌کانیاندا ب‌کردای که به‌ربینگی دان‌یشتوان‌که‌ی گرتوو. به‌شداری کردنی وو‌اتانی جیهان و ناوچه‌که‌ به‌شو‌ی است‌وخ‌و نا‌است‌وخ‌و و در‌ژ‌دان به‌ج‌نگی پ‌ش‌ک‌راو به‌ بیروب‌وای جیاواری ئ‌اینی و م‌زه‌بی و نه‌ت‌و‌یی، به‌ در‌ژ‌دان به‌ه‌مان سیاس‌تی خ‌س‌پ‌ن‌انی س‌رمایه‌داری و لیبرالیزم و در‌ژ‌کردن‌و‌ی سیستمی ئابووریان. به‌ پ‌زشی ه‌گ‌رانی و وپ‌ش‌ک‌راوی سیاس‌تی جیاواری ئ‌اینی و م‌زه‌بی ون‌ت‌و‌یی جیاواز

برو و بـجـنگـکـانـیان دـدـن ، لـگـگـ ئـوـی مـزـهـب و ئـاـیـنـکـانـیان
لـمـژـو و لـ سا تـو و خـتـی نو سـرا نیانـدا و هـ تـائـسـتـاش هـ کار ی چـ ندین
جـری کـیـلـی تـی و جـیا وازی جنـسی و گـگـزی بـشـکی دیاری هـ و لـو و رـدنـی
مـرـقـکـان بـو و بـرجـسـتـکـرد و و بـرـو ی پـدا و و
هـ یـنـد و شـا ند و و تـو و ، لـگـگـی دو و بار کـردن و یـو و بـرـو ی پـدا و و
لـ ئـسـتـا د ا ، لـگـگـی گـو جـا ند نیان و و مـرـقـگـلـکی بـد وای خـیا نـدا
هـ خـرا ند و و و کـو کـیـلـی خـز مـتـی بـر ژ و و نـدی و سـیـاسـتـکـانـی
خـیا نیان پـد کـن ، چ جـای ئـو و ی ئـا سـود یان بـکـات .

لـجـیا تـی ئـو و ی هـ رد و و لایـنـی بـیـار دـری جـنگـی ئـیـسـرا ئـیل و
فـلـسـتـیـنـیـکـانـی غـز ، چـارـسـری هـ ژاری و شـو و و تـی
دانیشتوان کـانـیان بـکـن بـتـچـو و ی جـنگـکـانـیان ، جـنگـیان بـ قـازا نـجـی
ماددی و هـ شـتـنـد و یان لـ دـسـا تـدا بـکار دـهـنن و هـ نا و . ئـامـاری
تر سـنا کی هـ ژاری بـر کی بـ دانیشتوانی جـیـهـان گـرتـو و هـ و و کـیش
بـ چـارـسـری نـی ، بـجـگـ لـ در و و دـلـسـی دـسـا تـداران و
کـخـرا و جـیـهـانـکـان نـبـت ، کـ خـیا ن و سـیـسـتـمـ ئـا بـو وری
کـمـا یـتـی سـیـاسـیـکـان یان سـر چـا و ی هـ ژاری و جـنگـ خـو و نا و یـکـانـن .
هـ کار چـیـ جـنگ بـر پـاد کـن و هـ و و نـادـن هـ ژاری لـ و و تـکـانـیا نـدا
چـارـسـر بـکـن ؟ لـ دـو و تـی ئـیـسـرا ئـیلـا ئـیـکـی تر سـنا کی هـ ژاری و
شـو و و تـی بـر کی بـ زیـا تر لـ ۶۵۰۰۰۰ سـسـد و و پـنـجا هـ زار خـزانی
گـرتـو و (۲) هـ رو و ها دانیشتوانی غـز ئـیـکـی هـ ژاری کی هـ یـ
کـ بـ لـ ۷۰ % لـ سـدا هـ قـتـای دانیشتوان کـی مـز نـد دـکـرت . (۳)
لـگـگـ ئـو و شـدا کـیـلـی و بـکـر گـیـرا و کـانـی هـ رد و و دـسـا تـ هـ تـکی کـچ
و کـو و انـی یـکـتر دـکـن ، دـسـا تـدارانـیش زیـا تر ئـا گـری جـنگـکـانـی
پـخـش دـکـن .

ئـمـش بـ لایـنـکـانـی ها و کـاری کـری و و تـان بـ هـ زـکـانـی جـنگـی
ئـیـسـرا ئـیـلـیـکـان و فـلـسـتـیـنـیـکـان ، کـ خـی لـ هـ رد و و دـو و تـی
ئـمـریکا و چـنـد دـو و تـکی ئـو و و و ئـرا نـدا دـبـیـنـتـو و . ئـما نـیش
ئـیا ن تـوانـی چـارـسـری هـ ژاری و کـیـلایـتـی دانیشتوان کـی خـیا ن
بـکـر دایـ . کـ ئـیـکـی هـ ژاری و کـیـلایـتـی بـ پـیـا پـرتـی بـ یـار دـر کی
کـخـرا و نـتـو و یـکـگـرتـو و کـان ، تـیـا یـدا هـ تـو و کـ لـ و یـلایـتـ
یـکـگـرتـو و کـانـی ئـمـریکا کـ هـ ژاری و کـیـلایـتـی بـر کی بـ ۴۱ چـل
و یـکـ مـلیـن مـر قـ گـرتـو و و لـ ژـر هـ ی هـ ژاری و دـژین و و لـ هـ ر
سـ کـس لـ و ا نـش یـک د ا نـیا ن مـنـدا . (۴) ئـمـش لـ پـنا و ی با دـسـتـی
و هـ ژمـو و نـکـردن بـسـر جـیـهـانـدا . هـ رو و ها دانیشتوانی ئـرا نـیش بـ
بـش نین لـ و هـ ژاری و کـیـلـی کـردن جـیا و ا ز جـیا و ا زانـ ، لـم و و تـدا
ئـیـکـی هـ ژاری ۱/۳ یـک لـسـر سـی دانیشتوان کـی پـکـد هـ نـت کـ

دکات نزیکی ۲۶،۶۰۰۰۰ بیست و شش ملیون و شش سدهزار کس، (۵) لپناوی مانووی دسکاتی تالتاریانی جیاخواری ئاینی و مژهه بی و گگری فاشیانی بی هوساری تیرریستیانی.

لایکی تر ددووی تی تورکیاش وکو سگی هار بچواردوری خیدا ئننننت و پلاماردات ، ب ناوخی خییو ناوستت وواتانی ددووروبری دکات میدانی جنگ وتیررکردنی کسانی سیاسی و نیارانی . حای ناوخی خی زر خراپ و پشملکاری زری ددووی تی هی دژ بی نازادیکان و زررک لک لک ژناموان و نووسر و چالاکوانی سیاسی و مدنی سیخناخ و اپچی زیندانانی کردوو . ئوو ئگگر بای هژاری و کیلکردنی بشک لک دانیشنوانانی بکین ئوا بیپی پیمانگی سژمیری حکومتی تورکیا ۱۴،۴% لسد دا چوارد کما چواری دانیشنوانک کی لژر هی هژاری و کیلایدان، (۶) بو حاشوو داددی تیررو ششکوژی دات و پشملی هیموو مافکی سررتایی مرق دکات، لجاتی ئوان و تچووی جنگکانی ناوخیی خی و ددوویکانی چارسری ژبانی هژارکانیان بکن باشترنی ، ئگگر جنگکانیان سرجاوی قازانجی ماددی سرمایه و دسکاتاریانی نیت؟

درئنجامی ئوانی سرروو ئوو مان بی ددووکوت ، ئوو هژگولانی ددووت و حیزبکانی کلدسکاتدان، جنگ بووت سرجاوی قازانج و درئژدان بدسکاتاریانی ، چ ئوو وواتانی چک دفرشن و چ ئوانشی ک جنگ دکن، لسر لاش و خون و ئسقانی هژاران و ندارانیان، بازرگانی و قازانج دکن و دسکاتاریانی برفرار دکنوو و هژموونی خیانی زیاتر دکن و درئژ بی تممینی سیاسی وئابووری خویان ددن . کوات جنگکان درئژ پدیری سیاست لیبرا و ئابووری چوسانوی چینایتین.

نجم دین فارس

سرجاوانکان:

- 1- حرب- اوکرانیا- لیست- کل- الأبناء- سارة- لشركات- صناعة- الأسلحة
www.dw.com/ar/a-63988700
- 2- تقرير- نسبة- الإس-رائیلیین- الذین- يعيشون
www.ar.timesofisrael.com
- 3- ع-ام- الحصار- وتف-اقم- الفقر- في- غزة
www.alaraby.com.uk/economy/2022
- 4- خبير الأمم المتحدة: فقراء أمريكا أصبحوا أكثر عوزا في عهد
ترامب www.reuters.com

بـ کورتی 8 : پاساوهـ نانا نو... لـ جیکی نـ بـ تـ بـ ما نای... ئازاد حـ مـ

ئـ گـ ر پاساوهـ نانا نو Justification ماف بـ ت، مخا بن ئـ مـ ئـ مـ مافـ مان گـ نـ دـ کردوو و هیچ ئـ زـ کیش لـ لـ جیکی بنـ ما کانی پاسا و ناگرین، واد زانین پاساوهـ نانا نو بـ ئـ و یـ بـ ئار زوی خـ مان چـ نـ یدـ ین و زـ ربـ بـ یکـ ین (قـ وچـ قـ وچ، چـ نـ بازیکردن). کردی پاساوهـ نانا نو ئاسایـ بـ مـ ئـ مـ کاتـ کـ قـ زـ و نـ دـ بـ ت ئاسایـ بوونـ کـ تـ پـ نـ ت و بـ بـ تـ پیشـ لـ قـ سـ کردندا. ئـ مـ شـ لـ سـ ر ئـ و بناغـ یـ ی، کـ تا پاساوهـ نانا نو پشتـ ستوونـ بـ ت بـ بـ گـ نامانگـ یـ نـ تـ دـ رـ نـ نجامی بـ بـ ما و تـ کمـ.

پاسا و دـ کـ رت پـ سـ ندکراو بـ ت و دـ شکرـ ت نا پـ سـ ندکراو بـ ت. پاساوی پـ سـ ندکراو بنـ مایـ کی لـ جیکی و بابـ تی هـ ی، بـ یـ دـ پرسین: پاساوهـ نانا نو بـ کـ و بـ چی؟ پـ ویستـ کردی پاسا و کردی کی ئا و زی بـ ت؟ کـ مترخـ میـ کـ یان توندوتیژیـ کـ پاساودـ کـ رت؟ کاتـ کـ درـ کان پاساودـ کـ رن دـ بـ راستی؟ چـ ن پاساوی بـ بـ ما و بـ مانا بناسینـ و؟ پاساوهـ نانا نو بـ تووـ هـ بوون لـ جیکی تـ دایـ؟ ئـ ی بـ کوشتن، غـ در یان بـ چوون وکـ یـ کـ وان؟ پاساوهـ نانا نو جیاوازـ لـ روونکـ ردنـ و یان هـ مانن؟ پاساوهـ نانا نو لـ پـ یوـ ندیدایـ بـ لـ جیک و شایـ تحاـ یـ و؟ ئـ و ی پاساودـ هـ نـ تـ و لـ ژـ رفشاری دـ روونیدا نیـ؟

پاسا و چیـ؟ پاسا و کردی کی بـ رگریـ لـ خودی خـ، هـ وـ سـ تـ کی دـ روونی کـ سـ کـ شـ، پـ رچـ کرداریـ تی تایبـ ت بـ شتـ ک، کـ روویدا و. ئـ وانـ ی پاساودـ هـ نـ و پـ ش پاسا و کـ بـ دـ زـ کی دـ روونی نادروسـ تـ دـ تـ پـ ر یـ وون، کـ پـ ویسـ تیـ ان بـ م پـ رچـ کرداریـ یـ. پـ رچـ کرداریـ کـ مـ رجنیـ دـ روستبـ ت، زـ رجاریش

پاساوکار ئۆوی دے یکتے ننگ دے قاولق ئۆو ن بکت، ک د بکت بگوترت.

پاساو ه نگا وکک ب خ دورخستن و ل خراپوونک (ه ه ی ک، شکستی ک، بهیوای ک)، ل و ی ک کرا و، گوترا و و روویدا و، ک خ ت ای ک س ک ی تیا ن بو و. ئ م ئ و مان پ د ب ت، پاساو ب ئ و د ه نر ت و، ک ک س ک ئاماد نیی خراپکریت، ل ب ر ئ و د بکت: ه مکر د چونک مام یان ل گ م باش ن بو و.

ل ک ران ل ل جیک وایب د چن، پاساو پ و یست گونجا و و شیا و بکت. ئ م ش ن بکت پاساو ک دروستنیی و با و ی ئ و ی دیک ناگ رکت. ل ب ر ئ و زانایانی ل جیک پ یانوا ی، پاساو ه ننان و ه و ک ب داه نانی ه کار، گوتنی ئ و ه کار ش ت نیا ب ئ و ی پاساوکار ل دانپ دانان نزدیکبکا ت و. ئ م و ات چ؟ و ات پاساو ه ننان و د شکت ب پ ر د پ شکردنی ئ و ب دیی ی بکت، ک پ شتر کرا و. ب نموون: پاساو ه ننان و ب در کانی کاتی بانگ شکان، ب ب دادیی، ب شاردن و ی راستی دزین کان، یان پاساو ه ننان و ب ئ و ی ک ت ب نامیهر بانی، ک ب منت خ شنا و ت، ب ه ب ب ن کرا ب پار نزا، ب

ب مجر، ل نا و پر س ی پاساو ه ننان و دا (ت بریر) د ز ک ئاماد ی، ک ه میش ه و ب د زین و ی ه ک کار د دات. ب و ات ای کی دیک، ب کاربردنی پاساو و ات ب کاربردنی ه کار و ک کردن و ی ه کاریش ب پ ا پشی ئ و کردار خراپ ب کاردت، ک ئ نجامدرا و، جا در بکت یان توندوتیژی و تاد. ئ و ی کرا و پانری دیک ل پشی و ی، ک شاراون و ل ژر فشاری د روونیشدا کراون، ئ م ش واد کات ک س ک پ نا ب پاساو ه ننان و ببات. ز ر جاریش پاساو کان پماننا ن چی ل پشت ئ و ج ر کرداران و بوون.

پاساو ئ و بیانوو excuse ک س ک د یه ن ت و ب ر فتار کی، گ ل کجار ل جیکبوونک ب بیانوو کان و دیار، ل ئ و ی د گوترت ئ و نیی، ک م ب س ت. ب نموون مام ستایک ل پل ب د ننگ کی ب رز ل خوندکار کان تو د بکت، دواتر پاساو ب ئ و ر فتار نا ب ج یی خ ی ب و د ن ت و، ک س ر یژا نیکردو و ب ی و ار فتاریکردو و.

و ای ئ و، پاساو ه ننان و ب ئ و ی ک س ک پ ا پشی دروستبکات ب راستی شت ک. ئ م دا وای ل جیکبووند کات. پاساو ه ننان و ل جیکی ن بکت بمانای، ل ب ر ئ و ی پاساو ه ننان و ی ل جیکی ک ش ک تا راستی کان د رک و ن و ب بند ماشین. ه ر ئ م ج ر پاساو پشگیری ل ب گ ی ل جیکی د کات و د مانگ ی ن ت د ر ئ نجامیش. ئ و ئاکام ی ب ه ی پاساو ه ننان و ی ل جیکی و پید گ ی ن پ س ند و

رڼوايې.

پاساو کاټک لږچیکید بټ، که هاوټ رید بټ لږگڼ ستاندارد و بټ هاکاندا. مټ بټ، پاساو بټ کرد بټ دټ ټټ وټ تا دروستی ټ و کردار ټ نشانیدر بټ و مټ رجی دټ پرنسپ بټ. وټ کتر، پاساو ټ ټ لای بټ روونکردن وټ تا ټ وټ روونکر ټ وټ، که ټ وټ گوتراو ټ یان کراو ټ هټ ټ بوو.

ټی دواي پاساو هټ ټ وټ چید ټ؟ پټ سټ ندکردن یان پټ سټ ندن کردنی پاساو ټ دټ. پاساو هټ ټ وټ بټ خټ را لټ خورین: دټ زانم خټ رام، ویستم لټ کاتی خټ یدا بگم. یان وازهینان لټ کار ټ بټ پاساوی ټ وټ لټ ما ټ ټ مټ وټ دوور. ټ وټ مان بیرن ټ ټ، که زټ رجار هټ ند ټ فټ رم لټ پاساو هټ ټ وټ کټ سټ ټ بټ وټ خټ ټ ټ تانندن Self-deception دټ. ټ وټ ټی ټ مټ دټ کټ دټ خوازن بټ شټ واز ټ بټ ټ گټ ټ وټ فاکت وټ بټ گټی لږچیکید ټ ټ ټ ټ وټ وټ بټ مانایک ټ. ټ مټ جټ ټ کټ سان فټ لټ خټ یاند کټ تا ټ وټ راست ټ ناراستیک ټ. ټ وټ ټی باری دټ روونیان مان دوو، ناتوانن پاساوی لږچیکي بهټ ټ وټ. بټ دټ رووناس ټ کان کار ټ کی زټ ریان لټ سټ ر پاسا ټ ټ ناټاگان ټ پاساو هټ ټ وټ کردو.

پاساو هټ ټ وټ وټ روونکردن وټ جیاوازن. نا کر ټ کوشتنی کټ سټ پاساوی بټ بهټ ټ وټ لټ وټ حا ټ ټ دا ټ بټ داکټ کیکردنیو لټ خودیخ. ټ مټ ش ورد ټ کاری یاسای خټ هټ ی، بټ مټ روونکردو ټ وټ بټ باسکردنی ټ وټ لای ټ ټ هټ کار بوون ټ وټ شټ بټ وټ جټ بکر ټ. بټ نموون، کردن وټ ما کد ټ نا ټ دز لټ هټ ول ټ وټ ند کردن وټ لټ سل ټ مانی پټ ویستی بټ روونکردن وټ ی ټ ټ پاساو هټ ټ وټ. بټ مټ ند بوونی ټ او لټ هټ ول ټ وټ بوونی لټ سل ټ مانی پټ ویستی بټ پاساو هټ ټ وټ ی. روونکردن وټ روو بټ ووی پرسیری بټ؟ چټ؟ دټ بټ وټ، هټ رجی پاساو بټ پټ سټ ندکردن یان پټ سټ ندن کردنی پاساو ټ کټ وټ گټ دراو. پاساو هټ ټ وټ تاوانبار ټ کان لټ دادگا هټ رد ټ مټ بټ رگریکردنی تاوانکار لټ وټ تاوانی دراو ټ ټ پای. بټ مټ پاساو هټ ټ وټ بټ ټ وټ تاوانی بټ بټ رگریکردن بوو لټ خودیخ جیا ی.

کټ تا سټ یرکردن مان سټ بار ټ بټ پاساو هټ ټ وټ وټ لږچیکي پاساو هټ ټ وټ ټ وټ ی، که پاساو کاری فټ ربوونی لږچیکي دټ وټ. بټ ی خو ټ ندنی لږچیک لټ دای ټ نگ وټ بټ وټ زانک پټ رو ټ رد ټ ی کی لږچیکي لټ گټ خټ دټ، که دواتر تا کټ کانی کټ مټ گټ دټ زانن چټ بټ گټ وټ پاساو، بیانو وټ پاساو، لټ کدان وټ وټ پاساو لټ ی کتر جیا بک ټ وټ. کټ مټ گټی بټ لږچیکیش کټ مټ گټی بیر ټ سا وټ بټ پرنسپ وټ بټ ستاندارت، که ټ مان ش لټ کټ مټ گټ دا وټ بوون

[illegible]

ئازاد حەم

پرفیسر لہ فیلسوف لہ زانکی سلمانی

ترسی جڳرتنڊو. . نڙوزاد بڻندي

ئەم ترس، لە کۆمەڵگا یەكەو بە كەمەكەگایەكی تر ئەگەت هەروەها لە
سەردەمەكەو بە سەردەمەكە، لە عەقەكەو بە عەقەكە، دواجار
پەيوەندی بە ئاستی ئەشەیری و دانایی و زانایی و سەنا یەتیو.

[illegible]

وهمی جگر تند و نه خاشید کی د روونی، تن و وشک ئ سوتند، عرق و داهنن اد گرت، هست کی کا و پند گ یوی مندا نیه، وک چن منداک یاری کی ب دست و ی و منداک کی تر ئ بین، یاری کی ئ شار تند و یان باوش ئ کا ب یاری ک پیدا و کا ت

مندا کئی تر لئی نزیک ئی کۆ وێتوو، هه‌م‌تی به‌ د‌ن‌ و ش‌ی
ل‌گ‌دا ئ‌کات، به‌ به‌ ه‌کار‌ک به‌ ش‌کردن ت‌ها ل‌به‌ر‌ئ‌و‌ی
یار‌ی‌ک‌ی ل‌ ن‌س‌ن‌ت، یان و‌هم‌ی ل‌س‌ند‌ی یاری‌ک‌ی و
ج‌گ‌رت‌ن‌و‌ی، وای ل‌د‌کات ش‌ی ل‌گ‌دا ب‌کات، ل‌و‌دا ئ‌تر
یار‌ی‌ک‌ی ئ‌به‌ت‌ ه‌ی ش‌.

ئ‌م و‌هم‌ی مندا‌یی، و‌هم‌کی ئ‌اسای‌ و پ‌و‌یست‌ ه‌موو منا‌ک
ه‌یبه‌، به‌ام ئ‌گ‌ر در‌ژ‌ ب‌ک‌ش‌ به‌ ت‌م‌ن‌کان‌ی تر، ئ‌سای‌ نیه‌،
کات‌ س‌ر‌ک‌ ئ‌و و‌هم‌ی ه‌به‌ و ه‌ر ک‌س‌کی ل‌ خ‌ی زیر‌ک‌تر و
دان‌تر بب‌ن‌، باو‌ش‌ ب‌کات به‌ کورسی‌ک‌یدا و ل‌گ‌دا به‌ش‌ به‌ت
و ل‌ناوی ب‌بات، کار‌سات ئ‌م‌یه‌، چون‌ک‌ ئ‌و ج‌گ‌ایه‌ ل‌ ک‌وت‌کی
م‌ژوو‌یدا، ل‌ میرات‌ک‌دا، ل‌ غ‌در و کود‌ت‌ای‌ک‌دا د‌ستی ک‌وتوو‌ و
ئ‌ماد‌ نیه‌ به‌ ه‌یج‌ نرخ‌ د‌رست‌به‌رداری به‌، ئ‌و ج‌گ‌ایه‌ ل‌و
ک‌م‌گ‌ا دوا‌ک‌وتوو‌ان‌دا واتا ه‌موو ش‌ت‌، واتا خا‌و‌نداری‌تی به‌
ق‌ید و ش‌رت‌ی ه‌موو ن‌یشت‌مان به‌ هاوو‌اتی‌کان‌ن‌یش‌وو‌، ئ‌تر چ‌ن
و‌هم‌ی ج‌گ‌رت‌ن‌وو‌، ش‌ت‌ و د‌هر‌ی ناکات؟ ئ‌و‌تا ق‌زافی س‌ر‌ک‌ی
لیب‌ا کات‌ و‌هم‌ی ج‌گ‌ر‌و‌ی کورسی‌ک‌ی ئ‌به‌ به‌ است، داوا ل‌ دار
و د‌ست‌ به‌ت‌ج‌ی‌ک‌ی ئ‌کا ک‌ ما به‌ ما و ک‌ان به‌ ک‌ان ب‌گ‌ن‌
و ک‌م‌ک‌و‌زی ب‌کن‌، ه‌تا سار‌ک‌وزی س‌ر‌ک‌ی ئ‌و کات‌ی ف‌ف‌ن‌سا ئ‌و‌ی
پ‌قبو‌ ناک‌ و ف‌ف‌ک‌ میراج‌کان‌ی ه‌د‌ست‌ن‌ و دار و د‌ست‌ک‌ی
ق‌زافی ت‌فر و تونا ئ‌کا، د‌وای ئ‌و ئ‌تر ئ‌م عاش‌ق‌ی کورسی
د‌س‌سات، د‌وا پ‌یام‌ی به‌ به‌ت‌ج‌ی‌کان‌ی (دار دار ز‌نگ‌ ز‌نگ‌ ال‌ی
الامام) ئ‌کر‌ت‌ گ‌ران‌ی‌ک‌ی گ‌ات‌جا و به‌ د‌نیادا به‌او ئ‌به‌ت‌وو‌،
و‌ک‌ چ‌ن چار‌لی چاپ‌لن، د‌س‌ت‌به‌ر‌ستی‌ک‌ی ئ‌د‌ف‌ ه‌یت‌ل‌ر ئ‌کات‌
ف‌یلم‌کی گ‌ات‌جا.

م‌کیاف‌یلی ل‌ ک‌ت‌بی میردا، ئ‌ام‌ژگاری‌ س‌ر‌ک‌کان‌ ئ‌کات‌ ه‌ر
ک‌س‌ک‌ د‌و‌ک‌ی ج‌گ‌رت‌ن‌وو‌ و ل‌س‌ند‌ن‌و‌ی کورسی‌ک‌ی ل‌لا دروست
ب‌کات، پ‌و‌یست‌ ل‌ناوی بب‌ن‌. ئ‌م د‌و‌ک‌ی‌ی س‌دام‌ح‌س‌ن به‌ نمون‌
ل‌ هاوو‌کان‌ی و له‌ سیاس‌تم‌دار و ف‌رمان‌د‌ س‌رباز‌ی‌کان‌ی، وای‌کرد
د‌یان و س‌دان ک‌سی زانا و ب‌ل‌یم‌ت‌ و د‌س‌ز ل‌ بواری د‌و‌ت‌دار‌یدا
به‌ سیناری‌ی‌ج‌یا ل‌ناو ب‌چ‌ن.

شایانی باس‌ ئ‌ن‌ن‌ ج‌ز‌ف‌ ستال‌ینی د‌یک‌تات‌ری و‌سیای به‌ناو
به‌ش‌ف‌یک‌ و ئ‌د‌ف‌ ه‌یت‌ل‌ر و ت‌نان‌ت‌ س‌دام‌ح‌س‌ن‌یش، ک‌ت‌بی میری
م‌کیاف‌یلی تاک‌ ک‌ت‌بی د‌خوازیان بوو‌ و ت‌نان‌ت‌ ئ‌ن‌ن‌ ستال‌ین
ئ‌و ک‌ت‌بی ل‌ ژ‌ر س‌ر‌ین‌ی ج‌خ‌و‌ک‌یدا داناو‌، به‌ ئ‌و‌ی ه‌م‌یش‌
پ‌ش‌خ‌وت‌ن، اف‌ و پ‌ف‌ی ل‌س‌ر‌ ب‌کات.

ئ‌م پ‌ت‌ای ج‌گ‌رت‌ن‌وو‌یه‌، کار‌ک‌ د‌کات‌ ک‌م‌گ‌ای س‌ر‌ک‌ بب‌ن‌

کەمەگا یەکی درزن و دوو ډوو و کەیل و کاسەلەس و دەست سپی، تاکە بازگانێی تیایدا مەرای و کلکە لێقە بە بە سەرک، هەر سەرکیان بینی بکەونە گەران ووتن بە قەد و باایدا، وەسفکردنی و خە بچوو ککردنە و لێ ئاستیدا و دەست و پەپەاو ماچکردنی بە ئۆوی ئۆ و هەمی جەگرتنە وای بە دروست نەبە و لێ ناویان نەبات، ئیتر کەمەگا ئۆ بە بە پەرستگایەکی گەورە و هەمووان ئۆ کەونە سەر چەک بە سەرک، سەد و یەک ناوی بەرز و دێگمەنی بە دادەتاشن و وەلات پە دێکەن لێ پەیکەر و تابلە سەرک و پەیی دێکەن زە و باوک و دیاردەیی دێگمەن و بە وەندە، لێ هەبزاردنەکاندا لێ سەدا سەد دێنگی هاووالتیان بە دەست دێندە، ئۆگەر نەیارک بە ڤۆکەوت پەیدا بە، هەزاران ڤەپەرتی سیخەیی پەلکەشی دادگا نیشتمانییە کارتەنییەکانی ئۆکەن و قیەیی ئۆ بەن، ئۆم نیفاقە هەمە لایەنەیی، کەمەگا ئۆکات بە مەزرای مەریشک، بیر و باو و ئایین و نەتەوا یەتی و نیشتمانپەروری و پەشکەوتن و گەشەنە وای تەدا ئۆ پۆکەتە و، ئۆدەب و هونەر و وەشک ئۆ بن، ڤۆژنامە ئۆ بە بە مینبەری دێعە و نزا و پەپەوانەتیەکانی سەرک، نووسەری سەفسەتە کون و کەلەبەری وەلات پە دێکەن، هەمووی بە خاتری ئۆ وای سەرک لێ شەڕپەنجەیی جەگرتنە و چاک بەتە و وەک سەگی هەر بەر نەبەتە لاشەیی خۆکەکە، لێگە ئۆ وەیشدا ئۆم و هەمە کەتایی نایەت، ئۆگە ئۆ بە شتی جیاواز، بە نمونە سەرک بە یار دەرئۆکات هەر کەسەک دێلاری پە بگیریەت، ئۆ بە لێ سەدار بەدرەت، و هەمی پارەیی بیگانە!! بە نمونە سەرک لێ پە ئۆدا بە سەر فەرمانگە یە کدا کەمە ڤۆکە جنە و باران ئۆکا و بە ناوی نیشتمانپەروری و کەمە ڤۆکە ئۆکوژ و کەمە ڤۆکە نانەاو و کەمە ڤۆکە تریش زیندان ئۆکا، بە ئۆ وای و هەمە کەیی چارە سەر بکات کە بە هیچ شتە چارە سەر ناکرە.

نزار قەبانێی لێ و بارەیی و لێ شیعی شمشەرو شەنی عەرەبیدا ئۆ:

خودە لێ سەرک و ڤۆکو خوی ئاسمان،

هەموو شتەک بە کەیلەکان ئۆکات،

هەپیانئۆ پەپەندە، سەریان ئۆ پەپەندە، ئۆیانها ڤۆ...

ئۆمانە هەمووی لێ ئاستیدا لێ ژەر کاریگەری و هەمی جەگرتنە و دا ئۆ نجام دەرەن، دێزینە وای ڤۆگای نوو بە کوشتن، بە نمونە سەدام حەسەن مەکینەیی کە قیمە کردنی گەورەیی هەنا بوو، دۆژمنە و هەمیەکانی ئۆخستە ناوی و قیمەیی دێکردن و گەشتە کەیانێ ئۆخستە ناو ئۆ دێجلە و بە ماسیەکان، تی ئۆن تی لێ قوربانێیەکانی ئۆ بەست، بە ئۆ وای ببن بە تەپ و تەز، یان تەوانە و یان لێ حەوزی تەزابدا، و هەمە کە وای لێدەکات لێ گەیی نەیار و هەمیەکانی بترسە و گە ڤۆزریان بکات، دێیان هەزار قوربانێی لێ وەلات دیکتاتەرەکاندا گە ڤۆزرن، کوژراون و لاشەکانیان بزر کراون، هەزاران دایک و باوک تا

دوا هـ ناسـيان به دواى لاشـى جگـر گـشـكانـيانـدا گـاـون به ئـوـى
بـيدـزـنـوـى .

ئـيـنـجا بـزـانـن، وـهـمـى جـگـرتـنـوـى چ كـارـسـاتـكـى مـرـيـى و مـاـيـى
دـرـوست ئـكـات، كـمـمـگـا ئـكـات به مـيـدانـى پـشـبـكـى سـرـشـيـى و
كـيـلـايـيـى، به ئـوـى بـر بـومـلـرـزى ئـو دـاـوـكـيـى سـرـكـى
نـكـون، لـرـدا ئـيـتر هـمـو شـتـكـى سـرـكـى جـياـواـزن و ئـوـى بـخـويـش
بـر لـ لـاـسـايـيـكـردـنـوـى يـان بـكـاتـوـى، خـراپـتـرـيـن سـزا دـدرـت، ئـيـتر
ئـوتـومـبـيـلـكـانـى سـرـكـى تـايـيـتـن، ئـنـگـى ئـوتـومـبـيـلـكـانـى، ئـو كـانـزايـى
ئـوتـومـبـيـلـكـانـى لـ دـرـوست ئـكـرـن، ئـبـ گـولـلـ و كـكـت نـيـانـبـت،
كـشـكـكـانـى، سـعـا تـكـانـى مـچـكـى، گـرـويـيـكـانـى، ئـو كـلـنـكـسـانـى
چـمـيـان پـدا ئـسـت، وـكـ مـوفـكـى هـدـگـيرـنـوـى و نـرخـكـانـيان لـ
زـى و گـوـهـر گـرانـتـر ئـبـن، ئـو كـچـانـى كـ لـاقـيـان دـكـات،
چـاـويـلـكـكـى، جـگـرـكـى، تـنـانـت دـسـتـشـر و جـگـاى پـسـايـيـكـردـنـكـى
لـ ئـاـتـون و ئـمـاس به دـرـوست ئـكـرـى به ئـوـى لـ هـمـو شـتـكـدا ئـو
تـاك و تـنـها وـبـ وـنـ و جـياـواـز و بـجـگـرـوـى به. ئـم وـهـمـ وـاى
لـدـكـات به مـن نـامـرم، سـدـام حـسـن ئـيـوـت: بـا پـيرـم لـ تـمـنـى
سـدـوبـيـست سـاـيـدا ئـسـي تـاـودـاو، به ئـوـى قـورـبـانـيـكـانـى لـو
حـاى بـكـات، ئـم لـ دـرـوـى بـازـنـى فـوتـان و مـردن و پـيرـوـنـدايـى.

ئـوـى لـو دـخـى سـرـكـى كـارـسـاتـبـارـتـر، دـاچـاـانـى ئـم وـهـمـى
جـگـرتـنـوـى به نـاو تـواـوى كـمـمـگـا، به تـايـبـت لـبـر ئـوـى
هـمـو بـرـپـرس و كـارـبـدـسـتـكـانـى ئـو كـمـمـگـايـى دـسـتـبـزـرى ئـو
سـرـكـى نـخـشـن و به فـلتـرـكـانـى ئـودا ئـيـشـتـوون، هـر بهـى لـ
بـازـنـى كـارـبـدـسـتـيـى خـيـانـدا هـمـان وـهـمـى جـگـرتـنـوـى سـرـكـى دـچـتـى
وـزـيـان و هـر كـسـكـلـى به شـك بـن، ئـيـخـنـى به زـبـرى كـاريـگـرى
سـزا و دـوـرـخـسـتـنـوـى و جـرـها هـوـسـتى نـامـرـفـانـى تـرـوـى، به جـرـكـى
زـانـايـكـى وـكـ ئـحـمـد زـوـلـلـ كـى به ئـاگـايـى لـم دـردـى كـوشـنـدـيـى
وـهـمـى جـگـرتـنـوـى، ئـيـي : (لـه كـمـمـگـاـكـانـى ئـژـهـمـا تـدا هـر كـسـى
سـرـكـى و تـنـى به دـسـت بـنـت، هـمـوـوان لـ هـوـى ئـوـى دـا ئـبـن شـكـستى
پـبـنـن، بـمـام لـ كـمـمـگـاـكـانـى ئـژـئاـواـدا هـر كـسـى بـكـوـى و شـكـست
بـنـى، هـمـوـوان يـارـمـتى دـدـن و هـيـدـسـنـنـوـى)

ئـحـمـد زـوـلـلـ لـبـر ئـوـى زـانـايـكـى كـيـمـيا بـوـى و زـر ئـاگـاى لـ
سـياسـت و كـمـمـنـاسـيـى نـبـوـى، ئـاگـاى لـو نـيـى لـ ئـژـهـمـا تـدا شـتـكـى
نـيـى بـنـاوى سـرـكـى و تـن و پـشـكـوتـن، ئـوـى كـى به نـاوى سـرـكـى و تـن و
پـشـكـوتـنـوـى لـ هـنـد كـسـدا ئـبـنـر، هـمـوـوى سـرـكـى بـيـارى لـسـر
داون و ئـيـمزـاى به كـردوون، به قـبـوـ خـاس و بـيـارى تـايـبـت فـرـاـهـم
كـراون، تـنـانـت پـلـ بـرـزـكـانـى خـوـنـدن، بـخـشـى سـرـكـى، لـبـرـئـو
هـمـوـوان لـ نـاخـوـى قـيـان لـوانـيـى سـرـكـى و تـنـى دـرـزـنـكـانـيان به

دسته‌ناو و حاز ئه‌کښ شکتیان په‌بښن، ئم حاکم ته تراژیدیه، شش‌شکی ترسندګان و نه‌نییه به‌سړ س‌ب‌رګانی دیکتاتوردا، کات به‌س‌کی ته‌م و ته‌و‌زل له یی س‌ر‌ک‌و به‌وانام‌ی دکت‌را به‌ست د‌ن‌ت یان چ‌ندین په‌ژ و زوی و داهاتی به ته‌رخان د‌ک‌رت و له ناکاو د‌و‌م‌م‌ند ئ به و ه‌ئ‌ئ‌ئاوس‌ت، ئم ئه‌به‌ته هی‌توو بوونی نه‌نییه ځکه، چونکه ئزانن ئمانه هیچ سوودګیان به میلله نییه و ئو‌ی س‌ر‌ک د‌ستی په‌ن‌گ‌یش‌وو دایه‌ز‌ن‌ت، ئمان داید‌ز‌نن. به‌ام له ئوروپا و سیستم ته‌کن‌کرات‌ګاندا، مر‌ق به‌پی زانست و کارام‌یی ځی پله و په‌ست و داهات به‌د‌ست ئه‌ه‌ن‌ت، هر به‌یه ئوروپیه‌ګان به نمونه قیان له ستیف ج‌بس نییه، له‌به‌ر ئو‌ی ستیف ج‌بز داه‌ن‌ر و ک‌م‌پانیای ئه‌پی داناو و ئایف‌ن و ئایپادی و ئایپ‌دی به ځ‌ک‌ک‌ک دابین‌کردوو. به‌ګومان ځ‌ک‌کی زانا و دانا و خاو‌ن ما و سامان، که به شو‌و‌ی‌کی ته‌ندروست و سروشتی ئو زانست وما‌ی د‌ستد‌ک‌و‌ت، ځ‌ک‌کی به‌خ‌ش‌ند و به‌ب‌ز‌یین و ئاماد‌ن د‌ستی یارم‌تی به ه‌ژاران و ک‌سانی شک‌ست‌خواردو در‌ژ بک‌ن، شته‌کی ئاساییه خاو‌نی ک‌م‌پانیای مایک‌ر‌س‌فت، بل ګیتس ز‌رین‌ی سامانه‌کی به په‌ژ‌ی ئاو و کار‌با له کیشو‌ری ئه‌ریقیادا ته‌رخان‌بکات.

واتا ف‌لس‌ف‌ی یارم‌تی و ک‌م‌ک له‌گ‌گ ف‌لس‌ف‌ی ئه‌ری و ملی په‌ک‌ترشکاندن، له بنچینه‌ی مر‌ف‌ه‌کان‌و س‌ر‌چاو د‌ګرن، کات‌ک ځ‌ک‌کی کاسه له‌س و ځ‌پ‌ر‌ست و گ‌م‌ژه و ن‌زان، د‌و‌م‌م‌ند د‌ک‌رن و د‌ک‌رنه په‌فیس‌ری کارته‌نییه، ئمانه دینار‌ک ناخ‌نه س‌ر‌گ‌گی باوکیشیان، چ‌جای یارم‌تی ځ‌ش و وو‌ت بد‌ن هر به‌ی ئه‌بن‌ج‌ی ئه‌ری و توو‌ی ځ‌ک‌ک‌ک، به‌ام ځ‌ک‌ک‌ک به داه‌ن‌ان و زیر‌کی و دانای ځ‌یان به‌ن‌ خاو‌ن سامان و پله و په‌ست، به‌ګومان ځ‌ک‌کی به‌خ‌ش‌ند د‌رد‌چ‌ن و ج‌ی ځ‌ز و متمان‌ی ځ‌ک‌ک‌ش‌ن.

ئه‌ګ‌ر ته‌ماشای‌کی چوار د‌وری ځ‌مان بک‌ین، دیارد‌ی ترسی ج‌ګ‌رتنه‌و له ه‌موو کایه‌ګاندا دیار، له س‌ری س‌ر‌و ه‌تا خواری خوار‌و. . برا و برا، برا و ئام‌ز له ترس و و‌همی ج‌ګ‌رتنه‌و‌ی کورسی د‌س‌تات، په‌ک‌تری شار به در ئه‌ک‌ن، یان ژ‌ر به ژ‌ر، شیر و تیر له په‌ک‌تر ئه‌سوون و ه‌و‌ی ح‌یا‌بردن و په‌او‌ز‌خ‌ستنی په‌ک‌تر د‌دن. دیارد‌ی ج‌یا‌بوونه‌و و حیزبی تاز د‌روست‌کردن، د‌رهاو‌یشته‌ی‌کی ترسی ج‌ګ‌رتنه‌و‌ی، په‌ک‌کی به توانا له حیزب‌کدا په‌یدا ئه‌به، په‌گ‌گ و ج‌ماو‌ری ه‌ی و بواری کوشتن و گ‌ب‌زر‌کردنی نییه، ئه‌ ځ‌ کورسیه‌ک‌یش به‌ی و ناب‌ له‌ی نریک به‌ته‌و، هر به‌ی ج‌یا د‌به‌ته‌و و ځ‌شما‌ی حیزب‌کی تاز ه‌د‌د‌ات و کو‌خ‌ای‌کی تری ه‌تا ه‌تایی د‌ته‌ م‌یدانه‌و. زیاد بوونی لیست و حیزب و د‌سته‌ و

کڅخراو، کاردانووی ئو ووهم یی که ئی بټه هی پارچه پارچه بوونی میللات، وای له د ئو وند حیزب و که مټ و د ست و که نا و ژنام دند ئاراو، که س ئاگای له که س نام دند و هر یی که ی خریکی ئاواز و هر و سروود و پی یی وی ناوخ و کار و چالاکیی د نکیش تیپ کانی خای د ب، هر یی که ی پی یی قای د و تداریی تایب تی خای د کا و ه زاران حوکه تی خای پی یی اوای ناو قات و پی یی باخ و ف یی که ی تایب و قی لای دوور د ست و ئوتومبیل و جلی گولل د ب و بودج و بازگ و ئی د نام س رکردای تی دند ئاراو، که وک خای پی یی او کانی د نکیش ت، پی لاماری پی یی که ی ئاش و س ر و گو لاک ی یی کتری د د ن و ئیشیان شکانندن و ع ییدارکردن و له قو ا گ وزاندنی یی کتریی.

ئیتیر ئم د رد له س ر و ب خوار و داد چټ، له و ماو یی دا داو تکرارم ب که ی پی او کی نیشتمان پی رو ر، منیش ه ند قس م کرد، پی او نیشتمان پی رو ر که ئارامی له ه ټ گیرا، ووتی ئ و قسان ی ت ب ئ رزشن!

ت نان ت له ناو هون ر م نداندا، له ناو شاعیران و نووس ران و ورزشکاراندا، له بازار ی سپی و ټ شدا، ئ م و ه می ج ټ گرتن و یی ز ب ئاشکرا دیار، له م شار ی خ ماندا چ ند هون ر م ند که د رمان ټ (که ناوی نا ه نم) له گ ټ خواردندا د ر خواردی هون ر م ند کی تاز و ب توانا د د ن ب ئ و ی ژ کانی د نگی ت ټ ک بچن و جار کی تر ن و و ر توخنی گورانی ووتن بک و بټ ج ټ گرو و ی ئ و ان.

دوو و تار ئ ن ریت ب ټ ژ نام یی که، یی کس ر ترسی ج ټ گرتن و ه راسانیان د کات، ووتاری س یی مت پشتگو د خن، ه مان کات ب ف یی سو ف کی خزمیان یان به بیریار کی ع شر ت ټ ک یان ئ ټ ټ ن : ئادی ب زنجیر ووتار ټ قو مچ ی بک!

ئ ویش ئ ټ ټ خ متان ن ب، واتان ب له د ک م، جار کی تر له ووی ن یی ت د ست بدات و ق ټ ټ م!

نووس ر ی ب ناوبانگمان هی، له ترسی پ ټ گ و کورسیی که ی، هر د م ئ کات و میللات سوک و یسوا ئ کا و جن و گ ټ ل کی دیپل ماسیی وایان پ ئ دا، م گ ر ه ر خ ټ کی ئ م قبو ی بک ن.

پزیشک ه بوو ه تا مردوو قس ی له گ ټ پزیشک که ی هاو تایب تم ندیی ن کردوو، ن ټ زانیاریی کی له ببات و پ ټ گ و ئاستی زانستیی که ی ل ق ب و بټ ج ټ گرو و یان برابر شی.

ت نان ت له ن و ان هاوس ر کاندا ئ م ک ب ک و و ه می ج ټ گرتن و یی ه ی و کورس که له ن و انیاندا د ت و د چ ت، ه تا خ زان که تیا ئ چ ت، که م ټ ټ منای ن خ ش و خ م کی و د ژ ب یی و نا ازییان له و س رچاو ئ گ رت.

بە زانینی ئۆلۈكى كە ئايە ئۆم پەسسى دانوسان و گەتوگە يە بەشەكە
لە پەسسىكى گەشتى تىرى ديموكراتىزە بوونى دەسەتات و دامەزراۋ
فەرمانەۋايىيەكانى توركىيا، وەيا ئايە بەشەكە لە سىياسەت و
ستەاتىزەك بە پەرەپەدانى ديموكراسى؟ پەويست ناكات بەگەپەينەۋ سەر
مەژوۋى زىاتەر لە دوو دەپەيە ابردوۋى دەسەتاتى ئەرەدوگان و
تەتەكەي كە چەن تا ھاتوۋ سەرەكوت و كەنەپەرسىتى سىياسى و
ناۋەندىيەتە دەسەتات و ھەتا تىرەرى دەۋەتە و مىلىتارىزەكرەنى
پەرەپەداۋە، بەكەكو ھەر لە ئەستاشدا دەپەينە كە چەن لە كاتە ئۆم
دانوسانەدا ئۆزانە خەيكە شارەۋانپە ھەپەزەردراۋەكانى سەر بەخودى
(دەم پارتى) شەلادەخات و (قەيىوم) لە شوۋەنيان دادەنەت، تا ئۆلۈكى
لەم ئۆزانەدا (۱۹-۳-۲۰۲۵) دەسيەكى گەندەپەي و تىرەرى سازكرا بە
سەرەكى شارەۋانى ئەستەنبوۋ (ئىمام ئەغلە) كە كاندىدەكى بەھەزى
(حزبى جەھورى) پەيە بە كەپەراپەتە ئەرەدوگان لە ھەپەزەردەنى
داھاتوۋ، بەو تەمەتەنەۋە گرتەيان و خەستەنە كونجى زىندانەۋە،
ھەرەكە پەشەۋەترىش لە (۲۰۱۶) ۋە (سەلەح دەمىرتاش) يان خەستەتە
زىندانەۋە. ئۆمە جەگە لەۋەي ئۆزانەش بەردوۋمانى كوردستانى عەلقە
دەر بە (پەكەكە) و سوريە دەر بە (پەيەدە) دەكەت و پەپەشتى سەربازى
زەمىنى و ھەۋايى گروۋپە تىرەرىستە ئىسلامپەكان دەكەت بە ھەرەشكرەن
بەسەر ناۋچەكانى ئەر دەسەتاتە (پەيەدە).

بەم شەۋەپە زەرەسادە و ۋەۋە و ئاشكرا دىارە ئۆم گەتوگە و
دانوسانە نەك ھەر ھىچ پەيۋەندىيەكى بە ديموكراتىزەكرەنى ئۆم
ۋەتە و دامودەزگە فەرمانەۋايىيەكەپەۋە نىيە، بەكەكو بە
پەچەۋانەۋە، كەشكرەن و بەشدارى پەكرەنى ناۋەستەۋەي بەشەكە لە
ئەپەزسپەنى توركىيە كە بەرژۋا ناسيۋنالىستە كوردە لە فەپەمى
تەۋە ئۆجەلانپەدا بە ناۋە پەسسى قايەمكرەنى جەپەي ئەرەدوگانپەم،
تا تەۋەنەت ئەپەزسپەنى سەرەسەرى پاشەكەشە پەبكات، قەيرانەكانى
ناۋە سنوردەر بەكاتەۋە و سەرەكەۋەنە لە ھەپەزەردەنى داھاتوۋ بە
ئەرەدوگان و تەۋە سىياسپەكە مەسەگەر بەكاتەۋە.

گەشە و پەرەسەندە سەرەپەدارى لە توركىيا ۋەك ھى تەۋەۋەي ۋەتەن؛
لەۋانە لە ئەرۋوپا و لە ۋەتەن يەكگرتوۋەكانى ئەمريكاش پەويستى
نەك ھەر بە ديموكراسى نەماۋە كە بالەرى پەۋە لە بەدات، بەكەكو
پەويستى بە مەيدانداركرەنى تەۋە نىۋە-نازىپەكانى ۋەتەنى
ئەرۋوپى و فاشىزمى ترامپ و ئەرەدوگان-باخچەلى ھەيە، كە ۋەندەكى
جەھانپەيە لە گەندەپەگى سىستەمى سەرەپەدارى و بەپەپەيەتە
دەسەتاتە بورژۋازى.

تەۋە ئۆجەلانپەمى ناۋەي توركىيا، بە (دەم پارتى) و ھەموو
كەخراۋەكانى كەمەگەي مەدەنى و كەلتۋورى سەر بەۋەتەۋە، و

پرسیار سەرکێیەک ئێوێک کە چ شتێک هەکاری بابەتی هاتن ئارا و سەرھەڵدانێ ئێم پێسەییەک لێ گەتوگە و دانوسان و ئاگەیانندی بێ ئای گشتی لێ ئێستادا؟

زۆرێک لێ نوسەرانی لێ لێکۆڵین و شیکاریدا، باس لێ دوو هەکاری ئاڵوگەیی جیهانی و بنەست و قەیرانی فەرمانبەرانی تی دێکەن، وەک بنەمای ئێم دانوسان و گەتەیی. بەدنیایید و ئێم هەکارانێ ئێمان هەبوو و هەیی کە دواتر ئاماژەیان پێدەدەم، بێنام پێسەییکی مەژووێ و یشیی تر لێ ژێر و ئێمە ی کردەت پێویستیێکی لێ چار نەهاتوو، بەر لێم ئاڵوگە و قەیرانان، کە ئێمە خەیانی تەدا دەبینن.

ئێم پێسەیی گەتوگە و دانوسان بەر لێ و ئێمە ئاکامی ترس و نیگەرانی دەوێتی تورکیا بەت لێ ئاڵوگە جیهانی و ناوچەییێکانی ژێرەتیی ناوێست، بەر لێ و ئێمە ئاکامی قەیرانی فەرمانبەرانی تی و مانەوێ دێسەتیی ئێردوگان و هەو و تەقەلا بەت بێ دێربازبوون لێیان، بەرھەمی پێرەسەندی سەرما یەداری تورکیا بێ ئاستێک کە کردووێتیێ زلەزەکی ئابووری سەربازی ناوچەیی لێ ژێرەتیی ناوێستدا و دەرْفەتی بێ خساندوو تا سیاسەتی فراوانخوازی و میلیتاریستی و داگیرکاری پیادە بکات.

یەفەم ئابووریێکانی تورکیا لێ دێی حەفتا و هەشتاکانی سەدەیی بیست، بێ ووهەنان بێ سیاسەتی ئابووری نیولیبرالیزم، بنەمایێکی خساند بێ پێرەسەندی ئابووری و هاتن ئارای بورژوازیێک کە وێی پێداکردنی بازارێ دێرێکی بەت؛ بێ ساغ کردن وێی بەرھەمەکان و دا بینکردنی سەرچاوەکانی کەرستەیی خاوە و هەناردن کردنی سەرما یە واتا و بەرھەنان لێ دێر وێی وەتەدا. دامەزراندنی چەندین بنکەیی سەربازی لێ دێر وێی تورکیا لێ وەتانی ئێفریقیا و ژێرەتیی ناوێست، هەوێدان بێ ئێندەتی (یێکەتی ئێورپا) و پێکھەنانی جێرەھا پێیوێندی و دامەزراوەیی ئابووری و فەرھەنگی و سیاسی نێوان وەتانی تورکی-زمان بێ دێستێشکەری دێوێتی تورکیا، و بەرھەنانی کەمپانیایێ تورکیا لێ هەرەمی کوردستان و لێ عێراق و پێکردنی بازارێکانیان بێ کای بەرھەمەتووی تورکیا، ... بێشک لێ دیارد و وێوێتەکانی ئێو واقعە مەژووێیەن.

ئێم پێسەیی دێبوو لێ ئاستی فکری و ئایدیێلێژیش و ناسیونالیزمی تورکی عێلمانی لێ قەلب و لێ چوارچێوەیی بەرتەسکی سنورێکانی دەوێتی تورکیا دێرباز بکات و پشت ئێستووری بکات بێ ئایدیێلێژیا یێک کە لێ سنورێکانی تورکیا وێوێتەت. بێم پێی زیندووکردن وێی کە لێ پوری ئیمپراتیێی عوسمانی و گەشەیی ئیسلامی سیاسی و بێ دێسەتات گەشتنی ئێو وێوێت، زۆرور تێکی ئێو

پەرښانه نښه ئاښودلې، خو د ناسیونالیزم تورکی نېم نوښتونه و وچرخان (شیفت) یې لڅخه د اوبو د نښه توانی نوښتونه بېرته وندیدلې کانی سرما یې کوملایېتی و دسټاتیک بورژوازی بېت، بېمانایک څرخونه تازې ناسیونالیزم تورکی، وانا ناسیونالیزم (نیو-عوسمانیزم) زورورته کی پېرښانه د سرما یې داری تورکیا و پهلهاویشنیه تی بې دږووی سنور کانی ختی، نیک گڼانه و بې دواو بې سږدې می عوسمانی.

جا پې بې پې ئو پېرښانه ئاښودلې، کښم کښی فکری و سیاسی و حکومی لڼه تان ووتې ناسیونالیستې جږاوو کانی تورکی ناو تورکیا و دام زراووی سربازی و سیخووی ئو وواتې پېرښانه د و لڼ دوا ئاکامدا ئیسلامی سیاسی توانی ویک څرخونه تازې ناسیونالیزم تورکی و نوښتونه ئو گرایش و مېل (ترنده) یې سرما یې داری و نیولبرالیزم باندې ست بېت، و لڼ پېرښانه لڼ کښم کښی جږاوې گرایش و مېلی ناکک و دږ بې یې کی ناوختی ووتی ئیسلامی سیاسی و هېتا ناوختی حزبی (ئاک پارتی) ش، ئوردوگانیزم توانی سږک ووتو بېت و بېتې ووتی زان و نوښتونه ستا تیژی ئاښودلې و سیاسی و میلتاریزم د ووتی تورکیا.

لڼ بارود ختی جیهانیدا کڼ باندې ستی لیبرالیزم بورژوازی جیهانی و پاشکښی کرکې کار و چپ و سټالیزم بوو، ئېم پېرښانه د سرما یې داری لڼ تورکیا، لڼ بېشی کوردستان کڼیدا؛ هاوای پېرښانه دانی شارنشین و فراوانبون و بېه زبونون بېکې ئاښودلې سرما یې دارانی کوردی، نښووی کی نووی خوښه وار و دسټاگ یشووش بې میدیا و سږچاووی ښیری جیهانی هاتې ئاراو، کڼ بوونې پای و بېکې کڼ مېلایېتی هڅورتنی ناسیونالیزم کورد، ویک بزووتنه و یې کی کڼ مېلایېتی سیاسی بېر فراوان و بېه ز لڼ ناوختی شار گڼور کانی تورکیادا، نیک هېر لڼ بېشی کوردنشین کڼیدا، بېککو لڼ شارکی سږوو پانزې ملیتی ویک ئسته نیویشدا.

بزووتنه و یې چکداری (پېکک) سی چل سا لڼر وپېش ختی چقی قورسای و نوښتونه ناسیونالیزم کورد بوو لڼ تورکیا، بېام بېو ئنداز یې کڼ توانی میکانیزمک بېت بې گڼش پېدانی ئو بزووتنه و کڼ مېلایېتی ناسیونالیستی کورد لڼ ناو شار گڼور کانی تورکیادا و ویک (ووی دوو می دراو) یې ختی لڼ بکات، ئیتر ختی ئو ووتې جارانی نه ماو و بگر دسټوپ گیری بزووتنه و ناوختی یې کڼی شار گڼور کانیښ. ئېمېش بډروستی لڼ پېام کڼی (ئېجلان) دا هاووتو کڼ (پېکک) سږدې می بېسږچوو و پېام مېژووی کڼی ختی هېناو تډی و پېویسته ختی هېوښت و.

کڼشی ئسې دسټاتیک تی د ووت و ژم سیاسی کڼی تورکیا،

(په ګڼه) نیی، بېلګو (په ګڼه) بکاردهښت تا له ژر پرېږدې
بهرنګار بوونې وې تیر ردا هڅو بډات له مېر بختا ته پرېږدېم او
بزوونې وې ناسیونالیستی کورنۍ بهرنۍ ناوځې شار
ګورګانې تورکیا و له پرېسې نډنې بخت، له قلابی بډات و
پاشکشی بهر ردا بهر پښت و بیکات پاشکشی ستا تیرې څی.

پرېسې نډنې و ګڼه شې سېرمایه داری له تورکیا، وکې پرېسې کی مېژووی
و ناکې له هې ناوې څېدا، خو هڅو نډنې نېم ناکې کیې ګڼه مې ته یې تیې
سیاسیې نېوان نېم دوو ټوټو بورژوا ناسیونالیستی تورکی و
کورنۍ. دیار ګڼه شمېر ګڼه و مللاندې نېو دوو ټوټو ګڼه ټوټو به
ګڼه تایې ګانې سېدې نډنې و سېرې تې سېدې بیست، بهر مې له ګڼه تایې
سېدې بیست و سېرې تې سېدې بیست و یې کدا ټوټو ووی ئاسې کی تر و
حاکمې ګڼه رایې تر له و ګڼه شمېر ګڼه و ناکې کیې، ګڼه پرېسې نډنې
سېرمایه داری نیولېبرالیزم له و ټوټو هې ناوې ته ئاراو، و دیسان
هېر نېم پرېسې نډنې و ګڼه شې سېرمایه داری ګڼه نېم دوو ټوټو ګڼه
دېکات به یې کلاکرنې وې نېم ناکې کیې به ګڼه و دانوسان، به
هې ناندې ئاسایشی ګڼه مې ته یې تی سیاسي ناوځ و سې قامگیری ټرېمې
سیاسي تا هېر چې زیاتر بردنې پرېسې وې نېم ټوټو نډنې له پېلهاوېستن و
فراوانخوازی سېرمایه داری تورکیا پرېسې بډات.

بې مانایې ګڼه وېرې وېرې شچوونې هېر چې زیاتری سېرمایه داری تورکیا و
پېلهاوېستنې به دېرې وې وېات و فراوانخوازیې ګڼه، به هې موو
قېرانې ګڼه وې، بنچینې ترین ځا و زېرورې تی دانوسان و
ګڼه وې نېوان نېم دوو ټوټو ناسیونالیستی له ناو دې وې تی
تورکیادا. هېردوو لا له پېرېسې کی مېژووی ګڼه شمېر ګڼه
بې ئامادې بوونې زېمینې مادې ګانې ګڼه و، له ئستادا ئامادې بیان
هېر به دانوسان، و پاکانې فکری و ئایدیې له څې شیان هېر به.

(نېجېلان) باس له هاوېرېمانې تی و (پېوې نډنې نېوان کورد و تورک؛ به
درېزایې زیاتر له هېزار سا) دېکات ګڼه هېر هېژموونګې راکانې
“مډرنیتې سېرمایه داری” وېاتانې ئیمپریالیستی ټوټو او به درېزایې
دوو سېدې ساې اېردوو ئامانجیان ټېکدانې نېم هاوېرېمانې تیې
بوو. وې باس له و ګڼه انکاریې جیهانېان دېکات دواې وېوځانې
(بلې کی ټوټو ټوټو) ګڼه ئویش پرېسې نډنې ئازادی بیروې اې
له ناو تورکیا و کا بوونې و و چوونې دواوې نکې کې کړنې له شوناسي
نې ته وې کورد له تورکیا، به یې زېمینې له بار بوو و ئستاکاتې
نې وې ګڼه یې ګڼه میلیتانی ناو ګڼه ماری تورکیا له دې هېر ګانې
هېژموونګې رای “مډرنیتې سېرمایه داری”، به زیندووکړنې وې
هاوېرېمانې تی و پېوې نډنې هېزار ساې تورک و کورد پې و بکړت.

واو تر ل تاکتیکى سیاسى

ل د ی کانی ابردوودا هاوکات ل گ ل نا و گ ل جیهانی و ناوچ یی کان ل ژ ه لاتی ناو استدا ه و دانی د و تی تورکیا ل ئارادا بوو ب گفتوگ و دانوسان ل گ ل ئ پ زسی نی ن ت و یی کورد ل تورکیا ل ژ ر ناوی ک تاییه نان ب تیر و ب ک ش ی چ کداری (پ ک ک).

ب در ژایی سا لانی ن و ت کانی س د ی بیست ژ رب ژر گفتوگ ل ئارادا بوو و (پ ک ک) چ ند جار ک ی ک لای ن ش ش ی اگرتوو، تا ئ و ی ب دواى ش ش کانی باکوری ئ فریقیا، گفتوگ ی ل (۲۰۱۳) دا هات ئاراو و ای گشتی ل ئاگادارکرای و، ب م ژ م سیاسیی ی ل دواى ی ک کانی تورکیا، ل وان ش ژ م ی (ئاک پارتی) ئ ردوگان ل چوارچ و یی کی تاکتیکى سیاسیدا مام م یان ل گ ل دا کردوو ب ک مکردن و ی کار ی گ ل ری ئا و گ ل د ر ک ی کان ل س ر تورکیا و و م مدان و ب ق یران و ک ش ناو خ یی کانی د س ل.

ب م ل ئ ستادا، و ای ئ و بن مای ل پ ر س ن دنی س رمای داری ب ه نان ئارای ناک ک یی ک و ب فشاردانان ل س ر ه ردوو و تی ناسیونالیستی کوردی و تورکی ب چار س رکردنی ک ل س ر و ئا ماز مان پ د او، ب و ای ئ م بن مای، ئا و گ ل جیهانی و ناوچ یی کانی ژ ه لاتی ناو استیش ز ر یش ییتر، قو تر و ب رفراوانترن ل و ی ک ل د ی کانی ابردوودا ل ئارادا بوون، و چوارچ و یی کی گشتی جی پ ل ل تیکى تاز یان ل ژ ه لاتی ناو استدا ه ناو ت ئاراو ک ل ئ ستادا ئ م پ س ی دانوسان و گفتوگ یی ناو خ یی تورکیا ل ناویدا ل ئارادای، ئ م ش د ب ت پ ا پ شتی ئ و پ س ئا بووریی ک ز رور تی چار س رکردنی ناک ک یی ک ی پ ییست کردوو، ب ی ل ئ ستادا ئ م ئا و گ ل ان واد کات ک دانوسان و گفتوگ ب ت س ر مام م ک ر د ن کی جدی تری ک ش ک و واو تر ب وات ل م س ل ی کی ت نها تاکتیکى، ب تایب ت دواى و و خانی ژ م ی ئ س د ل سوریا، ک ن ک ه ر بوو پ ش و ی هیژموونی تورکیا ل ناوچ ک، ب کو سنووری هیژموونی ک ش ی ن ز ی ک کرد و ل سنووری هیژموونی د و ت ک ی فراوانخوازی گ ز پ رست و فاشیستی ئایینی و (ئیس ائیل)، ک مای ی ب ر یی ک ک و تنی ه رچی زیاتری ب ر ژ و ن د یی کان و ست ا تیژی سیاسى و س ر بازی ئ و دوو ز له ز ی ل ئا ی ن د ا؛ ن ک ه ر ل ناو خ یی سوریا دا، ب کو ل ژ ه لاتی ناو استیشدا، ک تیایدا (ئس ائیل) د توان ت کار تی بزووتن و ی ن ت و یی کورد ب کار به ن ت ل ک ش م ک شدا د ژ ی ک ب ر ناوچ یی کانی و ک تورکیا، ک د یار ئ م ش ه ستیاری و نیگ رانی ب د س لاتی ش ف نیستی ل

تورکیا د نښت ټاراو.

په کابوونو دوو فاکتور

لایک ټو په پورس نډی سرما ی داری تورکیا په که ز میندی مادی ه ناول ټو ټاراو په فراوانخوازی و په لخواویشن و په بینین کی چالاکانی سیاسی و سربازی له ناوگو ټو ناوچ یی کانی ټو ره ټو ناو ټو است و لای کیش ناوگو ټو کان چن له ناوخی ټو ټو و ټو دا ټو نګدان ټو یان د ټو و په ویست ټو چ بکرت ټو ټو رب سټ ټو به نډر ټو ټاراو له بډردم نیګ رانی و م ترسیی کاند. له ټو و ه ردو و بزووتن ټو بډرژوا ناسیونالیست تورکی و کوردیی که، و حزب و ټو و سیاسیی کانیان، (ټاک پارتی و م ه پ) له لایک و (دم پارتی و په که که) ش له لایک کی تر ټو د که ون په س ی کی دانوسان په پاش کش کردن په ی کتری په ج که و شو ټو که که بتوان سازش له که ی کتر بکن و په ی که بګن، پاشان په که و ټو ټو په س ی کی گ ش ی سرما ی داری نیولبرالیزم و سیاس ټو نیمپریالیستان ی د و ټو تی تورکیا و فراوانخوازیی که ی بډرن په ش و و ناسیونالیزمی کوردیش پشک و په ش ی خ ی له و ټو رګر ټو.

په د نیا یی و له حا ټو په ی که گ یشتن و له که ټو گ یشین و په مانا ی که س ټو رک و ټو ټو ی په ی د ټو ټو "په س ی ټو ټو ټو ش ی" که شم که ش ی ټو و دو و ټو ناسیونالیست ه ټو بډرد وام د ټو ټو، په ټو ام له چوارچ ټو ی کی سیاسی م ټو ووی تر و له ټو است کی تر دا، ه ټو و که چن له ع ټو ا قدا ه ټو ردو و ټو و ټو بډرژوا ناسیونالیستی کوردی و ع ټو بی؛ په سووننی و شعیی که ی و، په ی که گ یشتوون و له د س ټو ا تدا هاو پشکن و پر س ی کی هاو ب ش بډرزی کر کار و ز حم ټو تکه ش ی س ټو اس ټو ری ع ټو ا ق په ټو و د ټو بن، په ټو ام ه ټو مو ټو ټو کیش له که شم که ش و دانوسانان له س ټو ر پچ یی ب ش و پشکی ټو بووری و سیاسی زیاتر په ه ټو لای کیان، و کر کار و ز حم ټو تکه ش ی کورد و ع ټو رب و شعی و سونن ش د که ن و په گز یی کدا په ټو و م ب س ټو. په ه مان شو و ش له وان یی له تورکیا (و دو و ټو ټو تریش له سوریا و له ټو ران) ټو م سیناری یی په ټو و بچ ټو.

په ټو ام له ټو ستادا ناسیونالیزمی تورکی ز ټو له د س ټو ا تی ناو نډی په غدای دوا ی و و و خانی ټو می په عس (۲۰۰۳) و ټو ستای د س ټو ا تی ناو نډی له (دیم شق)، په ه ټو تر ټو و چاو وانی په دانی ټو می تیزی په ش داری د و ټو ټو په ناسیونالیزمی کورد له تورکیا له شو ټو نی خ ټو ا نیی، چوونک له لای نی ه ټو ردو و حزبی د س ټو ا تی و په ف ټو می شت که له ټو ارادا نیی په ناوی گف تو گ و دانوسان، په که کو داوای کی ټو وان له ټو ارادای په که تاییه نان په تیر ټو و چالاکی س ټو ربازی (په که که) و ه ټو و شاندن و ی. دیار ټو رب ټو ټو له دانیش و په کتر بینین کانی

شاندی (د م پارتی) له گډوډو حزبې د سټات (ټاک پارتی و م ه پ) واده و پیمانک له نارادای، بېام لانی ک م له ه ن گاوی ی ک میدا ئ م واده و ب ټټ نانه له کرانه وو ب ټټ ووی ه ند مافی فره نگی و کلتووری نه ټو وی، و ئازادکردنی (ئ ج لان) له زیندان زیاتر ته ناپټټ، ک په د چټ ټ وټی ب ر ژوا ناسیونالیستی کورد له کودستانی تورکیا وک ه ن گاوی ی ک م پی ی ازی ب ټ و له پ ټ ناویدا ب ټ ب ټ ک له پ ټ س ی کی در ټ ټ دان ب د س ټ ټ ټ ټ وټی ئ ردوگانیزم ب پاراستن و پ ټ شخستنی س ر مای داری نیولیبرالیزمی تورکیا ب سیاس ټی فراوانخوازی ئیمپریالیستان ی و. ... ماوی ټ تی ... ک ټای ماری ٢٠٢٥

کت ب \ له ک ټای چا و ټ و ا نید ا . . نووسینی عوم ر س ید

با ب ټ \ چیر ک . .

[په خو ن د ن و ی ئ م ک ټ ب ک لیکي ئ ر ب ک ن . .](#)

[OmarSaeid- ChirokDownload](#)

نووسین ک ا ئین کی ک م ه ا یه تییه . به ختیار محه مه د

نووسین کار که ب به دیه نانی خودیشه (خودی نووسر)، هر ته نها ب چ ټ و مه عریفه ی ئوی دیکه ی خو نهر (وه رگر) نییه. ئم کاری خ به دیه نانه میکانیزم کی ک م ه ا یه تییه له ن وان دهق (نووسر) و ئوی دیکه ی خو نهر دا. واته نووسر له ی ئم میکانیزمه وه پ ټ وه ندیه کی ک م ه ا یه تییه عریفی - شنبیری له ن وان خ ی (دهق)

و خوڼنهردا دادهمزرښه. لږهوه ههموو دهقك (چ ئهدهبى به، چ سياسى به، چ فلهسفى به، چ هونهرى به...) خهسهتهتلكى ككهمهلايهتى ههيه. هيج نووسهرك نيهه تنها به خى بنووسه، ئهگهروايه با بهاوى نهكاتوه؛ ههر كه دهق بهاو كرايهوه، ئهوا دهبهته خاوهنى خهسهتهتلكى ككهمهلايهتى.

دهق، ئهگهرك خهسهتهتلكى (مه بهستهلكى) ككهمهلايهتى نه به، ناخوڼنهروه. لږهوه دهق ناوه ندىلكى ككهمهلايهتیه له نوان نووسهرو خوڼنهردا. ههر به يهشه منى خوڼنهرو، نووسهرو ده ناسم. واته خوڼنهرو له به پوه ندى ككهمهلايهتى دهقهوه نووسهرو ده ناسه. واته ئهمه له به دهقهوه پوه ندى ككهمهلايهتى له گه نووسهرو دادهمزرښين. له مه وه ههموو خوڼنهرك هاو و دى ستى نووسهرو. (1) ئه وهى سيفه تى ككهمهلايه تيش به دهق ده به خشه، هه بهت كردهى خوڼنده وهيه. لږهوه خوڼنهرو له به پوه ندى خوڼنده وهوه، ههم پوه ندى ككهمهلايه تى له گه نووسهرو ده به ست، ههم له گه ده قيش. دياره ههموو پوه ندى هه وهى خود، پوه ندى هه وهى ككهمهلايه تيه. لږهوه پوه ندى له گه (دهق = نووسهرو) دا پوه ندى هه وهى ككهمهلايه تيه. ئه دى ئهمه نږيكترين و به هزترين پوه ندى ككهمهلايه تيمان له گه كته به كانمان و له گه كته بخانه كانمان نيه؟ ئه دى ههر وهك دى ست و هاو به هه وهى گيانى به گيانيش هفتار و هه سوكه وتيان له گه دا ناكه ين؟ ته نانه تئوه ندهش خشان ده و، كه وهك به شهك له بوونى خمان سه پريان ده كه ين. ئا ههر ئه مه شه، كه لووتكهى پوه ندى ككهمهلايه تى نوان خود و ئه وهى ديكه ديار دهكا و به رجه سته دهكا؛ ئه و پوه ندى هه، كه له نوان خود و كه سلكى ديكه، يانيش له نوان خود و شتهلكى دهروه وهى خود سر هه دهدا و پهيدا ده به. لږهوه دهق پوه ندى خوديه كه ده گه به به پوه ندى هه ككهمهلايه تى با به ته كى (مه وزوعى).

له مه وه، ههموو دهقكى زيندوو، كاره كتهركى ككهمهلايه تى زيندوو و چالاكيشه: باشترين و زرترين پوه ندى ككهمهلايه تى له گه ئه وهى ديكه خوڼنهردا دروست دهكا و دادهمزرښه. هه بهت پردى دامه زاندى ئهم پوه ندى هه، پر سهى خوڼنده وهيه. استيه كهى خوڼنده وه ئه و جيهانه يه، كه دوو كاره كتهرو ده خوڼنه و به يه كترين ده ناسنه؛ ئه وانيش نووسهرو و خوڼنهرو. لږهوه هيج دهقك نيه، كه كاره كتهركى چالاكى ككهمهلايه تيش نه به؛ ئهم چالاكبوونهش پر سهى خوڼنده وه پوه ده به خشه.

دهق پوه ندى هه ككهمهلايه تى مژووى نه مريش له گه خوڼنهرو دادهمزرښه. واته له ناو ههموو سه رده مه كاندا كاره كتهركى مژووى زيندوو و چالاكيشه. ئهمه خهسه ته تى ههموو دهقه داهه نراوه

زیندووو نه مره کانه. به نمونه: ئه مه سهدان و هزاران سا مه، سده له دواي سده و نهوه له دواي نهوه، داستانی گه لگام بش و ئه لیاده و ئه دیسه و شیرین و فرهاد و قورئان و تهورات و ئینجیل... ده خو ئینهوه و پوهندی که مه لایه تی گهرمیان له گه ده به ستین و داده مه زر نین. هه بهت دهق هه رچه ند زمانیشی پاراو و هوان به، هه ندهش باشت ده توانه پوهندی که مه لایه تی سرکه وتوو له گه خو نه ری هه موو سهرده مه جیا وازه کاندایه زر نه. دیاره پوهندی که مه لایه تی ده قیش له گه کاره کته ری خو نه ره، له گه هه چ که سه کی دیکه نییه. ئه خ هه موومان ده زانین، که پوهندی که مه لایه تی نهوان خوا و مر قیش هه له خو ننده وهی (یا گو گرتنی) ده قه وهیه: ئینجیل، تهورات، قورئان، ئا فاستا... تاد. لهره وه پوهندی نهوان نووسهر (پهروهردگار) و خو نه ر (په رستگار)، له ی ده قی پیر زه وه، پوهندی که مه لایه تی پیر زیشه؛ که واته هه چ ده قک نییه له دهره وهی پوهندی که مه لایه تی به، ماده م ده خو ندر ته وه؛ (2) ماده م ده شو ندر ته وه، که واته دهق خه سه ته تی که مه لایه تی هه یه. ئه م خه سه ته ش - وهک گوتمان - پیر سه ی خو ننده وه دروستی دهکا و به ره می ده ه نه؛ که واته هاوک شه ی پوهندی نهوان: نووسهر - دهق - خو نه ر، سهد له سهد خه سه ته تی که مه لایه تی به دهق ده به خشه. له م وانگه یه وه ده مه و به م: من پتر له دوو هزار سا ه هاو ی ئه لیاده و ئه دیسه و ئینجیل و تهورات و ئا فاستام؛ پتر له هزار سا یشه هاو ی قورئانم (هه موو نووسهره کانی شیان ده ناسم). چه ند سهد سا کیشه هاو ی خانی و شکسپیرم (ده زانم که ئه وانیش که ن)... تاد.

لهره وه به دهرده که و، که نووسین له هه ر ژانر و له هه ر بوار کدا به، خه سه ته تی که مه لایه تی هه یه. واته دهق هه م ناوه ند کی که مه لایه تییه به ستنی پوهندی که مه لایه تی نهوان نووسهر و خو نه ر، هه م خه یشی کاره کته ر کی که مه لایه تییه، که ز رترین پوهندی له گه خو نه ری هه مه ج ردا ده به ست و داده مه زر نه؛ که واته هه موو ده قک، ده قکی که مه لایه تییه. ئه م خه سه ته ش، وهک گوتمان، کاری خو ننده وه پیر ده به خشه. واته ده قک هه رچه ند بخو ندر ته وه، هه ندهش ده قکی که مه لایه تییه و ز رترین پوهندی که مه لایه تی (مه عریفی - ئه ده بی - شنبیری) هه یه.

ئاشکرایه ده قه پیر زه کان ز رترین پوهندی که مه لایه تییه له گه خو نه ردا هه یه (خو نه ری ئیماندار). ئه وان که خاوه نه کانیان خاویه، پوهندی که د ستایه تی استه خ له نهوان هه ردوولایاندا هه یه. واته هه م خوا هه موو خو نه ره کانی خه ی ده ناس، هه م خو نه ره کانی ئه ده ناسن. ئه مه پوهندی به وه هه یه، که ده قی پیر ز هه نده کی میتافیزیکی هه یه. واته ده قکی گه ردوونییه، به هه موو مر قکه به

خوځنده وار و نه خوځنده واريه وه. ثم ده قانه پهرستگيان هه يه، وهك ده قى ئاسايى نين؛ بـيه زـرتـرين خوځـنـهـر و گوځـگـريـان هه يه. ثم ده قانه دوو جـر پـوهـندى لهـگـه خوځـنـهـر ده بهـستن: پـوهـنديـهـكى كـمـهـا يه تى واقيعى و پـوهـنديـهـكى ميتافيزيكي ځـانـيش. ده بـ بـزانين، پـوهـندى خوا لهـگـه خوځـنـهـر هـكـانى، وهـكو هـر هـمـوو نووسـهـرانى ديكـهـى ئاسايى، استهـوخـ نـيـه، بهـكو لهـځـى ده قهـكـانيه تى. واته دهق ناوهـندى پـوهـندى كـمـهـا يه تى (ځـانـى و ميتافيزيكي) نـوان خوا و هـمـوو خوځـنـهـر هـكـانيه تى (يا خود گوځـگـرهـكـانيه تى). ئـستا تـدهـگـهـين، كه دهق پردى پهـينهـوى خوده (خودى نووسـهـر و دانهـره) بـ لـاى خودى ئهـوى ديكـه (خودى ئهـوى ديكـهـى خوځـنـهـر و گوځـگـر). واته دهق دوو جـر خود به يهـكـتر ده ناسـځـن: خودى نووسـهـر و خودى خوځـنـهـر. دهـشـ بـځـين: دهق وهك ((پـلـكه پـناوى)) ناو هـيرانى عهـشـقى كوردـيـه، كه ئاشقه و ماشقه، نووسـهـر و خوځـنـهـر به يهـكـتر ده ناسـځـن و دهـبـته پردى پهـينهـوى نـوان هـردوو خود: خودكـ گوتارى پـيه و قسه دهـكا، خودكـيش ثم گوتاره وهـردهـگر و گوځـ دهـگر و دهـخوځـنـته وه. هـردوو خودهـكـش لهـځـى عهـشـقـكه وه يهـكـتر ده ناسـځـن: عهـشـقى نووسـين و عهـشـقى خوځـنـدنه وه. لـره دهق وهك ((پـلـكه پـناو)) ئهـو دوو عاشقه به يهـكـتر دهـگـهـيه نـځـ: عاشقى نووسـهـر و عاشقى خوځـنـهـر. ئا يا هـيچ ئيماندارك هه يه، كه عهـشـقى خوا و عاشقى ده قهـكـانى نه بـ؟ ئهـى چه ند خوځـنـهـر هه يه، كه عاشقى فـانـه نووسـهـر و فـانـه ده قهـه هـروهـها نووسـهـريش، ئهـگـهـر عاشقى خوځـنـهـر نه بـ، نا نووسـځـ. لهـمـه وهـك بـځـى دهق جـځـوانـكـه بـ ژوانى نـوان نووسـهـر (خوا) و خوځـنـهـر: نووسـهـر لهـځـى ده قهـكـانيه وه (واته دهق دهـبـته هـمز و نوځـنـهـرى ئامادهـبوونى ئهـو) دهـچـته لـاى خوځـنـهـر و هـردوولا له جـځـوانى ده قدا يهـكـتر ده ناسـځـن و پـرـسهـى خوځـنـدنه وهـش دهـبـته تاكه بهردى بناغـهـى پتهـوى پـوهـندى نـوان هـردوولايان، بهـم شـوهـيه دهق (نووسـين) كائينـكى زمانهـوانـيى كـمـهـا يه تـيـه له نـوان نووسـهـر و خوځـنـهـردا.

پهراو زهـكان:

1- استه نووسـهـر استهـخـ زـربهـى خوځـنـهـر هـكـانى نا ناسـځـ، بهـام ده قهـكـهـى - كه پاژـكه له خـى - استهـوخـ ده يان ناسـځـ. ههـبـت ئهـمه ده قهـ پـيرـزهـكان ناگـرـته وه، كه خودا خاوهـنيـانه و هـمـوو خوځـنـهـر هـكـانيان ده ناسـځـ.

2- واته خوځـنـدنه وهـش هـر چه ند پـرـسهـيه كى خوديـه، هـنـدهـش پـرـسهـيه كى كـمـهـا يه تـيـه.

3- پـلـكه پـناو = پـناو: واته نـوهـنـدگـيرى (وسيط) ى نـوان دوو

بہ دہو تی تورکیا و ژیم کئی ئردوگان بے شیکی ھ کار کان
یہ یو ندیان بے کشم کئی سیاسی ناوخی تورکیا و ھ یہ و بے شیکی

تريان په يو ندى به ئا گوگ و په شهابه کاني ناوچه ي ژه کاتي ناو است و ک پاش (۱۶) مانگ له جينوسايدى ئيسرائيل له (کرتى غزز) و ک و تنى ژمى سوريا و پاشک شى ژمى ئران له ناوچه ک به تايبت پاش چوون دواو ي (حزبوا) ي لوبنان، فراهه م هاتوو. "بهام هه کارى پايله يتر له هه ر هه موو ئه مانه م س له و ک ش کاني ک پيتاليزم له تورکيادا، م س له ي سياست و نه خش و ستراتيژ به يو بردنى و ئيدار کردنى به ر ژ و و نديي نه ت و و ي و ناوچه ي و نيود و و تيه کاني خودى (سرمايه ي نه ت و و ي تورکيا) و ئه م سيستم س رمايه داريد و ئه م و و نده ئابورى و سياسيانه ي ک له ناو تورکيادا له ئارادان"

ئه م جگ له به ر ژ و و نديي کاني ئوردوگان به مانه و و ي خى و ژم ک ي و ئاماده کارى به هه بزاردن کاني (۲۰۲۸) و پيوسيتى به دنگد راني ناوچه کاني کوردستاني تورکيا ک هه مووى فاکتري سياسين و هه يان هه ي به ئه م د س ته پ شخ ريه.

بهام له هه مووى گرنکتر و له دى هه موو ئه م ئا گوگ هه يان دا؛ "تورکيا وک د و و ت ک ي ک پيتاليزم ناوچه ي به هه ز و ت نان ت وک هيزيکى نيود و و تى، و د و و ت يکى ميليتاريزمى ئيمپرياليزمى، ئه ي و و ت نه خشى خى بگيه ت له ناوچه ک دا، و هه ر سياس ته کيش ک له م ف ته ر ي دا ئه يگر ته به ر، له دواشیکردن و و دا، په يو ندى به م س له ي و و هه ي؛ به به ر ژ و و نديي ئيمپرياليزمى ناوچه يي کاني و ..."

شه ما ع لى: سه بار ت به فاکتري ئا گوگ هه يي کاني ئه م ي جيهان له م ک و و تنه دا چى د و و ت؟

موئه ي د ئه حم د: سه ره هه داني ترامپيزم و نيو فاشيزم و گ ز په ر ستى و گرتنه به رى ئه م سياست و ستراتيژ بو ته واقعى سياسى له ز به ر ي و هاتانى ژئواو دا، بهام ژمى ئوردوگان نات به ني له گ و ئه م په شهابه و هه کشانى ک نه په ر ستى سياسى جيهانى ئه م، ئه و يش له به ر نه و و ي ک و و تى ئوردوگان، ئيستيدادى و ئيسلاميزم، و له هه و و ي به هيزکردنى هه ر چى زياترى د و و تى بورژوازي تورکيا ي و له بوارى ج راوچه ردا سياس ته نيوفاشيزم په ر و د کات و باس له زيادکردنى دانېشتوانى تورکيا و به هه زکردنى "ئيمپراتر ک ي" د کات.

ديار له هه مان کاتدا ژيمى ئوردوگان و و به و و ي قه يرانى ئابوورى تورکيا و قه يرانى (سياسى د س هات و ژم ک ي تى)، بهام هه موو و هاتان به پله ي ج راوچه ر قه يرانيان هه ي و له هه ما کاتدا ستراتيژيان هه ي، باس ک مان له ر دا له س ر ئه م ستراتيژ يه. ئه م ستراتيژ يه ک به خى توخم کاني، قه يران و ته محاکارى ئيمپرياليزمى

و جیټ پالیټیکسی به هیژم نی ناوچ یی تډدای به دډو ټک ک هیښکی سربازی گډرور ی و فرشیاری درنز و چکی تر و سوپاک ی ل جنگ کی بررد و امدا م شقی پکراو.

به تورکیا هم سیاس تی ئاشتیډ وایید کی و هم سیاس تی ناوچ یید کی، بردن پش و ی تورکیای وک دډو ټکی یی کم و به ه ل ناوچ کدا ل ه ولوم رج کدا ک ژمی ئیران پاش کشی کردوو و ل ژر فشاری ناخی و فشاریکی زری ئمریکا دای، و سوریاش ناوگ ی تیا فراه هم هاتوو به قازنجی تورکیا. هر به ی زیاتر ل جارن ژمی ئردوگان ل ه و دای دریزکراو یی ناوچ یی ه بت نک هر ت نه وک فیکری ئیخوانی و ئیسلامیزم، به کو وک ه زکی ناوچ یی و د س بات. دیار ه موو ئ مان ل پشی د سټپ شخ ری کی ئردگان و ژم کم یی تی به ئ و ی ک ئم بوار به ئ ج لان بدن ت نانت به ئ گری گ یشتن به یک و تن ل گ ل (پ ک ک) ش، به ام ل ه مان کاتدا ئم ستراتیژ و سیاس ت پر ل ناک کی و کار کی ئاسایی و ساد نی.

ش ما ع لی: به چی ئیستا ئم پ یام د نردرت؟ دیار ئ و ی ل نام کی ئ ج لندا هاتوو شت کی تاز نی و د سټپ شخ ری کی هی تورکیای به ام به چی ل ئیستادا ئم د سټپ شخ ری ئ کات؟ موئ ی د ئ حم د: ئ و و وون ک به ر ژ و نندی سیاسی و ستراتیژی ئیستای تورکیای ی ک ئم م س ل یی ه ناو ت پش و (و ئم د سټپ شخ ری ئ کات). به ئ ج لانیس (ئم پر ژ ی) شتیکی تاز نی و ننگ ت نه ه و شانندن و ی پ ک ک تاز بت ل پ یام ک یدا.

ه رو ها، [پ ک ک] ل ژر فشاریکی گ و ر دای و ئم پ یام ی ئ ج لان ل پ گ یی کی به یز و نیی هم ل به ر ئ و ی ک تورکیا ز ر به ل تر ل جارن و فشار کی گ و ر ی سربازی دروستکردوو به (پ ک ک) و کادر گ ل کی ز ر ل [پ ک ک] کوژراو. به ام ل لای کی تر ش و [پ ک ک] به ه ز هم ل باری ئابووری و هم ل باری نفوزی سیاسی و فیکری و ک لتوری ل ناو بزوتن و ی ن ت و یی کورد، به تایت ل تورکیا و سوری و کاریگ ری به ج ه شتوو و پای یی کی کم م ای تی ه ی. ئم فاکت ران یارم تید رن ک گ ر واز به ن ل ه زی چ کداری ئ توانی دریز بدات به کاری سیاسی خ ی به شیوازی تر.

به ام ئ و نام یی ئ ج لان به د ر ل ناو ر ک کی فیکری و سیاسی و م س ل و پلانیک ک تیاییدا ل به راورد به و واقع ی ک ل د ر و ه ی، دوو شتی جیاوازن. م رج نیی ئم پ یام بت به کردار و ت نانت [پ ک ک] ش پی ازی بت ل گ ه موو نفوز کی فیکری و سیاسی ک ئ ج لان ه ی تی.

شما علی: ئاگەر كانى شىكستى زياتر يا جەبەجە كىردى؟
موئنەيد ئىحمەد: توخمەكانى شىكستى زىر تىايە، بى ئاى من، چونكى
دوولايەنى زىر نابىرامبەر و نايەكسان لىم يىكەوتەندەدا ھەن، مەرج
فەزىكرائە بى سەر لايەكىاندە، نەكى ئوۋى ئوردوگان ھاتەتە پاي
ئوۋى كە ئاشتەوايىەكى جىدى بىكەت. و لىلايەن [پ ك ك] شەۋى بوۋى
ئوۋى تىايە كە گەر ئىم پىرسەيە سەر نەگىرەت، ئوۋ دىرئە بى كارى
خەى بدات و ئىمى ئىران ھەيە كە دىتوانە يارمەتيدەرى بەت و لى
ھەماكاتىشدا ھەزى ھەيە و ھەزەكانى [ھەسەدە] ھەيە بىە من باۋەر
ناكەم كە ئىم پىرسەيە بى سادەيە بچەتە پەشەۋە.

ھەروەھا ئىمى ئوردوگان لى ئىر فشارەكى ناۋخەيە ئازادىخوۋازانە
ئەۋتەندە نىيە تا ئىم مەسەلەيە چارەسەر بىكەت دىارە ئىمەش بى ھەي
شەر و پەكەدادان و درز و قەشەت لى نىو چىنە كىرەكار لى ناخەي
توركىا و بەشى كوردستانەكەيدە، كە نفوزى فىكرى ناسىەنالىستى لى
ھەر دوو تەرەفەۋە دروستى كىردوۋە.

شما علي: بىئام لى ئىر فشارەكى ئابورى گەۋرەدەيە توركىا و
ئەبە ئوۋە استىيە بزانين و فشارى ئابورى ھەيە لىسەر ئىمەكەي.
موئنەيد ئىحمەد: ئىم پىرەئەيە ئوردوگان مەرج نىيە ۋەكى سىياسەت و
ئىگە چارەي ئابورى ھاتەتە ئاراۋە، چونكى چارەسەرى قەيرانى
ئابورى سىياسەتى موشەخەستى ئابورى دەۋەت و تەنەنەت ھەر ئىستە
توانىۋەتە كەمەك، بى گەۋەينى سىياسەتى لىۋ بوۋەرەدە، گرانى بەھەنەتە
خوارەۋە. بروام ۋە نىيە كە ئىگە چارەي ئابورى لى پەشتى ئىم
دەستەپەشەكەريە توركىاۋە بەت، بىكەۋ زياتر ئوۋەيە كە سىياسەتەكى
ھەيە ئىمى توركىا و ستراتىژىكى ھەيە بى ئىدارەي كەپتالىزم و
بەرزەۋەندە ناۋچەيەكانى و تەماحكارىيە ئىمىريالىستىيەكانى و
ئىمە لى پەشتى ئىم پىرەئەيە ئاشتەوايەۋەيە.

ئوردوگان پەشەباخچەلى ئامازەيەدە كە بارودەخى ناۋچەكە گەۋەدراۋە و
ئەبە توركىا جەگە و شەينى خەي و ستراتىژى لىم ھەلومەرجەدە دىارى
بىكەت، نەكى ھەر ئىمەش بىكەۋ ئىم ئاۋگەۋەيەنە فرسەتەكە كە
ئوردوگان و ئىمەكەي ئوۋ بەرزەۋەندىيە سەتەتەئەيەنە بەرەۋ پەشەبەن
و ئىم دەستە پەشەريەش ھەر لىم استەيەدەيە.

شما علي: تە باسى ئىمىراتەرييەت كىردە، ئوردوگان دەيەۋەت خەي
پەنەسە بىكەتەۋە، و يان چە؟

موئنەيد ئىحمەد: ئوردوگان خەي باسى ئوۋ مەسەلەيە ئىكەت و بىئام
ھەر دەربرىن و كونسىپتەكى سىياسى لى سەر زەمىنەي ئىمەرى
سەرمايەدارى ۋەۋاقەي جىۋەپەلىتەكىسى ئەتوانى مانەي ھەبەت. توركىا
ئەيەۋەت بىيە بى ھەزىكى ناۋچەيە گەۋەرە و ئىستە ئوۋ دەۋرە ئەبەنەت
ۋەكەنسەپتە ئىمىراتورى ئوۋ ئىم مانەيەيە ھەيە.

شما علی: بشک ل چپکان بوايان واي ک ئجلان و تورکيا ناتوانن چارلری ممللی نتهوی بکن ل کوردستانی تورکیادا؟ ته ئلللی چی؟

موئلید ئحمد: ممللی نتهوی، ممللی کی شالیستی نیی تا نتوانری ل چوار چووی ک مملگی بورژوازییدا چارلر بکرت. هر بلی بوشیو ها (مطلق) نیی، کشی نتهوی ممللی و پرسللی و ل رچکی خیدا و نگ ل ووندی پرسلندی ناککیلکانی ک مملگی سارمایداری و خباتی چینایلی تی ناو ئم واته دا ئم ممللی چارلر بلی.

شما علی: کاریگری ئم پرسللی ئردوگان لسلر جولانلی و ناسیونالیستی چی دلی؟ و لسلر جولانلی و شالیستی چن دلی؟ موئلید ئحمد: ئم پرسللی کاریگری هلی لسلر کوردستانی تورکیا و عراق و زلر شیلی تر، و لسلر باا جیا جیاکانی بزوتنلی و ناسیونالیستی بلی نمون، ئووی ک هتا ئیستاش پابلندی بلی شلری چکداریللی، ئم سیاست و ستراتیل و ئم پرسللی کاریگری نرینی لسلر دانلی.

ناسیونال ادیکالکانی ناو بزوتنلی نتهوی هلی ر ئیستا تلی نائوملی بوون ک هموو ممللی کی ئو بوو ک چندی بلی دلی (پارتی)، بلم ئیستا سیر دکات ک (پارتی) و (پکک) پکک و پرللیک دلی نلی پللی.

کاریگری لسلر بزوتنلی و شالیستی و کرکاری ل کوردستانی سوریا و تورکیا و شوئلکانی تر جیاوازه، چینی کرکاری لمل ناوچانلی دلی رگری کتی فکر و (ناسی سیاسی) ناسیونالیستی و هر پاشکشیلی ل ک نترلی سیاسی و هیژملی فکری و سیاسی ناسیونالیزم، فزایلی دکات و ل بلیردلیان و ل بلیردلی خباتی چینایلیان. بلم مانای ئو ئرللی گلر شلی و پککدادان نلی بلیت و ل پرسللی کی سیاسی و فزایلی کی ئو لای سیاسی و ئارامدا کشم کشلکانیان بلیروپلش بلیرن.

شما علی: با بچینل سلی شیکردنلی و ناو للی کی نامکلی ئجلان. موئلید ئحمد: پللمکلی ئجلان هر هلی مان ئو سیستملی ک ئجلان هلی تی ک پاش ووخانی [یلکلی سقیت] دلی بلیو و ک بلیوای بلی دلی و نتهوی و فیدللیت و حوکمی زاتی نلی ماو. هرولها ئو سنوور بلیندی کردوو لگلی سلشالیزمی للی سمی و ستالینیزمدا.

یلکلی ل کشل بناغیلیکانی ئجلان ئو بلی ک ناچیتل سلی چین و شالیزیم، و ئو دوو ممللی بلی جلیشتوو. ئو سنوور بلیندی لگلی سلشالیزمی داملراودا (الاشتراکیه المشیده) دا، مانای هلی

بـ ئـجـلان و سنووربـ ندييـ لـگـگـ هـر جـر سـشـيـاليزمـكـدا ئـنـگـ ئـمـى خـى بـ سـشـيـاليزمـ دابنى، بـمـام و كو سياست و ئـجـيند لـ سيستمى فـيـكـرى ئـجـلاندا سـشـيـاليزمـ بـو مانا چينا يـتـيـى نـماو و ئـمـ لـ نامـكـيدا وونـ.

شـمـا عـلى: بـمـام يـبـازى ئـجـلان كـ پـ ئـوتـرت بـمـمـو بـريى ديمكراسى تـزى (بو كچين) كـ مانيسپا يـتـيـى كـ لـم لـگـيـو سـشـيـاليزمـ ئـنـجام دـدات بـمـام وايـ باسى چين و خـ باتى چينا يـتى لـ فـيـكـرى ئـجـلاندا نـماو.

موئـيـد ئـحمـد: جـگـ لـ و شـ ئـجـلان باسى كـ پـيتا ناكات، باسى كـ پـيتـاليزمـ و كو سيستم ناكات، بـمـام خـنى لـ دـولـت نـتـو و هـيـ. سـشـيـاليزمـ يانى زگار بوون لـ سـرمـايـ، لـ خاونداريـتى تايبـت بـ ئامرازـكانى بـرهـمـهـنان و ئـمـ كـنـسـپـتـ نـماو لـ لـى ئـجـلان.

هـر خودى ئـمـ سيستمـ فـيـكـرى و سياسىيـى ئـجـلان گـر سـيـرى بـكـيت لـ ديدگاي سـشـيـاليسـتـيـو، دـبـينى كـ ئـمـ ئـقـيـكى ميانـي [وسطى] و لـگـوزـر بـ چارـسـرى مـسـلـى نـتـو يـ، بـمـام ئـمـ ئـلـقـيـ ماناكـى ئـو نـيـ كـ دـگـاتـ شـو چارـسـرى سـشـيـاليسـتى بـ كـشـكـ، بـكـو ئـقـيـكى ميانـي كـ ئـوى تـريـان واتـ ئـو چارـسـر سـشـيـاليسـتـيـ لـ بار دـبات و ئـحتـواى دـكات.

ناسيوناليزمى تـقـليدى كورد و ك ئـو يـ [بـرزانى و پارتى] كـ باسى دـوـتى كوردستان و تـنـانت يـفرانـدومـيان بـرپا كـرد بـى و [مـسـعود بـرزانى] دـيويست كاتـك كـ خـى سـرـكـ ئـو مـسـلـى ئـنـجام دـات، ئـو سـتراتيژـيان هـيـ، بـمـام ئـجـلان ها توو لـ شـنـكى تـرـو باس لـ مـسـلـى كـ دـكات. ئـمـ لـ پا يـو و لـ كـمـينـيـتـيـكان كـ شوناسى جياوازيان هـيـ دـست پـ دـكات. ئـجـلان پرسى چينـكان و ووخاندنى سـرمـايـ و دامـزراندنى كـمـمـگـاي سـشـيـاليسـتى و بـرقـرار كـردنى يـكـسانى نيوان ئينسانـكان لـ سـر بـنـمـاي دامـزراندنى سيستمىكى ئابورى - كـمـمـايـتى بـرزتر كـ (كـمـنـيزمـ) لـ دـستورى كـارى خـى و لا ناو، و لـ سيستمى فـيـكـرى [پ ك ك] و هـيچ لايـنـك لـو لايـنـنـى بـرگريكار لـ ئـجـلانـيشـدا نـيـ.

ئـو سنووربـ ندييـى كـ ئـجـلان كـردوويـتى لـ بـرامـبـر "سـشـيـاليزمى واقعيدا" هـر سنووربـ ندى نـيـ لـگـگـ ئـو جـر شـشـيـاليزمـدا، بـكـو سنووربـ ندييـ لـگـل خودى سـشـيـاليزمى شـرـشـگـان و ماركسيزمدا.

ئـگـر لـ وانگـى ميژووييـو سـيـرى بـكـين ئـبـين كـ ئـمـ تـحـى ئـجـلان تـحـكى ميانـي و لـگـوزـر بـ چارـسـرى مـسـلـى نـتـو يـ و هـى هـز و لايـنـكى ناسيـنـاليسـتـيـ، و هـر بـو پـيـش بـ لـ باربردنى لـگـچـارى سـشـيـاليسـتـيـ بـ مـسـلـى نـتـو يـ.

بەشیک لە ناسیونالیزمی چۆپ و تەنانەت ھەندی لە سەشیالیستیەکان کە چۆپی ناسیونالیزم دێن بە ھەمان شیوە ئێمە کلتوور و تەرادسیەنە و شیوە کارێ ئێنجام دەدەن، و لەدوا شیکردنەوەدا وەک بەشیکی تری ناسیەنالیزم دەور دەبینن و ڕەگەز بە بزوتنەوێ کرێکاری و کەمەنیستی دادەنەن کە (بەھەز بیت وەک بزوتنەوێکی سەرێخەیی چینیایەتی) و سیاسەتی سەرێخەیی خەڵی لە بواری وڵاتی ستەمی نەتەوێیی بەئێنجام بگەیەنن، و ڕەگەز چارێ سەشیالیستی بە مەسەلەیی نەتەوێیی خەڵی بەرجەستە بکاتەوێ. بەم پێی ھەر زوو چینی کرێکار و بزوتنەوێ کەمەنیستی سەرکوت دەکەن و (ناھەلن ئینتیرناسیەنالیزم و ھاوێخەباتی چینیایەتی نیوان کرێکارانی نەتەوێ جەراوێرەکان) گەشە بکات.

خەمان لە ھەموو ئێمە کەشمەکەشدا ژیاوین و دیومانە. لە ساڵی (١٩٨٤) و لە کاتی ناکەکیەکانی ناو ڕەخراوی "یەکەتی تیکەلانی کارگەرەن" و سەرەتای دروستبوونی ڕەخراوی "وێتە کەمەنیست"، بەیاننامەیی کەمان دەکرێ لە بەرامبەر دانوسانەکی [مفاوێزاتەکی] [یەکەتی نیشتمانی کوردستان] لەگەڵ ڕەخراوی "ئێمە [بەعس]دا، و بەیاننامە کەمان ھەر بەناوی "کەمەنیست" و دەکرێ. لەوێدا وتمان کە بە ئێمە کەمەنیست ئێو فەرێ ناکات [یەکەتی] دانوسان دەکات یان شەڕ دەکات، چونکە ھەردووکی یەک سیاسەت و کاری یەک وێتە کە ئێمە لە دەرێوێ ئێوین و لە بەرامبەریداین. ئێستاش بە ئێمە پێیامێ ئێجەلان و (پەکی) ھەمان شەڕ گەر شەڕ بکات یان ئاشتی ھەر ھەمان سیاسەت و ھەمان وێتە.

تەرحی ناسیونالیزمی کلاسیک ئێوێ کە دەوێتە سەرێخەیی کوردستان دروست ببێ، و دروستبوونی ئێمە دەوێتە [لە دیدگای بەشیک لە چۆپەکان] ھەقی نییە بەسەر ئێوێ کە بوژروازی ئێدارەیی دەکات، یا [پارتی]، و یا ھەر لایەیکی تر. تەنانەت لە یفراندەمەکی (٢٠١٧)دا زەرێوون بوو کە بەشیکی زەری چۆپەکان و سەشیالیستیەکان کەوتنە شەینی ئێو مەسەلەیی. تیوریە کەیان ئێو بوو کە کەشە نییە [بارازنی] باسی یفراندەم دەکات و "گەنگ ئێوێ" کە ئێو یفراندەم سەرێخەیی کوردستان ئێنجام دەدات و ئێمە ئێو بەبێن لە گەشەیدا لە بەرێوێ مەسەلەیی نەتەوێیی چارەسەر دەکات، و ئێمە تیوریە کەیان بوو و دیارێ ئێمە باس و تیوریە نا سەشیالیستیە. وەک کەمەنیستیک زەرورێ بە موشەخەسی باسی مەسەلەیی نەتەوێیی بکەیت و (بەرێوێ) نەتەوێیی زەگاریخوازانێ کرێکاران و زەحمەتکەشان لە ستراتیژتەدا بەت.

مافی دیاریکردنی چارەنوس و تەنستی دەوێتە سەرێخەو، وەک کەمەنیستیک پێرێوێ دەکەیت، بەبەم ئێمە بەدەت گەشتیە لە واقعی

ئەمرى سەرمایەدارى و پارسەنگى ھەزە چىنايەتچىنى كەنى دەرۋونى و لەم ھەلۈمەرچەي پەلاريزە بوۈنەۋەي چىنايەتچى ئەمرەدا كە جىھان تا داو پەلە چىنايەتچى بوۈتەۋە، مانى خەي ھەيە، و ناتۈانى بە ئاسانى بەيى ئەگەر [پارتى] بچەت يىفراندەم بکات يانى مەسەلى نەتەۋەيى چارەسەر دەكەت و ئىتر تەۋاۋ [ۋەك ئەۋەي كە ئەم مەسەللەيە سەربەخە بەت و ھىچ لايەنەكى چىنايەتچى و مەركى كەشمە كەشى چىنايەتچى پىۋە نەبەت]. پارتى مەسەللەي مىللى بە فەرمەك چارەسەر دەكەت كە بە بورژۋاى و ناسىە ناليزمە، بەئام بە چىنى كەركار ھەمان كەشە ھەر ماۋە بە شەۋەيكى تر و گۈاستنەۋەي (چەۋسەنەرايەتچى لە بورژۋاى دەرۋەي كوردستانەۋە بە بەرژۋاى ناۋخەي كوردستان).

لە بەينى (لە دەرۋەي) ئەم تەرحە كلاسيكە و ئەۋەي ئەجەلەندا بە چارەسەرى مەسەللەي نەتەۋەيى تەرحى سەشالىستى ھەيە كە جىاۋازە لە ھەردۈكيان. تەرحى سەشالىستى ۋەك و تەم، يەكەم، چىنايەتچى و لەسەر بەنەمەي چىنەكەۋە دەست پە دەكەت و بەرژۋەندى خەباتى چىنايەتچى لە بەرچاۋ دەگەرەت، و دوۋەم سەشالىزمە و خەبات بە سەشالىزمە پەرسەسەكە و شەيك نەيە و بەئەيت كاتىك بە ئەنجام دەكەت كە ھەر دەرۋەي تە داينەيت بە سەربەخەيى نەتەۋەيىدا تەپەتەت و بىروات، گۈاىا ئەنجا دەرگەيتە سەشالىزمە. زەر كەس لە چەپەكان وسەشالىستەكان ئەۋە دەرۋەي و ئەلەن با سەربەخەيەكە ئەنجام بەدەين ئەنجا سەشالىزمە لە كوردستاندا بە ئەنجام دەكەت، لە ۋەئەمدا دەئەيم بەئام سەشالىزمە پەرسەسەكە و خەباتەكى چىنايەتچى، و ئەگەر ئەۋە ھەيە لەم پەرسەسەكەدا كەركارەنى توركە و ەرەبە و فارسە و كورد زمان كە بەرژۋەندىەكى ھاۋبەشى چىنايەتچىان ھەيە سەشالىزمە ئەنجام بەدەين پەشە ھەر سەربەخەيەكە و (خەيان فەمەكى دياركراۋ بە چارەسەرى ھەمان كەشەي نەتەۋەيى ئەنجام بەدەين). ديارە ئەم تەرحە زەر زەرى فەرەقە لەگەل ئەۋ تەرحەي ترياندا و دوۋ تەرحى چىنايەتچى جىاۋازە و دوۋ مەنەجە و تيۋرى جىاۋازە.

ئەمەي ئەجەلەن بە ەاي مەن و بەدەر لە ۋوردە كارى خاۋەكانى ئەلقەي ميانەيەيە لە نيۋان تەرحى كلاسيكە و تەرحى سەشالىستى، بەلام ئەم ئەلقە ميانەيەيە ئىحتۋاى تەرحى سەشالىستى دەكەت و ەگەرگەرتەنە لەي نەك گەشەسەندەنى تەرحى ئەجەلەن بە تەرحى سەشالىستى.

ئەيران. . بەر نڭار بوو ن و ن ن گ
دا نوس ن تان ل گ
ديكتا ت ريد ت! . . ع بە دو ن حمان
گ ور کي

پیشکش کی

رژیمی ویلایه‌تی فقهی که زیاتر له چل سا ٢٢ دسه‌تدار له ئه‌ران، بناغه‌کانی خه‌ی له‌سه‌ر سه‌رکو‌تکردن، توندوتیژی، ته‌قاندن و سیاسه‌تی فو‌ه‌بازانه له ناو‌خه و ده‌ره‌وه‌دا بنیات ناوه که ئه‌مه‌ش ده‌ره‌زی ره‌ژه‌مه دیکتاته‌رییه‌کانی په‌شوو و خه‌ه‌کی ئه‌ران نایانه‌وه‌ت. ئه‌م ده‌سه‌له‌ت ده‌یکتاته‌ره نه‌که هه‌ر ئازادییه سه‌ره‌تاییه‌کانی خه‌ه‌کی سه‌رکو‌ت کردوو، به‌ه‌کو به‌سیاسه‌تی فراوان‌خواری و پشتیوانیکردن له گروپه نیابته‌تیه‌کانی له ناوچه‌که‌دا، هه‌هه‌هه له ناشتی و ئاسایشی جیهانی ده‌کاته. ئه‌زموونه‌کان ده‌ریانه‌ستوو که ئه‌م ره‌ژه‌مه چاکسازی هه‌هه‌ناگرت و تاکه ره‌گه به که تاییه‌هه‌نانی، گرتنه‌به‌ری سیاسه‌تیکی قاته و به‌هه و تونده که ئه‌مه‌ش به خه‌ه‌ک و مو‌قاو‌مه‌تی ئه‌ران ده‌که‌رت و پشتیوانیکردنی له لایه‌ن که‌مه‌هه‌گی نه‌ه‌وده‌وه‌هه‌تیه‌وه.

سارکوتی ناوځي، بډردي بناغي ماڻه والي ديکتا تريديت

[illegible][illegible]

دیکتا تـریـد. چونکـه نایـانـو د دیکتا تـریـد لـ ویا تـکـا نـدا
 حوکم بکات. ئوان خوازیاری ئـرانـکی ئازاد، دیموکراتیک و
 سـربـخـن کـلـ ئاشتی و پـکـو و ژیان و ئاسایشدا بـت لـگـ
 ویا تانیترو و بـتایبـت لـگـ دراوسـکانی.

سیاسی تی ناوچہ پی و ہشہ جیہا نیہ کان!

رژیمی ئێران جگە لە سەركوتی ناوخۆیی، سیاسەتی دۆستووردانگەرانەیی
 لە ناوچەكەدا پەییو كردوو. پشتیوانیکردنی لە تاقە
 تیرریستیێکان، پارێدارکردن و پێچەكکردنی هەزی بۆ وێكالت لە
 وێاتانی دراوسێ و هەوێدان بۆ تێكدانی سەقامگیری ناوچەكە، لەو
 سیاسەتانەكە ئێم رژێم بۆ فراوانکردنی نفوزی خۆی بۆكاری
 هەناو. ئێم رێوشوێنانێك هەروێاتانی ناوچەكەیی خستووێت
 مەترسییەو، بۆئێكو بۆرژوێوئیدیێ نێودوێوئیدیێكانیشی خستووێت ژێر
 هێوێو.

هــو سـتـاکی تـوند و قـا تـع ، واک پـوی سـتـیـاک لـ بـا مـبـر رـژـمی
نـهـا نـدا

[illegible]

جياوازي نوان سياسي د نوستان لگډه ده ستا تي ديكتاتري

[illegible]

يان لاسايي بکاتوو، زړه هېڅکې نه شو. ئه مهش هېکارکې به ئووي له بهر چي (علي خامنه‌يي) نه هېر له بارودخي ئستادا پشوازي له دانوستان له گډه وکاتکي وکې ئمريکاي نه کردوو و نايکات، بهرکو هميشه خي له دوور خستوو ته وو!

ئامانجي دانوستانى رژيمى ويلايه تى فقيهى، ئووندى کارى دانوستاندى به دانوستانخوازانى ناوځي ئيران قورس کردوو کى ناتوانن ئه م شلواز بهرکې نه "هېمى سوور"ي خيان و رځن له رابردووي خيان بگرن! له کاتکدا رژيمى ويلايه تى فقيهى نه هېر "دانوستان" وکې ئامرازکې به کيىنى "کات" له بهر ژر ووندى و سړووي خيدا بهر کارده نه، بهرکو به فريودانى نه ياران و بهر لاه دابردي بيرواي گشتي بهر کار هېناو بهر سپاندنى دوو بهرکي و پشوبه او بهر ريزه کاني نه پزيسيان و دوورکوتنه وو له گرتنه بهرې سياسه تېکي توند و بهر. کى نه مهش زړه کوشند بوو. ئو لايه نان بهر ووي روو بهر ووي له پرسينه ووي خېک نه بنه وو کى له مانه دانوستان له گډه رژيم، دانوستانه کاني حکومته تېکي دهرکي له گډه رژيمى ويلايه تى فقيهى وکې پاساو بهر کار ده نه کى خي هېمى يکي سياسى گورې.

د بهر نه نجام!

رژيمى ويلايه تى فقيهى ته نيا به "سياسه تى توند و بهر" ده وځنرته. هشتنه ووي زه مينه ي دانوستان له گډه ديکته تيريدته، يارمه تيدهر بوو بهر مانه ووي ده سه بهر تى ديکته تيرى له ئيراندا. خېکي ئه ران زهر جار بهر راپه يين و دهر بهر ينى ناه يه تى، ئازايه تى خيان له دژي ديکته تيرى نيشانداو و ئاماده نه م ده سه بهر ته فته ده نه زبه داني مه ژووو. هېر بهر بهر پويسته کى مېه گي نه بود ووه تى سياسه تى سازان له گډه ديکته تيرى ويلايه تى فقيهى رابگرت و پشتيوانى بکات له ئازادخوازانى ئيران. ئازادى و ده موکراسي له ئيران، نه کى بهر دانوستان له گډه ده سه بهر تېکي ديکته تيرى، بهرکو بهر خېه اگري و خېه بات و تېکشانى توند و بهر له دژي ديکته تيريدته ئاييى بهر ده گرت و بهر ئامانج ده گات، کى نه وېش بهر دانپه دانانى مافى رېواي بهر رخه دان بهر خېکي ئه ران ده گاته لوتکه!

علي بهر دو بهر حمان گورکي، نووسهر و شره فقه کارى سياسى

شتک هه یه . . شیعری شه هلا نوری

چ ئاوازک
به نه ته وو له دهرگای ژه نگاوی
سینه وهرانه دکه
زه مزه مهی سه بام له نه وی دکه
به نه رم و ناسک په روازه دکه
له خه له به له ره ی ژه کی که مان
وحم یاری دکه
له گو له سوور ی دشته دمه هه ازیان ئاوازی نه رگری چاومه ستی
شیعرم
شه مزان
له سه ره شه ستی وهه ،
به یا نه
به خه خاشه ی دم
ئاوازی ئاواته که نه دکه که شه...
مینا که به به رگ جوانه ،
چا و اک شه ، گورج دکه فره شه...
به ردی که شه نه ته نگی گه ی چه م
جه م بکه نه
گه زه به که نه نه ، ئا و به نه نه .
داره تووم به که نه نه
مه زه ی شه خیم ، له زارم به چه دکه و نه نه
یاده و رهیم به قرت نه نه
به ره که م ما ندوو مه که نه !
له سه ره یاده و ره یه که نه م
ام که شه نه
شته که هه یه ما ندووم دکه کات
لایه لایه ی خه مکه نه م
نوه دکه که ته وه
به زارم دکه که
له م هه وار به نه وه هه وار
له م گرد به نه وه چا م دکه با

شتیک هه یه ئازارم

دات

شتیک هه یه

شهلا نوری

ئازیز.. شیعری نوازاد به ندی

که لیم ونبوویت ،
ئو و نند به دواتا گام ،
هه موو ئو و شتانی
ساها ونم کردبوون ،
دزیمندوو ..
بهس ته نه تهم نده زیدوو ..
وک ئو و پاشایی
نقه می موستیل کئی ئو کوهت و ..
دست و په وو نند کئی
له گه اندا ،
هه زاران نقه م و تاج و
مه دالیای ئازایه تی و
بزمار و فیشک و تیر و
ملوانک و ئو قه و موستیل ئو دزنوو ،
به جگه له نقه می پاشا ..
زانیم چه ند کس
ناوی ته یان هه گرتوو و ..
چه ند کس
پیش کئی ته ئو کهن ..
چه ند کس ته یه تا کره لای
ها یبردیان هه یه و
چه ندیشیان
چه زیان له قاوه ی سادی و
لای په نجره کده دا نه به ،
دانا نیشن ..

سہ فہر نا کھن ..
 ہم دہ رکھوت چہ ندیان دوشہ ممان ،
 وون ئہ بن و ..
 لہ کھ شکھ کی داہ وخاوی با پیرہ دا ،
 تہ ماشای تہ نیایی و
 گہہ ای کھہ ولاہی
 درہ ختہ کان ئہ کھن و ..
 چاوہہہن ، بہہہ کو ..
 اہوردوو ،
 بہ قاتہ کی ہہش و
 کراسہ کی سپی و
 بہ ینباخہ کی تاریکی
 کونج کونجہ و ،
 لہ دہرگا بات و بہتہ ژوور ..
 شہوکھوت ہہ شید بہ کلارنہتہ کھہ و ،
 بہ ئازاد مہ ولود بہہ ئای ہا وہہ
 چہن خزمہ کھہی دہی دہ ہہگات پہ ہگرہ ..
 ئہ ویش بہہ
 دہ پارچہ قوہہ کی سوورہ ،
 چیت بوہ لہی دروست ئہ کرہ ..